

PDV

Podaci u ovoj brošuri ažurni su na dan 11. studenog 2013. godine

179

Sadržaj:

1. Uvod	3
2. Porezni obveznik	9
3. Prijava u registar obveznika PDV-a i izdavanje PDV identifikacijskog broja.....	11
4. Oslobođenje od plaćanja PDV-a	15
4.1 Oslobođenja za određene djelatnosti od javnog interesa	15
4.2 Oslobođenja za ostale djelatnosti	18
4.3 Oslobođenja za transakcije unutar Europske unije.....	20
4.4 Oslobođenja pri uvozu	22
4.5 Oslobođenja pri izvozu.....	25
4.6 Oslobođenja kod obavljanja usluga na pokretnoj imovini.....	26
4.7 Oslobođenja u vezi s međunarodnim prijevozom.....	26
4.8 Oslobođenja za određene isporuke koje su izjednačene s izvozom	27
4.9 Oslobođenja za usluge posredovanja	28
4.10 Oslobođenja za transakcije što se odnose na međunarodnu trgovinu.....	29
4.11 Oslobođenja u vezi s programima pomoći	30
5. Oporezive isporuke dobara i oporezive usluge.....	31
6. Mjesto oporezivanja, mjesto stjecanja dobara unutar Europske unije i mjesto uvoza dobara.....	35
6.1 Mjesto isporuke dobara	35
6.2 Mjesto obavljanja usluga	36
6.3 Mjesto stjecanja dobara unutar Europske unije	38
6.4 Mjesto uvoza dobara	39
7. Nastanak oporezivog događaja i obveze obračuna PDV-a.....	39
8. Utvrđivanje i obračunavanje PDV-a	41
9. Porezna osnovica	43
9.1 Porezna osnovica kod isporuke dobara i obavljanja usluga u tuzemstvu	43
9.2 Porezna osnovica kod stjecanja dobara unutar Europske unije.....	45
9.3 Porezna osnovica kod uvoza dobara u Europsku uniju	46
10. Porezna stopa.....	47
11. Odbitak pretporeza.....	51
11.1 Pravo na odbitak i uvjeti za odbitak pretporeza	51
11.2 Podjela pretporeza	53
11.3 Ispravak odbitka pretporeza	54
12. Posebni postupci oporezivanja.....	55
12.1 Posebni postupak oporezivanja za male porezne obveznike.....	55
12.2 Posebni postupak oporezivanja putničkih agencija.....	56
12.3 Posebni postupak oporezivanja marže za rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske ili antikne predmete	57
12.4 Posebni postupak oporezivanja investicijskog zlata	61
12.5 Posebni postupak oporezivanja elektronički obavljenih usluga poreznih obveznika koji nemaju sjedište na području Europske unije osobama koje nisu porezni obveznici	62
13. Plaćanje PDV-a	63
14. Povrat PDV-a.....	66
15. Računi, poslovne knjige, evidencije, porezni obrasci i potvrde	70
16. Prekršajne odredbe	80
17. Propisi	84
18. Privitici.....	84
18.1 Dodatak I - Popis djelatnosti iz članka 6. stavka 5. Zakona o PDV-u	84
18.2 Dodatak II - Popis dobara što se smještaju u skladišta iz članka 52. Zakona o PDV-u	85
18.3 Dodatak III - popis dobara na koja se primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže iz članka 95. Zakona o porezu na dodanu vrijednost.....	86

1. Uvod

2 Što je to PDV?

Porez na dodanu vrijednost (PDV) je, pojednostavljeno rečeno, porez na potrošnju, jer se plaća prilikom kupnje dobara i korištenja usluga u tuzemstvu, na stjecanje dobara unutar Europske unije (u daljnjem tekstu: EU) i prilikom uvoza dobara iz država izvan područja EU. Osobe koje su u sustavu PDV-a taj porez obračunavaju i naplaćuju za isporučena dobra i obavljene usluge kupcima tih dobara i usluga, za što su obvezni ispostaviti račun.

I Porezni obveznik koji je u lancu isporuke, od proizvođača, pružatelja usluga, stjecatelja dobara ili uvoznika, pa do trgovca u veleprodaji i maloprodaji, obračunava i naplaćuje PDV u računima za isporučena dobra i usluge, ili obračunava PDV za stečena dobra i primljene usluge iz druge države članice EU, s time da ima pravo odbiti pretporez od PDV-a što ga je obvezan platiti, ili ga je platio. Krajnji učinak je obračunavanje poreza na vrijednost što je nastala (dodana) u svakoj fazi prodaje dobara i usluga – poreza na dodanu vrijednost.

2 Čiji je prihod od PDV-a?

Državnog proračuna Republike Hrvatske.

2 Što se mijenja pristupanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji?

Najvažnije promjene odnose se na:

1. ukidanje fiskalnih granica prema državama članicama EU, a samim time isporuke dobara u druge države članice više se ne smatra izvozom nego isporukom dobara unutar EU, dok se uvoz dobara iz drugih država članica EU smatra stjecanjem dobara unutar EU. Izvoz i uvoz odnosi se samo na promet s državama koje nisu članice EU odnosno s „trećim zemljama“,
2. uključenje slobodnih zona u fiskalno područje Republike Hrvatske,
3. ukidanje oslobođenja od PDV-a za isporuke dobara i usluga samostalnih umjetnika, za uvoz automobila i opreme za branitelje i za uvoz dobara što ih vjerske zajednice primaju bez naknade kad uvoze dobra za obavljanje djelatnosti
4. prijelaz porezne obveze na primatelja u tuzemstvu (tuzemni reverse charge) u određenim slučajevima (oporezivanje građevinskih usluga i ustupanja osoblja u građevinskoj djelatnosti, isporuka rabljenog materijala i otpada i usluge obrade u vezi s time, te isporuka nekretnina što ih je ovršenik prodao u postupku ovrhe, zatim od 1. siječnja 2015. godine isporuka nekretnina kod kojih je porezni obveznik optirao za oporezivanje),
5. posebne postupke oporezivanja:
  - malih poreznih obveznika
  - putničkih agencija koje pružaju usluge turistima, a posluju u svoje ime i pri tome koriste usluge i isporuke drugih poreznih obveznika

- marže za prodaju putem javnih dražbi
  - investicijskog zlata
  - elektronički obavljenih usluga
6. obveznu primjenu PDV identifikacijskog broja za davatelje i primatelje usluga, odnosno isporučitelje i stjecatelje dobara unutar EU,
  7. propisivanje novih obrazaca i rokova za njihovo podnošenje,
  8. obvezu podnošenja PDV obrazaca do 20. dana u tekućem mjesecu za prethodno obračunsko razdoblje (mjesečno ili tromjesečno), a PDV-K obrasca do kraja veljače tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu,

i Od 1. srpnja 2013. godine obveza mjesečnog podnošenja PDV obrazaca propisana je i za porezne obveznike koji obavljaju:

- isporuke i stjecanje dobara unutar EU,
- premještanje dobara u drugu državu članicu EU,
- obavljanje i primanje usluga na području EU
- usluge i isporuke dobara što je poreznom obvezniku i stalnoj poslovnoj jedinici poreznog obveznika obavio porezni obveznik koji u tuzemstvu nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište

9. odredbe o pojednostavljenom računu (do 700,00 kuna) po kojemu se može ostvariti pravo na odbitak pretporeza,
10. usluge usko povezane uz sport ili tjelesni odgoj što ih obavljaju neprofitne pravne osobe osobama koje se bave sportom ili sudjeluju u tjelesnom odgoju oslobođene su plaćanja PDV-a,
11. povrat PDV-a poreznim obveznicima iz država članica EU je obavezan, više se ne utvrđuje uzajamnost,
12. od 1. siječnja 2015. godine ukida se obračun PDV-a prema naplaćenim naknadama pa se ni pretporez neće više moći odbijati tako da se naplaćene naknade za izdane račune umanje za iskazani pretporez po plaćenim ulaznim računima,
13. od 1. siječnja 2015. godine propisane su nove odredbe oslobođenja plaćanja PDV-a vezano uz isporuke nekretnina, tako da su plaćanja PDV-a oslobođene isporuke građevina ili njihovih dijelova i zemljišta na kojemu se nalaze ako je od datuma njihovog prvog nastanjenja ili korištenja do datuma slijedeće isporuke proteklo više od 2 godine, kao i isporuke svih vrsta zemljišta osim građevinskog zemljišta.

? Koja su područja na koja se primjenjuje odnosno ne primjenjuje PDV?

Na tuzemstvo, područje država članica Europske unije, „treća područja“ i „treće zemlje“.

i Tuzemstvo je područje Republike Hrvatske

I Treća zemlja je bilo koja država ili područje koje nije područje EU, odnosno na koje se ne primjenjuje Ugovor o osnivanju Europske unije

I Područje država članica i područje Europske unije je određeno Ugovorom o osnivanju Europske unije, osim „trećih područja“

I Treće područje je dio područja države članice koje je izuzeto iz područja EU. To su:
a) u Saveznoj Republici Njemačkoj - otok Heligoland i područje Büsingen,
b) u Kraljevini Španjolskoj - Ceuta, Melilla i Kanarsko otočje,
c) u Republici Italiji - Livigno, Campione d'Italia i talijanske vode jezera Lugano,
d) u Republici Francuskoj - francuski prekomorski departmani,
e) u Helenskoj Republici - planina Athos,
f) u Republici Finskoj - Alandski otoci,
g) u Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske - Kanalski otoci.

 Transakcije u Kneževinu Monako i iz nje smatraju se transakcijama obavljenima u Republiku Francusku i iz nje. Transakcije na otok Man i s njega smatraju se transakcijama obavljenima u Ujedinjenu Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske i iz nje. Transakcije u Suverene baze Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske Akrotiri i Dhekelia i iz njih smatraju se transakcijama obavljenima na Cipar i s njega.

? Što je predmet oporezivanja, odnosno što se oporezuje PDV-om?

1. isporuke dobara i obavljanje usluga u tuzemstvu što ih uz naknadu obavi porezni obveznik koji djeluje kao takav,

2. stjecanje dobara unutar EU što ih u tuzemstvu uz naknadu obavi:

a) porezni obveznik koji djeluje kao takav ili pravna osoba koja nije porezni obveznik ako je prodavatelj (isporučitelj) porezni obveznik koji djeluje kao takav u drugoj državi članici EU i koji u skladu s propisima te države članice nije oslobođen obračunavanja PDV-a kao mali porezni obveznik,

b) porezni obveznik i bilo koja druga osoba koja nije porezni obveznik - u slučaju stjecanja novih prijevoznih sredstava,

I Prijevoznim sredstvima što su namijenjena za prijevoz osoba ili dobara smatraju se:

1. kopnena motorna vozila radnog obujma motora iznad 48 cm³ ili snage motora iznad 7,2 kW,
2. plovila duža od 7,5 m, osim plovila što se koriste za plovidbu na otvorenom moru i za prijevoz putnika uz naknadu, te plovila što se koriste u komercijalne ili industrijske svrhe za ribarenje ili za spašavanje, odnosno pružanje pomoći na moru, ili za ribarenje uz obalu i
3. zrakoplovi čija je težina pri polijetanju veća od 1.550 kg, osim zrakoplova koje koriste zrakoplovne tvrtke koje prometuju uz naknadu uglavnom na međunarodnim linijama.

I Novim prijevoznim sredstvima smatraju se prijevozna sredstva koja ispunjavaju jedan od sljedećih uvjeta:

1. kopnena motorna vozila isporučena su unutar 6 mjeseci, a plovila i zrakoplovi unutar 3 mjeseca od datuma prve nabave,

2. kopnena motorna vozila koja nisu prešla više od 6.000 km, plovila koja nisu plovila više od 100 sati i zrakoplovi koji nisu letjeli više od 40 sati.

c) porezni obveznik, ili pravna osoba koja nije porezni obveznik, a čija ostala stjecanja nisu predmet oporezivanja PDV-om - u slučaju proizvoda koji podliježu trošarinama ako se trošarina na stjecanje unutar EU obračunava u tuzemstvu,

I Dobrima što podliježu trošarinama smatraju se alkohol i alkoholna pića, duhanske prerađevine i energenti prema propisima što uređuju trošarine, osim plina što se isporučuje putem sustava za prirodni plin na području EU, ili bilo koje mreže koja je priključena na takav sustav.

3. Uvoz dobara.

↑ Uvozom dobara smatra se svaki unos dobara u Europsku uniju koja nisu u slobodnom prometu na području Europske unije, u skladu s carinskim propisima. Uvozom dobara smatra se i unos dobara koja su u slobodnom prometu na području Europske unije, a potječu iz trećih područja koja su dio carinskog područja Europske unije u skladu s carinskim propisima.

Sažetak: PDV-om se oporezuju:

1. isporuke dobara ili obavljanje usluga u tuzemstvu uz naknadu,
2. neovlašteno izdavanje računa s iskazanim PDV-om,
3. stjecanje dobara unutar Europske unije uz naknadu, odnosno stjecanje kojim se u tekućoj kalendarskoj godini prelazi prag stjecanja (77.000,00 kn), ili ako se odustalo od praga stjecanja,
4. stjecanje novih prijevoznih sredstava i trošarinskih proizvoda,
5. uvoz dobara kad su ispunjeni propisani uvjeti.

? Što se smatra stjecanjem dobara unutar Europske unije?

Nabava dobara iz druge države članice EU. Ako je stjecatelj dobara porezni obveznik on je obavezan obračunati PDV na takvo stjecanje dobara, a ako je stjecatelj pravna osoba koja nije porezni obveznik a stječe dobra iz druge države članice EU, obavezan je obračunati PDV na stjecanje dobara kad prijeđe prag stjecanja, ili ako od njega odustane.

I Stjecanje dobara unutar Europske unije je stjecanje prava raspolaganja pokretnom materijalnom imovinom u svojstvu vlasnika koju prodavatelj ili stjecatelj dobara, ili druga osoba za njihov račun, otpremi ili preveze stjecatelju tih dobara u državu članicu koja nije država članica u kojoj je započela otprema ili prijevoz tih dobara.

Stjecanjem dobara unutar EU uz naknadu smatra se i :

- a) korištenje dobara što ih je porezni obveznik za potrebe svog poslovanja, ili druga osoba za njegov račun, otpremio ili prevezao u tuzemstvo iz druge države članice EU u kojoj su ta dobra proizvedena, izvađena, obrađena, kupljena ili stečena, ili u koju ih je porezni obveznik uvezao za potrebe svog poslovanja,
- b) kad oružane snage države članice Sjevernoatlantskog saveza koriste za svoje potrebe ili potrebe pratećeg civilnog osoblja dobra što nisu nabavljena u skladu s općim pravilima

oporezivanja u tuzemstvu, ako pri uvozu tih dobara ne ispunjavaju uvjete za oslobođenje.

? U kojim slučajevima stjecanje dobara unutar EU nije predmet oporezivanja PDV-om u Republici Hrvatskoj?

Sljedeće nije predmet oporezivanja PDV-om u Republici Hrvatskoj:

- a) stjecanje dobara unutar EU poreznog obveznika, ili pravne osobe koja nije porezni obveznik, ako bi isporuka takvih dobara bila oslobođena plaćanja PDV-a u tuzemstvu (vidi poglavlja 4.7 i 4.8),
- b) stjecanje unutar EU rabljenih dobara, umjetničkih djela, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta ako je prodavatelj preprodavatelj, a PDV na ta dobra je obračunan u državi članici u kojoj je započela njihova otprema ili prijevoz u skladu s posebnim postupkom oporezivanja marže,
- c) stjecanje unutar EU rabljenih dobara, umjetničkih djela, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta ako je prodavatelj organizator prodaje putem javne dražbe, a PDV na ta dobra obračunat je u državi članici u kojoj je započela njihova otprema ili prijevoz u skladu s posebnim postupkom za prodaju putem javne dražbe,
- d) stjecanje dobara unutar EU, osim dobara iz točke a), b) i c), te osim novih prijevoznih sredstva ili dobara koja podliježu trošarinama, a koje obavi porezni obveznik koji isključivo obavlja isporuke dobara ili usluga za koje nije dopušten odbitak PDV-a (pretporeza) ili pravna osoba koja nije porezni obveznik .

I Točka d) se primjenjuje ako su ispunjeni sljedeći uvjeti: 1. prag stjecanja u Republici Hrvatskoj nije veći od 77.000,00 kuna tijekom tekuće kalendarske godine. Prag stjecanja je ukupna vrijednost stjecanja dobara unutar EU (bez PDV-a) koju treba platiti, ili koja je plaćena u državi članici u kojoj je započela otprema ili prijevoz tih dobara. Stjecatelj koji ne želi da se na njega primjenjuje prag stjecanja mora nadležnoj ispostaviti Porezne uprave prije stjecanja dobara za koje ne želi primjenjivati prag stjecanja podnijeti pisanu izjavu da odustaje od propisanog praga i time se obvezuje na rok od 2 kalendarske godine. Izjava se protekom propisanog roka može opozvati u pisanoj obliku. 2. ukupna vrijednost stjecanja dobara unutar Europske unije u prethodnoj kalendarskoj godini nije prešla prag stjecanja.

? Plaća li se PDV kad se narudžba opozove?

Ako se isporučitelju dobra vrati isporučeno dobro u istom stanju smatra se da nije bilo isporuke, pa se PDV ne obračunava i ne plaća.

I Ako se opozove isporuka za koju je ispostavljen račun temeljem kojeg je primatelj računa iskoristio pravo odbitka pretporeza, kao i u slučaju naknadnog umanjenja naknada zbog različitih vrsta popusta, porezni obveznik koji je isporučio dobro ili obavio uslugu može ispraviti (smanjiti) iznos poreza ako porezni obveznik kome su isporučena dobra ili obavljene usluge ispravi (smanji) odbitak pretporeza i o tome u elektroničkom obliku ili na papiru izvijestiti isporučitelja. Ispravak porezne osnovice obavlja se i u slučaju kad se porezna osnovica promijeni na više.

? Podliježu li oporezivanju promjene oblika društva, spajanje, pripajanje i razdvajanje društava i otuđenje poduzeća ili dijela poduzeća?

PDV se ne plaća na promjene oblika društva. Spajanje, pripajanje i podjela društava, u skladu s propisima što uređuju to područje, ne podliježe oporezivanju. PDV se ne plaća na prijenos gospodarske cjeline, niti na prijenos dijela te cjeline, ako su prenositelj i primatelj porezni obveznici, a primatelj nastavlja s obavljanjem gospodarske djelatnosti za koju ima pravo na odbitak pretporez.

? Oporezuje li se isporuke u postupku likvidacije, stečaja i ovrhe?

Isporuke u postupku likvidacije i stečaja su oporezive, a isporuke dobara članovima ili vlasnicima društva po završetku likvidacije podliježu oporezivanju. Stečajni dužnik je porezni obveznik u postupku stečaja.

- I** Kad zakonom utvrđeno tijelo u postupku ovrhe proda neko dobro ne smatra se da je došlo do isporuke između dužnika i ovršnog tijela nego do izravne dužnikove isporuke kupcu, a takva isporuka također podliježe oporezivanju.

? Plaća li se PDV na korištenje i prodaju založnog dobra?

Ako zalogoprimatelj koristi ili prodaje založeno dobro uz naknadu radi se o isporuci koja podliježe oporezivanju.

- I** Pri prodaji založenog dobra, dolazi do dvije isporuke (prometa) koje podliježu oporezivanju, prva od strane zalagodavatelja zalogoprimatelju, a zatim od strane zalogoprimatelja kupcu.

? Plaća li se PDV pri zamjeni jednog dobra drugim dobrom u jamstvenom roku, odnosno prilikom isporuke kojom se primatelja obeštećuje za štetu nastalu po osnovi ranije isporuke?

Kad isporučitelj u jamstvenom roku zamijeni isporučeno dobro drugim istovrsnim dobrom, iste ili približno iste kakvoće i vrijednosti, ta isporuka nije oporeziva. U slučaju da isporučitelj u zamjeni isporuči drugo dobro, manje ili veće vrijednosti, razlike povećavaju ili smanjuju poreznu osnovicu. Isporuka kojom se primatelja obeštećuje za štetu nastalu po osnovi ranije isporuke smatra se odštetom, a ne isporukom što podliježe oporezivanju.

- I** O odšteti je riječ samo u slučaju kad isporučitelj temeljem zakona ili ugovora odgovara za štetu i njene posljedice i određenim isporukama tu štetu otklanja. Odštetom se ne smatra isporuka koja u cijelosti ili dijelom predstavlja novu isporuku.
- I** Zatezne kamate što ih porezni obveznik naplaćuje od svojih dužnika, do visine propisane zatezne kamate, predstavljaju odštetu i ne oporezuju se.
- I** Naknada štete zbog raskida ugovora predstavlja odštetu koja ne podliježe oporezivanju ako porezni obveznik koji isplaćuje odštetu za to nije stekao nikakva dobra ili koristio

usluge. Međutim ako se ugovor izvrši djelomično taj dio isporuke podliježe oporezivanju.

? Podliježe li oporezivanju prijenos prava s ostavitelja na nasljednike?

Prijenos imovinskih prava s ostavitelja na jednog ili više nasljednika u slučaju nastavka gospodarske djelatnosti ne podliježe oporezivanju, no ako porezni obveznik ili njegov sljednik zadrži dobra nakon prestanka obavljanja gospodarske djelatnosti, a pri nabavi tih dobara je PDV u cijelosti ili djelomično odbijen tada se radi o isporuci uz naknadu na koje se obračunava i plaća PDV.

- i** Na nasljednike se prenose sve porezne obveze ostavitelja nastale do njegove smrti, odnosno prestanka obavljanja djelatnosti. Nasljednici solidarno odgovaraju za sve ostaviteljeve porezne obveze.

? Plaća li se PDV na plaće u naravi?

Ako porezni obveznik svojim zaposlenima kao naknadu za rad, osim plaće u gotovini, daje i plaću u dobrima ili uslugama isporuke tih dobara i usluga podliježu oporezivanju. Takvim se isporukama smatraju i sve druge isporuke dobara i usluga što ih porezni obveznik daje ili omogućava zaposlenicima, kao što su isporuke hrane, pića, usluge prijevoza, te sve druge pogodnosti u dobrima i uslugama.

? Obračunava li se PDV na članarine udruga?

Članarina ne predstavlja naknadu za isporuku dobara i usluga koju obave neprofitne pravne osobe, ako se članarinu ubire radi ispunjavanja statutom utvrđenih zadaća tih neprofitnih pravnih osoba.

- i** Za određivanje članarine presudno je da svi članovi neke neprofitne pravne osobe plaćaju jednaku svotu članarinu, i to po istom kriteriju.

Ako neprofitne pravne osobe za prikupljenu članarinu obavljaju određene isporuke dobara ili usluga tada članarina predstavlja naknadu za te isporuke.

2. Porezni obveznik

? Tko je porezni obveznik?

1. Svaka osoba koja samostalno obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost, bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja te djelatnosti.

- i** Gospodarska djelatnost je svaka djelatnost proizvođača, trgovaca ili osoba koje obavljaju usluge, uključujući rudarske i poljoprivredne djelatnosti te djelatnosti slobodnih zanimanja. Gospodarskom djelatnošću smatra se i iskorištavanje materijalne ili nematerijalne imovine u svrhu trajnog ostvarivanja prihoda.

🏠 Samostalnost ne postoji u slučaju zaposlenika i drugih osoba koje su povezane s poslodavcem ugovorom o radu ili drugim ugovorom kojim se uređuje odnos poslodavca i posloprimca u pogledu radnih uvjeta, naknada i obveza poslodavca, a koji ima obilježja nesamostalnosti.

2. Svaka osoba koja povremeno isporučuje nova prijevozna sredstva, ako prodavatelj ta sredstva kupcu otpremi ili preveze na područje druge države članice EU, ili ih kupac sam preveze, ili ih druga osoba za njihov račun otpremi ili preveze na područje druge države članice EU.

3. Svaka osoba koja na području Republike Hrvatske nema sjedište, poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište, a u tuzemstvu obavlja isporuke dobara ili usluga za koje postoji pravo na odbitak PDV-a, osim kada obavlja isporuke dobara ili usluga za koje PDV plaća primatelj dobara ili usluga.

4. Tijela državne vlasti, tijela državne uprave, tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, komore, te druga tijela s javnim ovlastima kad obavljaju djelatnosti ili transakcija u okviru svog djelokruga ili ovlasti, a obavljanje tih djelatnosti dovodi do znatnog narušavanja načela tržišnog natjecanja.

❗ Smatra se da ta tijela obavljaju djelatnost u zanemarivom opsegu ako vrijednost isporuke u prethodnoj kalendarskoj godini nije bila veća od 230.000,00 kn.

5. Tijela državne vlasti, tijela državne uprave, tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, komore, te druga tijela s javnim ovlastima ako obavljaju određene djelatnosti (vidi poglavlja 18.1), te djelatnosti iskorištavanja materijalne i nematerijalne imovine, osim ako te djelatnosti obavljaju u zanemarivom opsegu.

❗ Mali porezni obveznik je pravna osoba sa sjedištem ili stalnom poslovnom jedinicom u tuzemstvu, ili fizička osoba s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u tuzemstvu, čija vrijednost isporuka dobara ili obavljenih usluga u prethodnoj kalendarskoj godini nije bila veća od 230.000,00 kuna. Mali porezni obveznik je oslobođen plaćanja PDV-a na isporuke dobara ili usluga, nema pravo iskazivati PDV na izdanim računima i nema pravo na odbitak pretporeza. Oslobođenje od plaćanja PDV-a ne primjenjuje se na isporuke novih prijevoznih sredstava i u slučaju kad se porezna obveza na njih prenosi (npr. kad im usluge obavlja porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu). Mali porezni obveznik može od Porezne uprave zatražiti upis u registar obveznika PDV-a. Porezna uprava to utvrđuje rješenjem koje ga obvezuje na redovni postupak oporezivanja sljedećih 5 kalendarskih godina (obvezan je u računima obračunavati i plaćati PDV-a na isporuke dobara ili usluga i ima pravo na odbitak pretporeza).

❓ Tko može biti porezni zastupnik?

Porezni obveznici sa sjedištem ili prebivalištem ili uobičajenim boravištem u tuzemstvu.

I Porezni zastupnik ne može biti podružnica niti poslovna jedinica strane pravne osobe.

Porezni zastupnik odgovara za plaćanje PDV-a kao jamac platac i opunomoćen je za zaprimanje pismena, podnošenje prijave i svih poslova vezanih za utvrđivanje i plaćanje PDV-a.

2 Tko može, a tko mora imati poreznog zastupnika?

a) Porezni obveznik koji u tuzemstvu nema sjedište nego u drugoj državi članici EU može imenovati poreznog zastupnika kao osobu koja je obvezna platiti PDV kad je tuzemstvu obvezan plaćati PDV-a kao: isporučitelj dobara ili usluga, uvoznik, stjecatelj u slučaju stjecanja dobara unutar EU, stjecatelj novih prijevoznih sredstava, izdavatelj računa u slučajevima više iskazanog iznosa PDV-a na računu i u slučaju neovlaštenog izdvojenog iskazivanja PDV-a na računu, porezni obveznik primatelj dobara ili usluga koji je registriran za potrebe PDV-a u slučaju kad oporezive isporuke dobara ili usluge u tuzemstvu obavlja porezni obveznik koji nema sjedište u tuzemstvu, kao i porezni obveznik primatelj dobara ili usluga kod građevinskih usluga, isporuka rabljenog materijala, isporuka nekretnina oslobođenih PDV-a bez prava na odbitak pretporeza kod kojih se isporučitelj odlučio za oporezivanje, te isporuka nekretnina koje je prodao ovršenik u postupku ovrhe, kao i u slučaju dozvola za ispuštanje stakleničkih plinova

b) Obveznik PDV-a koji nema sjedište u tuzemstvu niti na području EU nego u trećoj zemlji ili na trećem području mora imenovati poreznog zastupnika kao osobu koja je obvezna platiti PDV kad je tuzemstvu obvezan plaćati PDV-a kao pod točkom a) ako RH nije sklopila sporazume o međusobnoj pomoći koji su po opsegu slični onima što su propisani Direktivom Vijeća 2010/24/EU od 16. ožujka 2010. godine o uzajamnoj pomoći kod naplate potraživanja vezanih za poreze, carine i druge mjere (SL L 84, 31. 3. 2010.) i Uredbom Vijeća (EU) br. 904/2010 od 7. listopada 2010. godine o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevare u području poreza na dodanu vrijednost (SL L 268, 12. 10. 2010.).

II Ovaj porezni obveznik ne mora imenovati poreznog zastupnika ako obavlja usluge prema posebnom postupku oporezivanja za elektronički obavljene usluge.

3. Prijava u registar obveznika PDV-a i izdavanje PDV identifikacijskog broja

2 Kad se osoba koja samostalno obavlja gospodarsku djelatnost mora upisati u registar obveznika PDV-a?

1. Osoba koja počinje s obavljanjem samostalne gospodarske djelatnosti i želi ući u sustav PDV-a podnosi nadležnoj ispostavi Porezne uprave Zahtjev za registriranje za potrebe PDV-a radi upisa u registar obveznika PDV-a i u tom slučaju obračunava PDV od prvog dana mjeseca koji slijedi mjesec u kojem je podnijela zahtjev,

2. osoba koja samostalno obavlja gospodarsku djelatnost upisuje se u registar obveznika PDV-a po sili zakona od 1. siječnja tekuće godine ako joj je vrijednost isporuka dobara i obavljenih usluga u prethodnoj kalendarskoj godini bila veća od 230.000,00 kn.

↑ Ta se osoba mora najkasnije do 15. siječnja tekuće kalendarske godine upisati u registar obveznika PDV-a u nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome sjedištu (pravna osoba), odnosno prebivalištu ili uobičajenom boravištu (fizička osoba).

❗ Osoba koja samostalno obavlja gospodarsku djelatnost, a ukupna vrijednost isporučenih dobara i usluga u prethodnoj kalendarskoj godini nije bila veća od 230.000,00 kn nema pravo na iskazivanje PDV-a na izdanim računima, nema pravo na povrat PDV-a što su zaračunali drugi porezni obveznici, te ne podnosi prijave PDV-a. Te osobe mogu zatražiti od Porezne uprave da ih upiše u registar obveznika PDV-a. Porezna uprava to utvrđuje rješenjem i to ih rješenje obvezuje narednih 5 kalendarskih godina.

❗ Vrijednost isporuka dobara i obavljenih usluga za upis u registar obveznika PDV-a obuhvaća vrijednost isporuka dobara ili usluga koje bi bile oporezive, vrijednost isporuka oslobođenih PDV-a s pravom na odbitak pretporeza, vrijednost isporuka nekretnina i transakcija što se odnose na osiguranje i reosiguranje, te bankarske i financijske usluge, osim ako su te transakcije pomoćne. Porezni obveznik je obavezan nadležnoj ispostavi Porezne uprave prijaviti svaku promjenu ili prestanak obavljanja djelatnosti.

❓ Što je to PDV identifikacijski broj?

To je osobni identifikacijski broj (OIB) kojemu se dodaje predznak „HR“, a koristi se u VIES-u, to jest informatičkom sustavu za razmjenu podataka između zemalja članica EU o prometu dobara i usluga oporezivim PDV-om. Taj sustav poreznim obveznicima omogućava provjeru PDV identifikacijskih brojeva poslovnih partnera, a Poreznoj upravi nadzor isporuka dobara i usluga unutar zajedničkog tržišta EU.

❓ Kad se mora podnijeti zahtjev za izdavanje PDV identifikacijskog broja?

1. Porezni obveznik koji obavlja transakcije unutar Europske unije obavezan je na propisanom obrascu od Porezne uprave zatražiti izdavanje PDV identifikacijskog broja.

- ❗ Obveza podnošenja zahtjeva za izdavanje PDV identifikacijskog broja ne odnosi se na:
- porezne obveznike koji povremeno isporučuju nova prijevozna sredstva na područje druge države članice EU,
  - male porezne obveznike (pravne osobe sa sjedištem, stalnom poslovnom jedinicom u tuzemstvu i fizičke osobe s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u tuzemstvu, a njihova vrijednost isporuka dobara ili obavljenih usluga u prethodnoj kalendarskoj godini nije bila veća od 230.000,00 kuna), porezne obveznike koji isključivo obavljaju transakcije oslobođene plaćanja PDV-a bez prava na odbitak pretporeza
  - porezne obveznike koji isključivo obavljaju transakcije oslobođene plaćanja PDV-a bez prava na odbitak pretporeza
  - stjecanje dobara unutar EU poreznog obveznika ili pravne osobe koja nije porezni

obveznik ako bi isporuka takvih dobara bila oslobođena u tuzemstvu (vidi poglavlje 4. - Oslobođenje od plaćanja PDV-a),

2. Porezni obveznik kojemu je sjedište, stalna poslovna jedinica, prebivalište ili uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj a koji obavlja usluge na području druge države članice za koje je primatelj usluga u drugoj državi članici obavezan platiti PDV.
3. Porezni obveznik kojemu je sjedište, stalna poslovna jedinica, prebivalište ili uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj, a kojemu uslugu obavi porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu.
4. Porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik ako unutar EU stječe dobra koja u propisanim uvjetima nisu predmet oporezivanja PDV-om¹ obavezan je Poreznoj upravi prijaviti obavljanje takvih stjecanja kad ona postanu predmet oporezivanja PDV-om, te nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnijeti zahtjev za izdavanje PDV identifikacijskog broja.

? Tko izdaje PDV identifikacijski broj?

Tuzemnim poreznim obveznicima po podnesenom zahtjevu taj broj dodjeljuje ispostava Porezne uprave koja je nadležna prema prebivalištu porezni obveznika fizičke osobe, odnosno sjedištu pravne osobe. Strani porezni obveznici podnose zahtjev za dodjelom PDV identifikacijskog broja Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb.

 Strani porezni obveznici upisuju se u registar obveznika PDV-a u istom danu kad im je dodijeljen PDV identifikacijski broj.

? Tko je obavezan zatražiti izdavanje PDV identifikacijskog broja?

Obveznici PDV-a koji isporučuju dobra i/ili stječu dobra unutar EU.

i Tuzemni porezni obveznik koji stječe dobra unutar EU obavezan je na takvo stjecanje obračunati PDV u skladu s hrvatskim propisima o PDV-u. Ako hrvatski porezni obveznik nema PDV identifikacijski broj isporučitelj dobara iz druge države članice EU obračunat će PDV na obavljenu isporuku dobara u skladu s propisima svoje države članice.

¹ a) isporuke dobara unutar EU (uključujući i premještanje dobara poslovne imovine od strane poreznog obveznika za vlastite potrebe) oslobođena su od plaćanja PDV-a ako ta dobra otpreme ili prevezu isporučitelj ili kupac ili druga osoba za njihov račun iz tuzemstva u drugu državu članicu i ako je kupac u toj drugoj državi članici porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik,

b) plaćanja PDV-a oslobođena su isporuke novih prijevoznih sredstava i isporuke proizvoda što podliježu trošarinama unutar EU a koje isporučitelj ili kupac, ili druga osoba za njihov račun, otpremi ili preveze iz tuzemstva u drugu državu članicu,

Oslobođenje za isporuke dobara unutar EU ne primjenjuje se pri isporuci dobara malih poreznih obveznika, a ne odnosi se niti na isporuke dobara što su predmet oporezivanja PDV-om prema posebnom postupku oporezivanja marže za rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske ili antikne predmete.

↑ Proveru valjanosti PDV identifikacijskog broja poslovnih partnera iz drugih država članica može se obaviti putem: web stranice Europske komisije (http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies) / elektroničke pošte upućene Poreznoj upravi (provjera-valjanosti@porezna-uprava.hr)

Porezna uprava dodjeljuje PDV identifikacijski sljedećim osobama:

- tuzemnom poreznom obvezniku koji je upisan u registar obveznika PDV-a, a koji obavlja transakcije unutar EU,
- tuzemnom poreznom obvezniku koji isporučuje dobra ili obavlja usluge bez prava na odbitak pretporeza, malom poreznom obvezniku i pravnoj osobi koja nije porezni obveznik, a obvezni su plaćati PDV na stjecanje dobara unutar EU, ili su se opredijelili za mogućnost plaćanja PDV-a na stjecanje neovisno o tome što nisu prešli prag stjecanja od 77.000,00 kuna,
- svakom tuzemnom poreznom obvezniku koji stječe dobra unutar EU za obavljanje gospodarske djelatnosti izvan tuzemstva,
- tuzemnom poreznom obvezniku kojemu je strani porezni obveznik obavio uslugu, a tuzemni porezni obveznik je dužan platiti PDV na primljenu uslugu,
- tuzemnom poreznom obvezniku koji obavlja usluge na području druge države članice EU za koje je primatelj usluge u drugoj državi članici obavezan platiti PDV,
- stranom poreznom obvezniku koji u tuzemstvu obavlja isporuke dobara i usluga s pravom na odbitak pretporeza,
- stranom poreznom obvezniku koji isporučuje dobra osobama koje nisu obveznici plaćanja PDV-a na stjecanje, a koji je prešao prag isporuke od 270.000,00 kuna, ili je odustao od navedenog praga isporuke,
- stranom poreznom obvezniku koji dobra što podliježu trošarinama isporučuje fizičkim osobama.

■ PDV identifikacijski broj se ne dodjeljuje osobi koja povremeno unutar Europske unije isporučuje nova prijevozna sredstva (povremeni porezni obveznik).

- porezni obveznik koji je upisan u registar obveznika PDV-a i obavlja transakcije unutar EU obavezan je nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnijeti zahtjev za izdavanje PDV identifikacijskog broja najkasnije 15 dana prije početka obavljanja takvih transakcija,
- osoba čija je ukupna vrijednost stjecanja dobara unutar EU tijekom tekuće kalendarske godine veća od 77.000,00 kuna (prag stjecanja) obavezna je nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnijeti zahtjev za izdavanje PDV identifikacijskog broja 15 dana prije onog stjecanja dobara čijom će ukupnom vrijednosti prijeći propisani iznos,
- porezni obveznik koji u RH obavlja stjecanje dobara unutar EU za potrebe gospodarske djelatnosti koja se obavlja izvan RH obavezan je Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb podnijeti zahtjev za izdavanje PDV identifikacijskog broja najkasnije 15 dana

prije početka obavljanja takvih stjecanja,

- svaki porezni obveznik koji ima sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište u RH i koji obavlja usluge na području druge države članice za koje je primatelj usluga u drugoj državi članici obavezan platiti PDV prema članku 196. Direktive Vijeća 2006/112/EZ i svaki porezni obveznik primatelj usluga od inozemnog poreznog obveznika koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu obavezan je Poreznoj upravi podnijeti zahtjev za izdavanje PDV identifikacijskog broja najkasnije 15 dana prije početka obavljanja odnosno primanja takvih usluga,
- strani porezni obveznici obvezni su Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb podnijeti Zahtjev za registriranje za potrebe PDV-a za upis u registar obveznika PDV-a prije prve isporuke u tuzemstvu i prije početka obavljanja usluga prijevoza putnika na teritoriju RH,
- porezni obveznik koji uveze dobro što je oslobođeno plaćanja PDV-a temeljem carinskog postupka 42 obavezan je Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb, podnijeti zahtjev za izdavanje PDV identifikacijskog broja prije podnošenja carinske deklaracije,
- porezni obveznik iz druge države članice obavezan je Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb, podnijeti zahtjev za izdavanje PDV identifikacijskog broja prije isporuke dobara čijom će ukupnom vrijednosti premašiti propisani iznos od 270.000,00 kuna.

I Ako porezni obveznik iz druge države članice ne želi da se na njega primjenjuje prag isporuke podnosi Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb, zahtjev za izdavanje PDV identifikacijskog broja najkasnije 15 dana prije isporuke dobara za koju ne želi primjenjivati prag isporuke. Uz zahtjev je dužan priložiti pisanu izjavu da odustaje od propisanog praga isporuke. Porezna uprava donosi rješenje o dodjeli PDV identifikacijskog broja najkasnije 8 dana od dana podnošenja zahtjeva.

I Ako tuzemni porezni obveznik ne želi da se na njega primjenjuje prag isporuke koji je propisala druga država članica obavezan je o tome pisanim putem obavijestiti nadležnu ispostavu Porezne uprave najkasnije 15 dana prije isporuke dobara za koju ne želi primjenjivati prag isporuke druge države članice. Porezna uprava donosi rješenje o dodjeli PDV identifikacijskog broja najkasnije 8 dana od dana podnošenja zahtjeva.

I Ako stjecatelj dobara ne želi da se na njega primjenjuje prag stjecanja mora nadležnoj ispostavi Porezne uprave najkasnije 15 dana prije stjecanja dobara za koje ne želi primjenjivati prag stjecanja, uz pisanu izjavu da odustaje od propisanog praga, podnijeti zahtjev za izdavanje PDV identifikacijskog broja. Porezna uprava donosi rješenje o dodjeli PDV identifikacijskog broja.

4. Oslobođenje od plaćanja PDV-a

4.1 Oslobođenja za određene djelatnosti od javnog interesa

? Koje su usluge i isporuke od javnog interesa oslobođene plaćanja PDV-a?

Sljedeće usluge i isporuke oslobođene su plaćanja PDV-a:

- a) univerzalna poštanska usluga i s njom povezane isporuke pratećih dobara osim prijevoza putnika i telekomunikacijskih usluga,
- b) bolnička i medicinska njega i s time usko povezane djelatnosti koje obavljaju tijela s javnim ovlastima ili koje, u uvjetima koji su u socijalnom smislu slični uvjetima koji se primjenjuju na tijela s javnim ovlastima, obavljaju bolnice, centri za liječenje ili medicinsku dijagnostiku i druge priznate ustanove slične prirode,

I Plaćanja PDV-a nisu oslobođene: usluge koje nisu povezane s liječenjem i zdravstvenom njegom, osobito najam i korištenje prostora u sklopu bolnica, domova zdravlja, lječilišta i sličnih ustanova, razne doplate za smještaj ili za korištenje televizora, telefona i interneta, dodatne usluge praonice i parkiranja u sklopu bolnica, lječilišta i sličnih ustanova, sportsko-rekreativne usluge u sklopu lječilišta kao što su najam bicikla, korištenje bazena ili sportskih terena i slično, usluge koje se ne obavljaju u svrhu zdravstvene zaštite kao što su zdravstveni pregledi u vezi s utvrđivanjem sposobnosti za držanje i nošenje oružja, zdravstveni pregledi o sposobnosti za upravljanje motornim vozilima, vještačenja za sudske i druge postupke, kao što je utvrđivanje očinstva, razne usluge analiza tla, ispravnosti voda, predmeta opće uporabe, usluge ispitivanja zraka, izobrazba zdravstvenih i drugih radnika i ostale slične usluge ustanova koje obavljaju javnozdravstvenu djelatnost.

c) obavljanje medicinske njege u okviru bavljenja medicinskim i pomoćnim medicinskim zanimanjima, pod čime se smatraju usluge i isporuke dobara doktora medicine, doktora stomatologije ili dentalne medicine, medicinskih sestara, primalja, fizioterapeuta, psihologa i usluge biokemijskih laboratorija povezane s liječenjem, ako se obavljaju u okviru privatne prakse,

d) isporuke ljudskih organa, krvi i majčinog mlijeka,

e) usluge što ih obavljaju dentalni tehničari u okviru svoje prakse te zubni/protetski nadomjesci koje isporučuju dentalni tehničari i doktori dentalne medicine, ako se obavljaju u skladu s posebnim propisima koji uređuju njihovu djelatnost,

f) usluge što ih za svoje članove obavljaju udruženja osoba koja obavljaju djelatnosti oslobođene PDV-a, ili za koje nisu porezni obveznici, ako su te usluge namijenjene neposredno za obavljanje njihove djelatnosti, uz uvjet da ta udruženja od svojih članova za obavljene usluge zahtijevaju samo nadoknadu njihova dijela ukupnih troškova i da takvo oslobođenje ne dovodi do narušavanja načela tržišnog natjecanja,

g) usluge i isporuke dobara povezane sa socijalnom skrbi, uključujući one što ih obavljaju i isporučuju domovi za starije i nemoćne osobe, ustanove, tijela s javnim ovlastima ili druge osobe slične prirode,

h) usluge i isporuke dobara povezane sa zaštitom djece i mladeži što ih obavljaju ustanove, tijela s javnim ovlastima ili druge osobe slične prirode,

i) obrazovanje djece i mladeži, školsko ili sveučilišno obrazovanje, stručno osposobljavanje i prekvalifikacija, uključujući s time usko povezane usluge i dobra, koje obav-

ljaju tijela s javnim ovlastima ili druge osobe, koje imaju slične ciljeve,

I PDV se ne plaća na usluge posredovanja u zapošljavanju studenata i učenika i na organizaciju prehrane i smještaju studenata. Plaćanja PDV-a oslobođena je isporuka dobara izravno vezana uz obavljanje usluga, kao što su smještaj i prehrana učenika u učeničkim odnosno studenata u studentskim domovima i slično. Plaćanja PDV-a oslobođena je i isporuka obroka u vezi s predškolskim i osnovnoškolskim obrazovanjem koje tim korisnicima obavljaju ustanove povezane sa socijalnom skrbi, zaštitom djece i mladeži obrazovanjem djece i mladeži, predškolskih, osnovnih, srednjih i visokoškolskih ustanova, te ustanova učeničkog i studentskog standarda, a pod uvjetom da naknada nije veća od ukupnih troškova za obavljenu isporuku.

I Porezno oslobođenje ne odnosi se na usluge ljetnog smještaja učenika i studenata u učeničkim i studentskim domovima, odnosno smještaja osoba koje nisu učenici ili studenti.

j) nastava što je privatno održavaju nastavnici i koja obuhvaća osnovnoškolsko, srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje, ako nastavu u tim ustanovama obavljaju fizičke osobe (nastavnici ili predavači) prema unaprijed ugovorenoj satnici i rasporedu, isključivo prema nastavnim planovima i programima verificiranim od Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta. Oslobođenje se odnosi i na naknadu za održavanje ispita i konzultacija usko vezanih za izvođenje ugovorenog plana i programa nastave,

k) ustupanje osoblja vjerskih ili filozofskih institucija u svrhe propisane točkama b), g), h) i i) kojima je cilj duhovna skrb,

l) usluge i s njima usko povezane isporuke dobara koje neprofitne pravne osobe čiji su ciljevi političke, sindikalne, vjerske, domoljubne, filozofske, dobrotvorne ili druge općekorisne naravi, obavljaju svojim članovima u njihovom zajedničkom interesu u zamjenu za članarinu utvrđenu u skladu s pravilima tih osoba, pod uvjetom da to oslobođenje neće narušiti načela tržišnog natjecanja,

I Plaćanja PDV-a oslobođene su usluge koje neprofitne organizacije čiji su ciljevi vjerske, domoljubne, filozofske, dobrotvorne ili druge općekorisne naravi obave svojim članovima u skladu sa statutima ili drugim pravilima tih organizacija. Oslobođenje se primjenjuje neovisno o tome plaćaju li članovi navedenih organizacija članarinu u skladu s pravilima tih organizacija ili se njihova djelatnost temelji na donacijama i dobrovoljnim priložima. Oslobođenje se primjenjuje i na isporuke dobara, pod uvjetom da su isporuke tih dobara usko povezane s obavljenim uslugama ili su sastavni dio tih usluga

m) usluge usko povezane uz sport ili tjelesni odgoj što ih obavljaju neprofitne pravne osobe osobama koje se bave sportom ili sudjeluju u tjelesnom odgoju,

n) usluge u kulturi i s njima usko povezane isporuke dobara, koje obavljaju ustanove u kulturi, tijela s javnim ovlastima ili druge pravne osobe u kulturi,

o) usluge i isporuke dobara koje obavljaju pravne osobe čije su djelatnosti oslobođene PDV-a u skladu s odredbama točaka b), g), h), i), l), m) i n) u vezi s događanjima organiziranim za prikupljanje sredstava isključivo u njihovu korist, pod uvjetom da oslobođenje neće narušiti načela tržišnog natjecanja,

p) usluge prijevoza bolesnih ili ozlijeđenih osoba u hitnim slučajevima ili bolesnih osoba u vezi s liječenjem u vozilima posebno izrađenima za tu svrhu koje obavljaju ovlaštene osobe,

r) djelatnosti javnog radija i televizije, osim komercijalnih.

✦ Oslobođenje od plaćanja PDV-a ne primjenjuje se za isporuke dobara ili usluga iz točki b), g), h), i), l), m) i n) ako te isporuke nisu neophodne za isporuke oslobođene PDV-a, i ako je njihova osnovna svrha ostvarenje dodatnih prihoda obavljanjem isporuka kojima izravno konkuriraju isporukama poreznih obveznika koji obračunavaju PDV.

✦ Plaćanja PDV-a oslobođene su isporuke dobara ili usluga iz točki b), g), h), i), l), m) i n) ako ih obavljaju osobe na koje nisu prenijete javne ovlasti, pod uvjetom da nisu obveznici poreza na dobit.

Napomena: PDV-a su oslobođene isporuke dobara što ih je porezni obveznik koristio isključivo za nabrojane oslobođene djelatnosti, kao i isporuke dobara za čije stjecanje, nabavu ili uporabu nije bio moguć odbitak pretporeza.

4.2 Oslobođenja za ostale djelatnosti

❓ Što je još oslobođeno od plaćanja PDV-a?

Sljedeće djelatnosti oslobođene su plaćanja PDV-a:

a) transakcije osiguranja i reosiguranja, uključujući s njima povezane usluge što ih obavljaju posrednici u osiguranju i reosiguranju i zastupnici u osiguranju,

✦ Procjena štete ne smatra se uslugom oslobođenom plaćanja PDV-a.

b) odobravanje kredita i zajmova, uključujući i posredovanje u tim poslovima, te upravljanje kreditima ili zajmovima kada to čini osoba koja ih odobrava,

✦ Usluge prikupljanja podataka, izrade analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti korisnika kredita koje nisu vezane za davanje i upravljanje kreditima ili s ugovaranjem odnosno izdavanjem garancija ili drugih jamstava za kredite nisu oslobođene plaćanja PDV-a.

✦ Porezni obveznik ima pravo izbora oporezivanja ako povremeno odobrava kredite za isporuke svojih dobara i usluga.

c) ugovaranje kreditnih garancija i svi drugi poslovi po kreditnim garancijama ili drugom osiguranju novca i upravljanje kreditnim garancijama kada to čini osoba koja odobrava kredit,

✦ Prodaja stečenih dobara nakon naplate hipoteke ne smatra se uslugom oslobođenom plaćanja PDV-a.

d) transakcije, uključujući posredovanje, u vezi sa štednim i tekućim računima, plaćanjima, transferima, dugovima, čekovima i drugim prenosivim vrijednosnim papirima, osim naplate duga,

✦ Naknada za uslugu naplate potraživanja, provizija, diskont i ostali troškovi koje zaračunava porezni obveznik preuzimatelj duga (factoring) podliježu plaćanju PDV-a.

✦ Najam i održavanje terminala i drugih uređaja za obradu kartičnih plaćanja, postavljanje i održavanje bankomata, čuvanje i pohrana novčanih sredstava te najam sefova, zaštićenog prostora i lokacija podliježe plaćanju PDV-a.

e) transakcije, uključujući posredovanje, u vezi s valutama, novčanicama i kovanicama koje se koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja, uz iznimku kolekcionarskih predmeta, odnosno kovanica od zlata, srebra ili drugog metala i novčanica, koje se u pravilu ne koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja ili kovanica od numizmatičkog interesa,

❗ Ako se kovanice i novčanice kupuju ili prodaju po većoj vrijednosti od njihove nominalne vrijednosti tada te isporuke podliježu plaćanju PDV-a.

❗ Transakcije vezane uz kolekcionarske predmete, odnosno kovanice od zlata, srebra ili drugog metala, te novčanice koje se u pravilu ne koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja, ili kovanice od numizmatičkog interesa, podliježu plaćanju PDV-a.

❗ Usluge zaprimanja, obrade, sortiranja, zamjena oštećenih novčanica ili kovanica, izdavanja i opskrbe gotovim novcem, oslobođene su plaćanja PDV-a, osim usluga kurirske dostave i sigurnog prijevoza.

f) transakcije, uključujući posredovanje, osim upravljanja i pohrane, u vezi s dionicama, udjelima u trgovačkim društvima ili udruženjima, obveznicama i drugim vrijednosnim papirima, uz iznimku dokumenata kojima se utvrđuje neko pravo nad dobrima te prava ili vrijednosnih papira kojima se utvrđuju određena prava na nekretninama,

✦ Oslobođenim transakcijama ne smatra se investicijsko savjetovanje i upravljanje portfeljom vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata te njihova pohrana i čuvanje.

✦ Oslobođenim transakcijama također se ne smatraju administrativni poslovi, pravne, računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske usluge, usluge koje se odnose na zakonitost poslovanja, provjera identiteta, istrage u vezi pranja novca i porezne utaje, usluge prikupljanja podataka u svrhu recikliranja novčanica i kovanica, marketing, istraživanje, osmišljavanje i razvoj novih proizvoda, dizajnerske i softverske usluge.

g) usluge upravljanja investicijskim fondovima,

❗ Uslugama upravljanja ne smatra se vanjski nadzor fonda, promidžba i upravljanje općim troškovima fonda, te razvoj sustava, kao što je planiranje i primjena nove tehnologije, značajnija unaprijeđenja postojećih sustava i održavanje sustava, te usluge koje se odnose na zakonitost poslovanja.

h) isporuka poštanskih maraka po nominalnoj vrijednosti za poštanske usluge u tuzemstvu i državnih i drugih sličnih biljega,

i) priređivanje lutrijskih igara, igara na sreću u casinima, igara klađenja i igara na sreću na automatima,

j) isporuka građevina ili njihovih dijelova i zemljišta na kojem se one nalaze, osim isporuka prije prvog nastanjenja odnosno korištenja ili isporuka kod kojih od datuma prvog nastanjenja odnosno korištenja do datuma sljedeće isporuke nije proteklo više od 2 godine (ova odredba stupa na snagu 1. siječnja 2015. godine, a do tada se PDV ne plaća na isporuke nekretnina koje su izgrađene, isporučene ili plaćene do 31. prosinca 1997. godine, a na koje se obračunava porez na promet nekretnina),

i Građevinom se smatra objekt pričvršćen za zemlju ili učvršćen u zemlji.

k) isporuka zemljišta, osim građevinskog zemljišta (ova odredba stupa na snagu 1. siječnja 2015. godine, a do tada se PDV ne plaća na isporuke poljoprivrednog zemljišta i građevinskog zemljišta s ili bez građevine na njemu),

l) najam stambenih prostorija.

i Sve prateće usluge i isporuke dobara u svezi s najmom stana za stanovanje, koje se uključuju u iznos naknade za najam stana, kao što su isporuke vode, struje, plina, grijanja, odvoz smeća, oslobođene su plaćanja PDV-a.

i Iznajmljivanje namještenih ili nenamještenih soba i stambenih prostorija radi povremenog boravka, bez namjere trajnog življenja, u turističke svrhe (povremenim gostima) i poslovne svrhe (predstavnicima tvrtki i sl.) nije oslobođeno plaćanja PDV-a.

Napomena: PDV-a su oslobođene isporuke dobara što ih je porezni obveznik koristio isključivo za nabrojane oslobođene djelatnosti, kao i isporuke dobara za čije stjecanje, nabavu ili uporabu nije bio moguć odbitak pretporeza.

➦ Porezni obveznik koji povremeno odobrava kredite i zajmove povezane s obavljanjem isporuka dobara i usluga ima pravo izbora oporezivanja.

➦ Od 1. siječnja 2015. godine porezni obveznik ima pravo izbora za oporezivanje isporuka navedenih u točkama j) i k), pod uvjetom da je kupac porezni obveznik koji ima pravo na odbitak pretporeza u cijelosti. Pravo izbora za oporezivanje i pravo na odbitak pretporeza može se primijeniti u trenutku isporuke, o čemu isporučitelj i kupac moraju izvijestiti nadležnu ispostavu Porezne uprave.

4.3 Oslobođenja za transakcije unutar Europske unije

? Kakva su oslobođenja propisana za isporuke dobara unutar EU?

PDV-a su oslobođene:

a) isporuke dobara koje prodavatelj, ili osoba koja stječe dobro, ili druga osoba za njihov račun, otpremi ili preveze iz tuzemstva u drugu državu članicu drugom poreznom obvezniku ili pravnoj osobi koja nije porezni obveznik, a koji djeluju kao takvi u toj drugoj državi članici,

I Ovo se oslobođenje ne primjenjuje na isporuke dobara malog poreznog obveznika, te na isporuke dobara obavljene poreznom obvezniku i pravnoj osobi koja nije porezni obveznik čija stjecanja dobara unutar EU nisu predmet oporezivanja PDV-om.

b) isporuke novih prijevoznih sredstava koja prodavatelj, kupac ili druga osoba za njihov račun otpremi ili preveze iz tuzemstva u drugu državu članicu poreznom obvezniku, ili pravnoj osobi koja nije porezni obveznik, čija stjecanja dobara unutar Europske unije nisu predmet oporezivanja PDV-om, ili bilo kojoj drugoj osobi koja nije porezni obveznik,

c) isporuke dobara koja podliježu trošarinama koja prodavatelj, kupac ili druga osoba za njihov račun otpremi ili preveze iz tuzemstva u drugu državu članicu poreznom obvezniku ili pravnoj osobi koja nije porezni obveznik čija stjecanja dobara unutar EU, osim dobara što podliježu trošarinama, nisu predmet oporezivanja PDV-om, ako su ta dobra otpremljena ili prevezena u skladu s propisima što uređuju trošarine,

I Oslobođenje iz točke c) ne primjenjuje se na isporuke dobara malog poreznog obveznika.

I Oslobođenje iz točaka a), c) i d) ne primjenjuje se na isporuku dobara na koja se primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže za rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske ili antikne predmete ili posebni postupak za prodaju putem javne dražbe.

d) isporuke dobara što se premještaju u drugu državu članicu za koje bi postojalo pravo na oslobođenje prema točkama a), b) i c) da su obavljene drugom poreznom obvezniku.

? Jesu li propisana oslobođenja za stjecanje dobara unutar EU?

PDV-a je oslobođeno stjecanje dobara unutar EU:

a) ako bi isporuka tih dobara što je porezni obveznik obavi u tuzemstvu bila oslobođena plaćanja PDV-a,

b) ako bi uvoz tih dobara bio oslobođen plaćanja PDV-a (vidi oslobođenja pri uvozu točke 1. do 25. i točke 27. do 34),

c) za koje stjecatelj ima pravo na povrat cjelokupnog iznosa PDV-a koji je obavezan platiti (vidi u Poglavlju 14 povrat PDV-a poreznim obveznicima koji nemaju sjedište na području EU i povrat PDV-a poreznim obveznicima sa sjedištem u drugoj državi članici).

? Jesu li usluge prijevoza oslobođene od plaćanja PDV-a?

Oslobođene su samo određene usluge prijevoza i to:

1. usluga međunarodnog prijevoza putnika, osim cestovnog i željezničkog prijevoza, i
2. usluge prijevoza unutar Europske unije kod prijevoza dobara na otoke i s otoka koji čine autonomno područje Azori i Madeira, te prijevoz dobara između tih otoka.

4.4 Oslobođenja pri uvozu

? Na što se ne plaća PDV prilikom uvoza?

Plaćanja PDV-a prilikom uvoza oslobođeno je sljedeće:

1. konačni uvoz dobara čija bi isporuka što je porezni obveznik obavi u svim slučajevima bila oslobođena plaćanja PDV-a na području Republike Hrvatske,
2. uvoz dobara nekomercijalne prirode u osobnoj prtljazi putnika,
3. uvoz osobne imovine koju pri preseljenju u Republiku Hrvatsku uvoze fizičke osobe koje su prethodno izvan Europske unije boravile neprekidno najmanje 12 mjeseci,

i Oslobođenje se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića i prerađevine, komercijalna prijevozna sredstva i dobra koja se koriste za obavljanje djelatnosti ili zanimanja.

4. uvoz dobara što pripadaju osobama koje su prethodno izvan Europske unije boravile neprekidno najmanje 12 mjeseci, a preseljavaju u Republiku Hrvatsku radi sklapanja braka,

i Oslobođenje se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića i duhanske prerađevine.

5. uvoz osobne imovine što su je hrvatski i strani državljani s uobičajenim boravištem u Republici Hrvatskoj naslijedili izvan Europske unije,

i Oslobođenje se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića, duhanske prerađevine, komercijalna prijevozna sredstva, predmete koji se koriste za obavljanje djelatnosti ili zanimanja, zalihe sirovina i gotove proizvode ili poluproizvode te stoku i zalihe poljoprivrednih proizvoda čije količine premašuju uobičajene obiteljske potrebe.

6. uvoz opreme što je za vlastite potrebe i potrebe školovanja unose učenici i studenti koji u Republiku Hrvatsku dolaze zbog školovanja,

7. uvoz dobara nekomercijalne naravi sadržanih u malim pošiljkama,

👉 Oslobođenje se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića, duhanske prerađevine, čaj, parfeme i toaletne vode.

8. uvoz dobara poslovne imovine što je radi nastavka obustavljene gospodarske djelatnosti i prijenosa djelatnosti uvozi porezni obveznik u Republiku Hrvatsku,

👉 Oslobođenje se ne odnosi na prijevozna sredstva, isporuke za ljudsku potrošnju ili prehranu životinja, gorivo, zalihe sirovina, gotove proizvode ili poluproizvode, te stoku u vlasništvu trgovaca.

9. uvoz plodova poljodjelstva, ratarstva, stočarstva, šumarstva, ribolova i ribogojstva te pčelarstva dobivenih na posjedima poljoprivrednih proizvođača u pograničnom području Republike Hrvatske koje graniči s područjem koje nije područje Europske unije, zatim sjemena, gnojiva i proizvoda za tretiranje tla i uroda s tih posjeda, te uvoz priploda i drugih proizvoda što se dobiju od stoke koja se drži na tim posjedima,

10. uvoz terapijskih stvari ljudskog podrijetla i reagensa za određivanje krvne grupe i tipizaciju tkiva što se upotrebljavaju za nekomercijalne medicinske ili znanstvene svrhe, laboratorijskih životinja posebno uzgojenih i poslanih bez naknade za potrebe znanstvenih istraživanja, bioloških ili kemijskih stvari namijenjenih javnim ili privatnim ustanovama koje se uglavnom bave obrazovanjem ili znanstvenim istraživanjem, te uvoz farmaceutskih proizvoda za ljudsku i životinjsku medicinsku uporabu na sportskim priredbama,

11. uvoz dobara posebno izrađenih i prilagođenih za obrazovanje, zapošljavanje ili socijalnu rehabilitaciju slijepih ili drugih fizički ili mentalno hendikepiranih osoba, kada ih uvoze ustanove ili pravne osobe registrirane za obrazovanje ili pružanje pomoći takvim osobama, a dobivena su bez plaćanja naknade i bez komercijalne namjere darovatelja,

12. uvoz besplatno dobivenih dobara za zadovoljavanje osnovnih ljudskih potreba, koja radi besplatne podjele potrebitim osobama uvoze državne i druge humanitarne i dobrotvorne pravne osobe i ustanove te radi prikupljanja sredstava u korist potrebitih osoba na povremenim dobrotvornim priredbama. Plaćanja PDV-a oslobođen je i uvoz opreme koja pošiljatelj izvan Europske unije besplatno šalje navedenim organizacijama i ustanovama u svrhu zadovoljavanja njihovih operativnih potreba i ostvarivanja njihovih humanitarnih ciljeva,

I Oslobođenje se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića, duhanske prerađevine, kavu i čaj te na motorna vozila, osim vozila hitne medicinske pomoći.

13. uvoz odličja i priznanja dobivenih u okviru međunarodnih događaja, darova primljenih u okviru međunarodnih odnosa, osim alkohola i alkoholnih pića, duhanskih prerađevina, kao i dobara što koriste čelnici država ili njihovi predstavnici pri službenim posjetama,

14. uvoz uzoraka dobara zanemarive vrijednosti što služe za naručivanje istovrsnih dobara i koji su neupotrebljivi za bilo koje druge svrhe,

15. uvoz tiskanog promidžbenog materijala kao što su katalozi, cjenici, upute za uporabu i prospekti koje šalju osobe sa sjedištem izvan Europske unije,

16. uvoz dobara što se koriste ili troše na sajmovima i sličnim priredbama,

I Oslobođenje se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića, duhanske prerađevine te kruta, tekuća ili plinovita goriva.

17. uvoz dobara namijenjenih ispitivanju, analiziranju ili testiranju radi utvrđivanja njihova sastava, kvalitete ili drugih tehničkih svojstava u svrhu informiranja ili industrijskog i komercijalnog istraživanja, a što se pri tome u cijelosti iskoriste ili unište,

I Oslobođenje se ne primjenjuje za dobra korištena u ispitivanju, analizi ili testiranju što predstavljaju promidžbene aktivnosti.

18. uvoz trgovačkih znakova, patenata, modela, nacрта i prateće dokumentacije, te obrazaca za priznavanje izuma, patenata, inovacija i slično, što se dostavljaju nadležnim tijelima za zaštitu autorskih prava ili industrijskog i komercijalnog vlasništva,

19. uvoz turističkog informativnog materijala što ne sadrži više od 25% komercijalnih oglasa, a koji se dijeli besplatno i čiji je cilj poticanje javnosti na posjet stranim zemljama,

20. uvoz raznih dokumenata, isprava, obrazaca i nositelja podataka,

21. uvoz materijala kao što su užad, slama, tkanina, papir, karton, drvo i plastika što se koriste za slaganje tereta i zaštitu dobara tijekom transporta na području Republike Hrvatske, pod određenim uvjetima, te dobara za njegu i prehranu životinja koje se prevoze,

22. uvoz goriva i maziva sadržanog u tvornički ugrađenim spremnicima osobnih i komercijalnih motornih vozila i motocikala te specijalnim kontejnerima i goriva u prenosivim spremnicima,

23. uvoz kovčega s tijelima i urni s pepelom umrlih osoba, cvijeća, vijenaca i drugih ukrasnih predmeta za grobove, te dobara što uvoze organizacije uz ovlaštenje nadležnih tijela, a što su namijenjena gradnji, održavanju ili ukrašavanju groblja te spomenika žrtvama rata iz treće zemlje koje su pokopane u Europskoj uniji,

24. uvoz dobara sadržanih u pošiljkama koje besplatno šalju fizičke osobe iz treće zemlje fizičkim osobama u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da te pošiljke nisu komercijalne naravi,

25. uvoz dobara navedenih u točkama 2. do 23. iz trećih područja,

26. uvoz dobara otpremljenih ili prevezenih iz trećeg područja ili iz treće zemlje na područje Republike Hrvatske ako je ta dobra uvoznik, ili osoba koja je određena kao porezni dužnik, pri uvozu neposredno nakon uvoza isporučio unutar Europske unije uz primjenu oslobođenja od PDV-a za isporuke dobara unutar Europske unije,

↑ Oslobođenje od PDV-a primjenjuje se kad nakon uvoza dobara slijedi isporuka dobara koja je oslobođena od plaćanja PDV-a samo ako je uvoznik u trenutku uvoza Carinskoj upravi pružio najmanje sljedeće podatke:

- a) svoj PDV identifikacijski broj izdan u RH ili PDV identifikacijski broj svoga poreznog zastupnika, koji jamči za plaćanje PDV-a, izdan u RH,
- b) PDV identifikacijski broj stjecatelja izdan u drugoj državi članici kojemu se isporučuju dobra (isporuke dobara koje prodavatelj, ili kupac, ili druga osoba za njihov račun otpremi ili preveze iz tuzemstva u drugu državu članicu kupcu koji je porezni obveznik, ili pravnoj osobi koja nije porezni obveznik, a koji djeluju kao takvi u toj drugoj državi članici) ili vlastiti PDV identifikacijski broj izdan u državi u kojoj završava prijevoz ili otprema dobara, ako se dobra premještaju u drugu državu članicu,
- c) dokaz iz kojeg je vidljivo da su uvezena dobra namijenjena za prijevoz ili otpremu iz Republike Hrvatske u neku drugu državu članicu.

27. ponovni uvoz dobara koji obavi osoba koja ih je izvezla, u stanju u kojem su bila izvezena, ako su ta dobra oslobođena plaćanja carine,

28. uvoz dobara na temelju diplomatskih i konzularnih sporazuma, ako su oslobođena od plaćanja carine,

29. uvoz dobara koji obavi Europska unija, Europska zajednica za atomsku energiju,

Europska središnja banka ili Europska investicijska banka ili organizacije koje je osnovala Europska unija, a na koje se primjenjuju prava i oslobođenja Protokola o povlasticama i imunitetima Europske unije i to u okvirima i pod uvjetima, koja su utvrđena u tom Protokolu i Sporazumom između Republike Hrvatske i Europske unije o provedbi Protokola o povlasticama i imunitetima Europske unije u Republici Hrvatskoj ili u sporazumima o sjedištu tih organizacija, ako to ne dovodi do narušavanja načela tržišnog natjecanja,

30. uvoz dobara što obave međunarodna tijela koja nisu navedena u točki 29. i koja priznaje Republika Hrvatska, ili uvoz koji obave članovi tih tijela, u okvirima i pod uvjetima propisanim međunarodnim sporazumima o osnivanju takvih tijela ili sporazumima o njihovom sjedištu,

31. uvoz dobara što obave oružane snage drugih država koje su članice Sjevernoatlantskog saveza za potrebe tih snaga ili pratećeg civilnog osoblja, kao i za opskrbu njihovih menzi ili kantina, ako te snage sudjeluju u zajedničkim obrambenim aktivnostima,

32. uvoz neprerađenog ili prerađenog ulova, ali još neisporučenog, kojega poduzetnici koji se bave morskim ribolovom dovoze u luke,

33. uvoz zlata što obavi Hrvatska narodna banka,

34. uvoz plina preko sustava za prirodni plin ili bilo koje mreže priključene na takav sustav ili plina što se puni iz nekog plovila za prijevoz plina u sustav za prirodni plin ili u neku mrežu proizvodnih plinovoda, uvoz električne energije, grijanja ili hlađenja preko sustava za grijanje ili hlađenje,

35. usluge što se odnose na uvoz dobara, ako je vrijednost takvih usluga uključena u poreznu osnovicu,

36. privremeni uvoz dobara pod uvjetima propisanim carinskim propisima,

37. usluge što se neposredno odnose na uvoz dobara za koje je Carinska uprava odobrila privremeni uvoz u tuzemstvo i ako je primatelj usluga naručitelj iz inozemstva,

Navedeno se ne primjenjuje na usluge u vezi s prijevoznim sredstvima, paletama i kontejnerima

38. prijevozne i sve druge otpremne usluge u vezi s dobrima u provozu kroz carinsko područje Republike Hrvatske.

4.5 Oslobođenja pri izvozu

? Kakva su porezna oslobođenja pri izvozu?

Plaćanja PDV-a oslobođene su sljedeće transakcije :

1. isporuke dobara i oplemenjenih dobara što ih iz RH izvan EU otpremi ili preveze isporučitelj, ili neka druga osoba za njegov račun,

2. isporuke dobara, osim isporuke goriva i dobara za opremanje i opskrbu, bilo kojeg prijevoznog sredstva što se koristi u privatne svrhe, a koje iz RH otpremi ili preveze izvan EU sam kupac koji nema sjedište u RH, ili neka druga osoba za njegov račun,

👉 Ako se isporuka dobara odnosi na dobra što u osobnoj prtljazi iznose putnici oslobođenje se primjenjuje isključivo uz sljedeće uvjete: a) da putnik nema prebivalište ni uobičajeno boravište na području EU, b) da je ukupna vrijednost isporuke veća od 740,00 kuna uključujući PDV, c) da su dobra prevezena izvan EU prije isteka roka od 3 mjeseca nakon mjeseca u kojem je obavljena isporuka, i d) da postoji dokaz o izvozu, odnosno račun i obrazac koji je potvrdila carinarnica na čijem području su dobra iznesena iz EU. Prebivalištem ili uobičajenim boravištem smatra se mjesto upisano u putovnicu, osobnu iskaznicu ili drugi dokument koji RH priznaje kao identifikacijsku ispravu.

👉 Za isporuke iz točke 2. isporučitelj dobara ostvaruje oslobođenje od PDV-a kad primi dokaz o izvozu, a već obavljeno oporezivanje izvezenih dobara porezni obveznik može ispraviti u obračunskom razdoblju u kojem je zaprimljen dokaz o izvozu.

👉 Oslobođenje od PDV- ne primjenjuje se na naftne derivate.

3. isporuke dobara ovlaštenim tijelima koja ih izvoze iz EU, u okviru njihovih humanitarnih, dobrotvornih ili obrazovnih djelatnosti što ih obavljaju izvan EU, s time da se oslobođenje ostvaruje putem zahtjeva za povrat PDV-a.

4. obavljene usluge, uključujući prijevozne i pripadajuće pomoćne usluge, osim usluga što su oslobođene PDV-a za određene djelatnosti od javnog interesa i za ostale djelatnosti bez prava na odbitak pretporeza, ako su one izravno povezane s izvozom ili uvozom dobara tamo gdje su dobra puštena u slobodni promet, kao i u vezi s unosom u porezno skladište u Republici Hrvatskoj (vidi poglavlje 18.2 Dodatak II).

4.6 Oslobođenja kod obavljanja usluga na pokretnoj imovini

❓ Koja su porezna oslobođenja kod obavljanja usluga na pokretnoj imovini?

Plaćanja PDV-a oslobođeno je obavljanje usluga na pokretnoj imovini stečenoj ili uvezenoj u svrhu obavljanja tih usluga u Republiku Hrvatsku, koju iz Europske unije otpremi ili preveze pružatelj usluga ili korisnik koji nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj, odnosno treća osoba za njihov račun.

👉 Za primjenu oslobođenja potrebna je dokumentacija u skladu s carinskim propisima.

4.7 Oslobođenja u vezi s međunarodnim prijevozom

❓ Na koje se isporuke dobara i obavljene usluge u međunarodnom prijevozu ne plaća PDV?

Oslobođenja u vezi s međunarodnim prijevozom² :

- a) isporuke goriva i dobara za opskrbu plovila što se koriste za plovidbu na otvorenom moru i prijevoz putnika uz naknadu ili se koriste za potrebe komercijalnih ili industrijskih djelatnosti, te za spašavanje ili pomoć na moru,
- b) isporuke goriva i dobara za opskrbu ratnih brodova pod oznakom 8906 10 00 iz Kombinirane nomenklature (KN) koji plove iz područja Republike Hrvatske prema lukama i sidrištima izvan Republike Hrvatske,
- c) isporuke, preinake, popravci, održavanje, iznajmljivanje i unajmljivanje plovila iz točke a), te isporuke, iznajmljivanje, popravci i održavanje opreme koja je ugrađena u njih ili se u njima koristi,
- d) obavljanje usluga, osim onih navedenih u točki c), koje služe neposredno za potrebe plovila iz točke a) ili njihovog tereta,

I Uslugama se smatraju lučke pristojbe, usluge tegljenja, pilotaže i vezivanja brodova, usluge ukrcaja, iskrcaja, prekrcaja i skladištenja brodskog tereta u lukama, zatim lučke, skladišne i agencijske usluge za brodove i njihove terete, odvoz smeća, pranje rublja, izdavanje certifikata za brodove i slično.

- e) isporuke, preinake, popravci, održavanje, iznajmljivanje i unajmljivanje zrakoplova kojima se koriste zrakoplovne tvrtke koje prometuju uz naknadu pretežno na međunarodnim linijama, te isporuke, iznajmljivanje, popravci i održavanje opreme koja je ugrađena u njih ili se u njima koristi,
- f) isporuke goriva i dobara za opskrbu zrakoplova iz točke e),
- g) obavljanje usluga, osim onih navedenih u točki e), koje služe neposredno za potrebe zrakoplova iz točke e) ili njihovog tereta.

I Uslugama koje služe neposredno za potrebe letjelica ili njihova tereta smatraju se usluge povezane s prtljagom (rukovanje, razvrstavanje, utovar, istovar, prijevoz od zrakoplova do sortirnice i obrnuto i slično), usluge prihvata i otpreme tereta i pošte (fizičko rukovanje s dolaznom i odlaznom poštom i teretom, rukovanje dokumentima tereta i pošte i slično), usluge prihvata i otpreme zrakoplova (navođenje, izvođenje, parkiranje, grijanje, hlađenje, utovar i istovar zrakoplova, prijevoz, utovar i istovar hrane i pića, prijevoz posade i putnika između zrakoplova i terminala i slično), rutne i terminalne usluge (usluge slijetanja, polijetanja i prelijetanja), usluge letnih operacija, te druge slične usluge.

4.8 Oslobođenja za određene isporuke koje su izjednačene s izvozom

2 Jesu li propisana oslobođenja za određene isporuke koje su izjednačene s izvozom?

²Porezni obveznik koji isporučuje dobra ili obavlja usluge što su oslobođene PDV-a mora na računu navesti da PDV nije zaračunan (s naznakom članka Zakona o porezu na dodanu vrijednost kojim je to oslobođenje propisano) i samo iskazati zbrojni iznos naknade

Plaćanja PDV-a oslobođene su sljedeće isporuke:

- a) isporuke dobara ili obavljanje usluga u okviru diplomatskih i konzularnih sporazuma,
- b) isporuke dobara i obavljanje usluga Europskoj uniji, Europskoj zajednici za atomsku energiju, Europskoj središnjoj banci ili Europskoj investicijskoj banci ili organizacijama koje je osnovala Europska unija na koje se primjenjuje Protokol o povlasticama i imunitetima Europske unije u okvirima i pod uvjetima koji su utvrđeni tim Protokolom i Sporazumom između Republike Hrvatske i Europske unije o provedbi Protokola o povlasticama i imunitetima Europske unije u Republici Hrvatskoj ili sporazumima o sjedištu tih organizacija, ako to ne dovodi do narušavanja načela tržišnog natjecanja,
- c) isporuke dobara ili obavljanje usluga međunarodnim tijelima koja Republika Hrvatska priznaje, a koja nisu navedene u točki b) i članovima takvih tijela uz ograničenja i pod uvjetima propisanim međunarodnim sporazumima o osnivanju tih tijela ili sporazumima o njihovom sjedištu,
- d) isporuke dobara ili obavljanje usluga na području Republike Hrvatske za potrebe oružanih snaga drugih država članica Sjevernoatlantskog saveza ili civilnog osoblja koje ih prati, te za opskrbu njihovih menzi i kantina, kad te snage sudjeluju u zajedničkim obrambenim aktivnostima,
- e) isporuke dobara ili obavljanje usluga u drugu državu članicu, namijenjenih za potrebe oružanih snaga bilo koje države članice Sjevernoatlantskog saveza, osim same države članice odredišta, za potrebe tih snaga ili civilnog osoblja koje ih prati ili za opskrbu njihovih menzi i kantina, kada te snage sudjeluju u zajedničkim obrambenim aktivnostima,
- f) isporuke zlata središnjim bankama.

4.9 Oslobođenja za usluge posredovanja

? Koja su oslobođenja za usluge posredovanja?

Plaćanja PDV-a oslobođene su usluge posredovanja obavljene u ime i za račun druge osobe za :

- a) izvozne isporuke (vidi oslobođenja pri izvozu),
- b) postupke kod obavljanja određenih usluga na pokretnoj imovini (vidi oslobođenja kod obavljanja usluga na pokretnoj imovini),
- c) isporuke u vezi s međunarodnim prijevozom i isporuke što su izjednačene s izvozom (vidi oslobođenja u vezi s međunarodnim prijevozom i oslobođenja za određene isporuke što su izjednačene s izvozom),

d) transakcije što se obavljaju izvan Europske unije.

 Oslobođenje za usluge posredovanja ne primjenjuje se na putničke agencije koje u ime i za račun putnika obavljaju usluge u drugim državama članicama.

4.10 Oslobođenja za transakcije što se odnose na međunarodnu trgovinu

? **Koja su oslobođenja od plaćanja PDV-a za isporuke dobara, a da se pod istim uvjetima primjenjuju i na stjecanje dobara unutar Europske unije?**

- isporuke dobara namijenjenih podnošenju carinarnici i za privremeni smještaj,
- isporuke dobara što se u skladu s carinskim propisima unose i smještaju u slobodnu zonu ili slobodno skladište,
- isporuke dobara što se u skladu s carinskim propisima stavljaju u postupak carinskog skladištenja ili postupak unutarnje proizvodnje.

! Plaćanja PDV-a oslobođena je isporuka dobara i obavljanje usluga na tim dobrima na gore navedenima mjestima tako dugo dok se na njih primjenjuju nabrojani postupci, kao i usluge povezane s tim isporukama.

? **Koja su oslobođenja od plaćanja PDV-a za uvoz i isporuke dobara u porezno skladište?**

Plaćanja PDV-a oslobođen je uvoz određenih dobara namijenjenih unosu u porezno skladište u Republici Hrvatskoj i isporuka određenih dobara u porezna skladišta (vidi poglavlje 18.2 Dodatak II), kao i usluge obavljene na tim dobrima tako dugo dok se na njih primjenjuje postupak poreznog skladištenja.

 Porezno skladište za mineralna ulja je prostor koji je određen kao trošarinsko skladište u skladu s propisima što uređuju trošarine.

? **Što je još oslobođeno PDV-a?**

Plaćanja PDV-a oslobođen je uvoz dobara i isporuka dobara:

- ako su dobra namijenjena trgovinama oslobođenima PDV-a u zračnoj ili pomorskoj luci, za isporuku dobara što se iznose u osobnoj prtljazi putnika koji putuju zrakoplovima ili morem na treća područja ili u treće zemlje, ako je takva isporuka oslobođena PDV-a (isporuke dobara, osim isporuke goriva i dobara za opremanje i opskrbu bilo kojeg prijevoznog sredstva što se koristi u privatne svrhe, koje iz RH otpremi ili preveze izvan EU kupac koji nema sjedište u Republici Hrvatskoj, ili neka druga osoba za njegov račun),
- ako su dobra namijenjena obveznicima PDV-a za isporuku putnicima u zrakoplovima ili

brodovima tijekom leta ili plovidbe morem, pod uvjetom da je mjesto završetka prijevoza izvan EU,

• ako su dobra namijenjena obveznicima PDV-a za obavljanje isporuka što su oslobođene PDV-a (vidi Oslobođenja za određene isporuke što su izjednačene s izvozom - točke a), b), c), d) i e).

Nabrojana oslobođenja od plaćanja PDV-a primjenjuju se na oslobođenja za transakcije u međunarodnoj trgovini ako dobra i usluge nisu namijenjeni za krajnju potrošnju i ako iznos PDV-a koji bi trebalo platiti nakon prestanka primjene tih postupaka odgovara iznosu PDV-a koji bi trebalo platiti da je u Republici Hrvatskoj na svaku od tih transakcija obračunan PDV.

? Koje se odredbe primjenjuju na uvoz dobara iz trećeg područja?

Na uvoz dobara u RH iz trećeg područja koje je u skladu s carinskim propisima dio carinskog područja EU primjenjuju se postupci u skladu s carinskim propisima o uvozu dobara na područje EU, i to:

- ako otprema ili prijevoz dobara iz trećeg područja završava na mjestu koje je u trenutku njihovog unosa u EU izvan države članice ta se dobra prevoze unutar EU u skladu s carinskim propisima o proвозnom postupku EU za domaću robu (ako su pri unosu u EU bila prijavljena za taj postupak).
- ako je za ta dobra u trenutku ulaska u EU započet jedan od carinskih postupaka oslobođenje od PDV-a i oslobođenje u postupku privremenog uvoza primjenjuje i na ta dobra.

? Kakve se odredbe primjenjuju na izvoz dobara u treća područja?

Na izvoz dobara što su u slobodnom prometu i otpremaju se ili prevoze iz RH na treće područje koje je dio carinskog područja EU primjenjuju se postupci u skladu s carinskim propisima o izvozu dobara s carinskog područja EU.

? Odnosi li se to i na dobra što se privremeno izvoze?

Na dobra što se privremeno izvoze radi ponovnog uvoza u RH primjenjuju se iste odredbe koje bi se primjenjivale da su ta dobra bila privremeno izvezena s carinskog područja EU.

4.11 Oslobođenja u vezi s programima pomoći

? Kakva su porezna oslobođenja u svezi sudjelovanja Republike Hrvatske u programima pomoći Europske zajednice?

Porezna oslobođenja od obračunavanja i plaćanja PDV-a na naknade za isporučena

dobra i usluge ostvaruju se po osnovi Okvirnog sporazuma između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske u svezi sudjelovanja Republike Hrvatske u programima pomoći Europske zajednice, te za projekte što se financiraju iz potpore Europske zajednice po osnovi Okvirnog sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Komisije Europske zajednice o pravilima za suradnju u svezi financijske pomoći Europske zajednice Republici Hrvatskoj u provedbi pomoći u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) i drugih programa koji se financiraju iz sredstava Europske unije u vezi pomoći Republici Hrvatskoj.

Nabava u tuzemstvu roba i usluga za provedbu programa pomoći Europske unije:

- Državno tijelo nadležno za projekt obvezno je korisniku projekta dati jedan primjerak ovjerenog preslika stranica ugovora iz kojih se vide podaci o potpisniku ugovora, naziv projekta, broj ugovora, iznos i namjena potpore – financijske pomoći.
- Korisnik projekta presliku tih ovjerenih stranica ugovora ovjerava svojim pečatom i daje isporučitelju pri nabavi dobara i usluga. Navedeni ovjereni preslik će isporučitelju biti dokaz da ima pravo ne zaračunati PDV pri isporuci dobara i usluga u skladu s odredbama o poreznom oslobođenju programa što se financiraju iz sredstava Europske zajednice u svezi financijske pomoći Republici Hrvatskoj.

I Ako je državno tijelo nadležno za projekt ujedno i korisnik projekta tada ono kao korisnik projekta daje ovjereni preslik stranica ugovora isporučitelju dobara radi ostvarivanja prava na oslobođenje od plaćanja PDV-a.

- Državno tijelo nadležno za projekt obvezno je voditi evidencije o ostvarenim oslobođenjima pri nabavi robe i usluga u tuzemstvu po korisnicima projekta.
- Državno tijelo nadležno za projekt obvezno je do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb, dostaviti izvješće o ostvarenim oslobođenjima od plaćanja PDV-a pri nabavi roba i usluga u tuzemstvu (na obrascu „Izvješće o ostvarenim oslobođenjima od plaćanja PDV-a“), i to po svakom korisniku projekta i ugovoru unutar projekta što se financira iz financijske pomoći Europske zajednice,
- Korisnik projekta obavezan je voditi evidenciju o ostvarenim oslobođenjima pri nabavi roba i usluga u tuzemstvu po isporučiteljima dobara i usluga. Ta evidencija mora sadržavati podatke o nazivu projekta, broj ugovora i podatke o isporučiteljima (naziv, adresu, osobni identifikacijski broj), broj računa i iznos naknade za isporučena dobra i obavljene usluge.

5. Oporezive isporuke dobara i usluge

? Što se u smislu Zakona o porezu na dodanu vrijednost smatra oporezivom isporukom dobara?

1. Prijenos prava raspolaganja materijalnom imovinom u svojstvu vlasnika,

I Materijalnom imovinom smatra se i isporuka električne energije, plina, grijanja, hlađenja i slično.

2. Prijenos vlasništva nad imovinom uz nadoknadu po nalogu nadležnih državnih tijela ili u njihovo ime ili na temelju odredbi zakona,

3. Stvarna predaja dobara na raspolaganje prema ugovoru o najmu dobara odnosno o leasingu na određeno vrijeme ili o ugovoru o prodaji dobara uz odgodu plaćanja koji određuje da se vlasništvo nad tim dobrima stječe najkasnije nakon plaćanja zadnjeg obroka,

4. Prijenos dobara na temelju ugovora prema kojemu se plaća provizija za kupnju ili prodaju,

5. Korištenje dobara što čine dio poslovne imovine poreznog obveznika za njegove privatne potrebe, ili za privatne potrebe njegovih zaposlenika, ako ta dobra koriste bez naknade, ili ih koriste u druge svrhe osim za potrebe obavljanja djelatnosti poreznog obveznika, a za ta je dobra ili njihove dijelove u cijelosti ili djelomično odbijen pretporez,

I Isporukom dobara uz naknadu ne smatra se besplatno davanje uzoraka u razumnim količinama kupcima ili budućim kupcima i davanje darova male vrijednosti koje obavi porezni obveznik u okviru svoje gospodarske djelatnosti, uz uvjet da se daju povremeno i ne istim osobama. Darovima male vrijednosti smatraju se darovi čija vrijednost nije veća od 160,00 kuna.

6. Premještanje dobara što su dio poslovne imovine poreznog obveznika, a što ih je za potrebe svojeg poslovanja otpremio ili prevezao sam porezni obveznik ili druga osoba za njegov račun u drugu državu članicu EU,

I Premještanjem dobara unutar Europske unije ne smatra se otprema ili prijevoz dobara: a) za isporuku tih dobara koju obavi porezni obveznik na području države članice u kojoj završava otprema ili prijevoz, b) za isporuku tih dobara koju obavi porezni obveznik na brodu, u zrakoplovu ili vlaku, c) za isporuku tih dobara koja je oslobođena plaćanja PDV-a, a za koju nije isključeno pravo na odbitak pretporeza, d) za obavljanje usluge procjene vrijednosti dobara ili rada na tim dobrima poreznom obvezniku u državi članici u kojoj završavaju otprema ili prijevoz dobara, pod uvjetom da se dobra nakon obavljanja usluge procjene ili rada na njima vrate istom poreznom obvezniku u tuzemstvo, e) za privremeno korištenje dobara u svrhu obavljanja usluga u drugoj državi članici u kojoj završava prijevoz ili otprema tih dobara, kada te usluge obavlja porezni obveznik koji ima sjedište u tuzemstvu, f) za privremeno korištenje dobara u razdoblju koje nije dulje od 24 mjeseca unutar područja druge države članice EU u kojoj bi uvoz istih dobara s područja treće zemlje, s ciljem njihovog privremenog korištenja, bio obuhvaćen postupkom privremenog uvoza s potpunim oslobođenjem od plaćanja uvoznih carina, g) za isporuku plina putem sustava za prirodni plin na području EU, ili bilo koje mreže priključene na takav sustav, za isporuku električne energije, grijanja ili hlađenja preko mreže za grijanje ili hlađenje, h) za isporuku tih dobara koju obavi porezni obveznik u svrhu njihovog sastavljanja ili postavljanja koje obavi isporučitelj ili druga osoba za njegov račun, u državu članicu u kojoj završava otprema ili prijevoz.

↑ Ako neki od nabrojanih uvjeta nije ispunjen smatra se da su dobra premještena u drugu državu članicu. U tom slučaju smatra se da su dobra premještena u trenutku kad taj uvjet više nije ispunjen.

7. ako porezni obveznik ili njegov slijednik zadrži dobra nakon prestanka obavljanja gospodarske djelatnosti, a prilikom nabave tih dobara PDV je odbijen u cijelosti ili djelomično.

? Smatra li se oporezivom isporukom dobara prijenos imovine ili njezinog dijela na drugog poreznog obveznika?

Ne smatra se isporukom ako je došlo do prijenosa ukupne imovine ili dijela gospodarske cjeline društva, s naknadom ili bez nje, na drugog poreznog obveznika (primatelja) koji je pravni slijednik.

I Ako primatelj koristi preuzetu imovinu u druge svrhe osim za one za koje ima pravo na odbitak pretporeza obavezan je obračunati i platiti PDV.

? Kakav je to „trostrani posao“?

To je pojednostavljeni postupak u transakciji koju 3 porezna obveznika iz 3 različite države članice EU zaključče za ista dobra što se neposredno prevoze ili otpremaju od prvog isporučitelja posljednjem kupcu, te kad su ispunjeni propisani uvjeti za oslobođenje od plaćanja PDV-a za stjecanje dobara unutar EU.

I Navedeno se primjenjuje i kad je posljednji kupac pravna osoba koja nije porezni obveznik, a registriran je za potrebe PDV-a.

Stjecanje dobara unutar EU u tuzemstvu je oslobođeno plaćanja PDV-a pod ovim uvjetima :

- a) stjecatelj porezni obveznik nema sjedište ili prebivalište i nije registriran za potrebe PDV-a u tuzemstvu nego je za potrebe PDV-a registriran u nekoj drugoj državi članici EU,
- b) stjecanje dobara obavljeno je u svrhu daljnje isporuke dobara koju u tuzemstvu obavlja porezni obveznik (stjecatelj) iz točke a),
- c) stečena dobra izravno se otpremaju ili prevoze iz druge države članice u kojoj stjecatelj porezni obveznik iz točke a) nije registriran za potrebe PDV-a primatelju daljnje isporuke,
- d) primatelj daljnje isporuke dobara je porezni obveznik, ili pravna osoba koja nije porezni obveznik, a u tuzemstvu je registriran za potrebe PDV-a,
- e) primatelj oporezive isporuke dobara iz točke d) je osoba koja plaća PDV.

Da bi se primijenilo oslobođenje od PDV-a račun uz propisane podatke mora sadržavati i sljedeće podatke :

- poziv na odredbe članka 141. Direktive Vijeća 2006/112/EZ i napomenu „prijenos porezne obveze“,

- PDV identifikacijski broj pod kojim je porezni obveznik (stjecatelj) obavio stjecanje unutar Europske unije i daljnju isporuku dobara,
- PDV identifikacijski broj primatelja isporuke.

I Stjecatelj koji obavlja daljnju isporuku dobara u trostranom poslu i u RH je registriran za potrebe PDV-a, gdje mu je izdan PDV identifikacijski broj pod kojim je obavio stjecanje, mora u Zbirnoj prijavi navesti: a) svoj PDV identifikacijski broj pod kojim je stekao dobra i obavio daljnju isporuku tih dobara, b) PDV identifikacijski broj primatelja daljnje isporuke koji je izdan u državi članici u kojoj prijevoz ili otprema dobara završava, c) za svakog pojedinog primatelja kojemu je obavljena isporuka iz točke b) zbroj naknada bez PDV-a za isporuke koje je na taj način obavio porezni obveznik u državu članicu u kojoj otprema ili prijevoz dobara završava.

PRIMJER: Porezni obveznik „A“ (koji je za potrebe PDV-a registriran u Italiji) isporučuje dobra poreznom obvezniku „B“ (koji je za potrebe PDV-a registriran u Republici Hrvatskoj), a on isporučuje dobra krajnjem kupcu „C“ (koji je za potrebe PDV-a registriran u Bugarskoj). Porezni obveznik „A“ dobra izravno prevozi poreznom obvezniku „C“. Isporučitelj dobara „A“ ispostavlja račun za isporuku dobara u EU stjecatelju dobara „B“ u Republici Hrvatskoj, a ta se dobra izravno šalju kupcu „C“ u Bugarsku, te mu „B“ za tu isporuku dobara ispostavlja račun bez PDV-a, s napomenom da se radi o trostranom poslu, to jest s pozivom na odredbe članka 141. Direktive Vijeća 2006/112/EZ i napomenom „prijenos porezne obveze“. Porezni obveznik „B“ primjenjuje pojednostavljeni postupak na osnovi kojega se u Bugarskoj ne mora registrirati za potrebe PDV-a (u državi članici u koju isporučuje dobra) i u Bugarskoj ne prijavljuje isporuku dobara, s obzirom da je tu obvezu preuzeo kupac dobara u Bugarskoj (porezni obveznik „C“ koji je obvezan obračunati i platiti PDV). Porezni obveznik „B“ ima obvezu u Zbirnoj prijavi navesti svoj PDV identifikacijski broj pod kojim je stekao dobra i obavio daljnju isporuku, PDV identifikacijski broj primatelja daljnje isporuke (kupca „C“) i zbroj naknada bez PDV-a za isporuke u zemlju u kojoj otprema završava (u Bugarskoj).

? Što se smatra obavljanjem usluga?

Svaka transakcija što se ne smatra isporukom dobara. Obavljanjem usluga također se smatra prijenos prava, suzdržavanje od neke radnje ili trpljenje neke radnje ili stanja i obavljanje usluga po nalogu nadležnih državnih tijela, ili u njihovo ime, ili na temelju odredbi zakona.

? Što se smatra obavljanjem usluga uz naknadu?

a) korištenje dobara što čine dio poslovne imovine poreznog obveznika za njegove privatne potrebe ili privatne potrebe njegovih zaposlenika, ili, općenito, u druge svrhe osim za potrebe obavljanja djelatnosti za koje je u cijelosti ili djelomično odbijen pretporez,

b) obavljanje usluga bez naknade od strane poreznog obveznika za njegove privatne potrebe ili privatne potrebe njegovih zaposlenika, ili općenito u druge svrhe osim za potrebe obavljanja njegove djelatnosti.

2 Kada se smatra da je porezni obveznik primio i obavio usluge kad djeluje u vlastito ime a za račun druge osobe?

Ako porezni obveznik djelujući u vlastito ime ali za račun druge osobe sudjeluje u obavljanju usluga smatra se da je sam primio i obavio te usluge i obavezan je na njih obračunati dužnu svotu PDV-a.

6. Mjesto oporezivanja, mjesto isporuke dobara, mjesto stjecanja dobara unutar Europske unije i mjesto uvoza dobara

6.1 Mjesto isporuke dobara

2 Što se smatra mjestom isporuke dobara?

Mjesto isporuke dobara različito se određuje, ovisno o tome otpremaju li se dobra ili se prevoze, je li mjesto isporuke dobara na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima, kao i o tome isporučuju li se dobra putem sustava za prirodni plin, električnu energiju, grijanje ili hlađenje.

R. br.	Status dobra	Mjesto isporuke dobara
1	dobra se ne otpremaju niti prevoze, a u trenutku isporuke su u RH	RH
2	dobra su na početku otpreme ili prijevoza u RH a zatim se otpremaju ili prevoze kupcu u drugu državu članicu	RH
3	dobra se uvoze u RH iz trećeg područja ili treće zemlje	RH
4	dobra se uvoze u RH iz trećeg područja ili treće zemlje, a zatim se otpremaju u drugu državu članicu EU	RH
5	dobra se uvoze u RH iz trećeg područja ili treće zemlje, a zatim se otpremaju u treća područja ili treće zemlje	RH
6	dobra se iz trećeg područja ili treće zemlje uvoze u državu članicu EU, a zatim se iz nje otpremaju u RH (osim r. br. 7 - 10)	država članicu EU (uvoznik)
7	dobra se iz RH otpremaju u drugu državu članicu EU i isporučuju se osobama koje nisu obveznici plaćanja PDV-a na stjecanje, osim isporuke novih prijevoznih sredstava ili dobara što se nakon isporuke sastavljaju ili postavljaju (ukupna vrijednost isporučiteljevih isporuka iz tuzemstva u prethodnoj kalendarskoj godini i u tekućoj kalendarskoj godini manja je od praga isporuke što ga je propisala druga država članica) ³	RH
8	dobra se otpremaju u RH iz države članicu EU i isporučuju se osobama koje nisu obveznici plaćanja PDV-a na stjecanje, osim isporuke novih prijevoznih sredstava ili dobara što se nakon isporuke sastavljaju ili postavljaju (ukupna vrijednost isporučiteljevih isporuka u tuzemstvo u prethodnoj kalendarskoj godini ili u tekućoj kalendarskoj godini manja je od praga isporuke u RH (270.000,00 kn) ⁴	država članice EU iz koje se dobra otpremaju
9	isporučitelj ili druga osoba za njegov račun otpremio je dobra koja se sastavljaju ili postavljaju	država u kojoj se dobra sastavljaju ili postavljaju
10	isporuka dobara na brodovima, zrakoplovima ili vlakovima tijekom dionice prijevoza putnika u EU ⁵	mjesto početka prijevoza putnika ⁶

11	isporuka plina putem sustava za prirodni plin, isporuka električne energije, grijanja ili hlađenja preko mreža za grijanje i hlađenje koja nije obuhvaćena točkom 12. ili 13.	mjesto gdje kupac stvarno koristi i troši ta dobra
12	isporuka plina putem sustava za prirodni plin, isporuka električne energije, grijanja ili hlađenja preko mreža za grijanje i hlađenje koje je kupac djelomično potrošio	kupčevo mjesto sjedišta ili prebivalište ili uobičajeno boravište ili sjedište stalne poslovne jedinice
13	isporuka preprodavateljima ⁷ plina putem sustava za prirodni plin, isporuka električne energije, grijanja ili hlađenja preko mreža za grijanje i hlađenje	preprodavateljevo mjesto sjedišta ili prebivalište ili uobičajeno boravište, ili sjedište stalne poslovne jedinice

6.2 Mjesto obavljanja usluga

Porezni obveznik koji obavlja djelatnosti ili isporuke što se ne smatraju oporezivim isporukama dobara ili usluga je porezni obveznik u odnosu na sve usluge što su mu obavljene. Porezni obveznik je i pravna osoba koja inače nije porezni obveznik ali je registrirana za potrebe PDV-a.

R. br.	Primatelj usluge	Mjesto obavljanja usluga
1	domaći porezni obveznik koji prima usluge od inozemnog poreznog obveznika	sjedište poreznog obveznika primatelja usluge, ili njegovo prebivalište ili uobičajeno boravište
2	poslovna jedinica poreznog obveznika (u mjestu koje je različito od mjesta sjedišta poreznog obveznika) koja prima usluge od inozemnog poreznog obveznika	sjedište poslovne jedinice
3	osoba koja nije porezni obveznik	sjedište poreznog obveznika koji obavlja usluge, ili njegovo prebivalište ili uobičajeno boravište

³ Ako ukupna vrijednost isporuka iz tuzemstva što ih je isporučitelj obavio u prethodnoj kalendarskoj godini ili u tekućoj kalendarskoj godini prijeđe prag isporuke koji je propisala druga država članica, ili ako isporučitelj ne želi da se na njega primjenjuje prag isporuke te države članice, mjestom isporuke dobara koja je iz tuzemstva otpremio ili prevezao isporučitelj (ili druga osoba za njegov račun) smatra se država članica u koju su iz tuzemstva dobra otpremljena ili prevezena. Ako isporučitelj odluči da se na njega ne primjenjuje prag isporuke koji je propisala druga država članica obavezan je o tome obavijestiti nadležnu ispostavu Porezne uprave.

⁴ Ako je ukupna vrijednost isporuka u tuzemstvo isporučitelja iz druge države članice u prethodnoj kalendarskoj godini, odnosno u tekućoj kalendarskoj godini, veća od praga isporuke (u RH 270.000,00 kn), tuzemstvo se smatra mjestom isporuke dobara što je isporučitelj ili druga osoba za njegov račun otpremio ili prevezao u tuzemstvo. Isporučitelj može bez obzira što ukupna vrijednost njegovih isporuka u prethodnoj kalendarskoj godini, odnosno u tekućoj kalendarskoj godini nije prešla prag isporuke (270.000,00 kn) odlučiti da je mjesto takvih isporuka u tuzemstvu. Isporučitelj koji izjavi da ne želi da se na njega primjenjuje prag isporuke (270.000,00 kn) mora navedeno primjenjivati najmanje 2 kalendarske godine i mora Poreznoj upravi podnijeti zahtjev za izdavanje PDV identifikacijskog broja.

⁵ Dionicom prijevoza putnika obavljenog u EU smatra se dio prijevoza što je obavljen između mjesta početka i mjesta završetka prijevoza putnika bez zaustavljanja na području izvan Europske unije.

⁶ Prvo predviđeno mjesto ukrcanja putnika unutar EU prema potrebi nakon zaustavljanja izvan EU.

R. br.	Primatelj usluge	Mjesto obavljanja usluga
1	obavljanja usluge posredovanja osobi koja nije porezni obveznik, a posrednik usluge obavlja u tuđe ime i za tuđi račun	mjesto gdje je obavljena transakcija za koju se posreduje
2	obavljanja usluga u vezi s nekretninama, uključujući usluge stručnjaka i posrednika za prodaju nekretnina, smještaj u hotelima ili objektima slične namjene, uključujući kampove za odmor ili mjesta uređena za kampiranje, davanje prava na uporabu nekretnina i usluge pripreme i koordinacije građevinskih radova, kao što su usluge arhitekata i građevinskog nadzora	mjesto gdje se nekretnina nalazi
Usluge prijevoza		
1	usluga prijevoza putnika	mjesto gdje se obavlja prijevoz, razmjerno prijednim udaljenostima
2	usluga prijevoza dobara (osim prijevoza dobara unutar EU) osobama koje nisu porezni obveznici	
3	usluga prijevoza dobara unutar EU osobama koje nisu porezni obveznici ⁸	mjesto početka prijevoza ⁹
Usluge u kulturi i njima slične usluge, pomoćne usluge u prijevozu i usluge u vezi s pokretnim dobrima		
1	usluga pristupa kulturnim, umjetničkim, sportskim, znanstvenim, obrazovnim, zabavnim i sličnim događanjima, kao što su izložbe i sajmovi, te pomoćne usluge u vezi s tim pristupom što su obavljene poreznom obvezniku	mjesto gdje se ta događanja stvarno odvijaju
2	obavljanje usluga osobi koja nije porezni obveznik, te pomoćne usluge u vezi s kulturnim, umjetničkim, sportskim, znanstvenim, obrazovnim, zabavnim i sličnim aktivnostima, kao što su izložbe i sajmovi, uključujući usluge organizatora tih aktivnosti	mjesto gdje se te aktivnosti stvarno odvijaju
3	pomoćne usluge u prijevozu kao što su utovar, istovar, pretovar, rukovanje i slično osobi koja nije porezni obveznik	mjesto gdje se te usluge stvarno obavljaju
4	procjena pokretnih materijalnih dobara i radovi na takvim dobrima osobi koja nije porezni obveznik	mjesto gdje se te usluge stvarno obavljaju
Usluge pripremanja hrane i usluge opskrbe pripremljenom hranom i pićem		
1	usluga pripremanja hrane i obavljanja usluga prehrane u ugostiteljskim objektima, kao i pripremanja i usluživanja pića u tim objektima, osim onih što se obavljaju na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima tijekom dionice prijevoza putnika obavljenog unutar EU	mjesto gdje se te usluge stvarno obavljaju
2	usluga pripremanja hrane i obavljanja usluga prehrane, te pripremanja i usluživanja pića na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima tijekom dionice prijevoza putnika unutar EU ¹⁰	mjesto početka prijevoza putnika
Iznajmljivanje prijevoznih sredstava		
1	usluga kratkotrajnog iznajmljivanja prijevoznih sredstava ¹¹	mjesto gdje se ta prijevozna sredstva stvarno stavljaju na raspolaganje primatelju usluge
2	usluga iznajmljivanja prijevoznih sredstava osobi koja nije porezni obveznik, osim kratkotrajnog iznajmljivanja	mjesto gdje ta osoba ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište
3	usluga iznajmljivanja plovila za razonodu osobi koja nije porezni obveznik, osim kratkotrajnog iznajmljivanja,	mjesto gdje je to plovilo stvarno stavljeno na raspolaganje korisniku ako uslugu obavi isporučitelj iz mjesta u kojemu mu je sjedište ili stalna poslovna jedinica

Ostale usluge što se obavljaju osobi koja nije porezni obveznik i koja ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište izvan EU

1	prijenos i ustupanje autorskih prava, patenata, licenca, zaštitnog znakovlja i sličnih prava, usluge oglašavanja, usluge konzultanata, inženjera, odvjetnika, računovođa, prevoditelja i druge slične usluge savjetovanja, usluge obrade podataka, ustupanje informacija, uključujući i informacije o poslovnim postupcima i iskustvu, bankarske i financijske transakcije, transakcije osiguranja uključujući reosiguranje, uz izuzetak iznajmljivanja sefova, ustupanje osoblja, iznajmljivanje pokretne materijalne imovine (osim svih prijevoznih sredstava), suzdržavanje od obavljanja (u cijelosti ili djelomično), omogućavanje pristupa do sustava za prirodni plin na području EU, ili do bilo koje mreže koja je priključena na takav sustav, te do sustava za električnu energiju ili mreža za grijanje ili hlađenje i prijevoza ili prijenosa putem tih sustava ili mreža, te obavljanje drugih usluga koje su s time izravno povezane, telekomunikacijske usluge, usluge radijskog i televizijskog emitiranja, elektronički obavljene usluge	mjesto gdje primatelj usluga ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište
---	--	--

Elektronički obavljene usluge osobama koje nisu porezni obveznici

1	elektronički obavljene usluge poreznog obveznika sa sjedištem, stalnom poslovnom jedinicom iz koje se te usluge obavljaju, prebivalištem ili uobičajenim boravištem izvan EU osobama koje nisu porezni obveznici i imaju sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište na području EU	mjesto gdje osoba koja nije porezni obveznik na području EU ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište
2	telekomunikacijske usluge i usluge radijskog i televizijskog emitiranja poreznog obveznika sa sjedištem, stalnom poslovnom jedinicom iz koje se te usluge obavljaju, prebivalištem ili uobičajenim boravištem izvan EU osobama koje nisu porezni obveznici i koje imaju sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu, i ako se nabrojane usluge stvarno koriste u tuzemstvu	tuzemstvo

6.3 Mjesto stjecanja dobara unutar Europske unije

Mjestom stjecanja dobara unutar EU je mjesto gdje stjecatelju završava otprema ili prijevoz dobara. Ako je država članica stjecatelju izdala PDV identifikacijski broj pod kojim je on stekao dobra mjesto stjecanja dobara unutar EU je područje te države članice, osim ako stjecatelj dokaže da je PDV obračunan u mjestu gdje je otprema završila. U tom se slučaju porezna osnovica umanjuje za iznos PDV-a u državi članici koja je stjecatelju izdala PDV identifikacijski broj. Mjesto stjecanja dobara kod trostranog posla je mjesto gdje stjecatelju završava otprema ili prijevoz dobara ako stjecatelj dokaže da je stjecanje obavio zbog daljnje isporuke na području države članice za koju je primatelj dobara obavezan platiti PDV i ako podnese Zbirnu prijavu.

⁷ Porezni obveznik kojemu je osnovna djelatnost kupnja i prodaja plina, električne energije, grijanja ili hlađenja i čija je vlastita potrošnja tih proizvoda zanemariva

⁸ Prijevoz dobara unutar EU je prijevoz dobara kod kojeg su mjesto početka prijevoza i mjesto završetka prijevoza na područjima dviju različitih država članica

⁹ PDV se ne obračunava osobama koje nisu porezni obveznici na dio prijevoza dobara unutar EU što se obavlja na vodama koje ne pripadaju području EU

¹⁰ Dionica prijevoza putnika obavljenog unutar EU je dio prijevoza, bez zaustavljanja izvan EU, između mjesta početka i mjesta završetka prijevoza putnika

¹¹ Kratkotrajnim iznajmljivanjem smatra se neprekidno posjedovanje ili korištenje prijevoznog sredstva tijekom razdoblja koje traje najviše 30 dana, a u slučaju plovila najviše 90 dana

6.4 Mjesto uvoza dobara

Mjesto uvoza dobara je država članica na čijem su području dobra prilikom unosa u EU. Ako pri unosu u EU dobra nisu u slobodnom prometu jer su stavljena u postupak što je oslobođen plaćanja PDV-a¹², postupak privremenog uvoza s potpunim oslobođenjem od plaćanja carine, ili postupcima provoza strane robe u skladu s carinskim propisima, mjesto uvoza takvih dobara je država članica na čijem se području za ta dobra prestanu primjenjivati nabrojani postupci. Ako se dobra s trećeg područja u slobodnom prometu pri unosu u EU stave u jedan od postupaka u skladu s carinskim propisima o uvozu dobara s trećeg područja mjesto uvoza dobara je država članica na čijem se području ti postupci za ta dobra prestanu primjenjivati.

7. Nastanak oporezivog događaja i obveze obračuna PDV-a

? Što je oporezivi događaj?

Događaj na temelju kojega su ispunjeni pravni uvjeti potrebni za nastanak obveze obračuna PDV-a¹³. Oporezivi događaji, njihov nastanak i nastanak obveze obračuna PDV-a prikazani su u ovoj tablici:

R. br.	Oporezivi događaj	Nastanak oporezivog događaja	Nastanak obveze obračuna PDV-a
Isporuka dobara i obavljanje usluga			
1	isporuka dobara i usluga	kada su dobra isporučena i usluge obavljene ¹⁴	
2	isporuke dobara i usluga za koje se kontinuirano izdaju računi ili se kontinuirano obavljaju plaćanja	po proteku razdoblja na koje se računi ili plaćanja odnose	

¹² Plaćanja PDV-a oslobođeno je sljedeće:

- isporuke dobara namijenjenih podnošenju carinarnici, i po potrebi za privremeni smještaj,
- isporuke dobara što se u skladu s carinskim propisima unose i smještaju u slobodnu zonu ili slobodno skladište,
- isporuke dobara što se u skladu s carinskim propisima stavljaju u postupak carinskog skladištenja ili postupak unutarnje proizvodnje.

¹³ Obveza obračuna PDV-a nastaje u trenutku kad Porezna uprava temeljem odredbi Zakona o porezu na dodanu vrijednost ima pravo potraživati PDV od osobe koja ga je obvezna platiti, iako je vrijeme plaćanja PDV-a odgođeno.

¹⁴ Primjenjuju se i kad porezni obveznik u računu za isporučena dobra ili obavljene usluge iskaže PDV viši od onoga koji duguje, i ako netko na računu za isporučena dobra ili obavljene usluge iskaže PDV, iako za to nije ovlašten, ili izda račun iako dobra nisu isporučena ili usluge nisu obavljene.

3	kontinuirane isporuke dobara u razdoblju duljem od 1 kalendarskog mjeseca u drugu državu članicu, a koje porezni obveznik radi obavljanja gospodarske djelatnosti isporučuje ili premješta u tu državu članicu, uz primjenu oslobođenja od PDV-a	istekom svakog kalendarskog mjeseca dok se isporučivanje ne završi
4	usluga za koje je primatelj obavezan platiti PDV prema članku 75. stavku 1. točki 6. Zakona, a koje se kontinuirano obavljaju u razdoblju duljem od godinu dana i za koje u tom razdoblju nisu izdani računi ili nije obavljeno plaćanje	nakon isteka svake kalendarske godine dok se ne obustavi obavljanje usluga ¹⁵
5	davanje dobara na raspolaganje prema ugovoru o najmu ili o leasingu, ili na prodaju dobara uz odgodu plaćanja ¹⁶ za što se računi izdaju kontinuirano ili se plaćanje obavlja kontinuirano	u trenutku davanja dobra na raspolaganje ili u trenutku prodaje
6	primitak preudjuma	u trenutku primitka preudjuma
7	isporuka dobara ili usluga je obavljena a račun nije ispostavljen	u trenutku isporuke dobara ili obavljanja usluge
8	korištenje dobara što čine dio poslovne imovine poreznog obveznika za njegove privatne potrebe ili za privatne potrebe njegovih zaposlenika, ili ih koriste u druge svrhe osim za obavljanje djelatnosti poreznog obveznika, a za ta je dobra ili njihove dijelove u cijelosti ili djelomično odbijen pretporez	u trenutku korištenja dobara
9	obavljanje usluga bez naknade od strane poreznog obveznika za njegove privatne potrebe ili privatne potrebe njegovih zaposlenika, ili u druge svrhe osim za potrebe obavljanja djelatnosti	u trenutku obavljanja usluge
10	zadržavanje dobara nakon prestanka obavljanja gospodarske djelatnosti ako je prilikom njihove nabave PDV u cijelosti ili djelomično odbijen	u trenutku zadržavanja dobra nakon prestanka obavljanja gospodarske djelatnosti

Stjecanje dobara i primanje usluga unutar Europske unije

1	stjecanje dobara unutar EU (obavljanje isporuka dobara iz EU u tuzemstvo)	u trenutku stjecanja dobara unutar EU	u trenutku izdavanja računa, ili najkasnije 15. dana u mjesecu nakon mjeseca u kojemu je nastao oporezivi događaj ako račun do tada nije izdan
2	kontinuirano obavljanje usluga dulje od godine dana poreznog obveznika koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu (tuzemni primatelj usluga obavezan je platiti PDV), a za koje u tom razdoblju nisu izdani računi ili nije obavljeno plaćanje	nakon isteka svake kalendarske godine	nakon isteka svake kalendarske godine sve dok se ne obustavi obavljanje tih usluga

¹⁵ Ako plaćanje usluge ovisi o ishodu sudskog postupka PDV se obračunava u trenutku naplate

¹⁶ Vlasništvo nad tim dobrima stječe se najkasnije nakon plaćanja zadnjeg obroka

Uvoz dobara		
1	uvoz dobara iz trećih zemalja	u trenutku uvoza dobara
2	unos dobara u EU koja nisu u slobodnom prometu jer su stavljena u postupak oslobođen plaćanja PDV-a, postupak privremenog uvoza s potpunim oslobođenjem od plaćanja carine, ili postupak provoza stranih roba	kad dobra prestanu biti predmetom tih postupaka
3	uvezena dobra iz točke 2 podliježu carini, poljo-privrednim pristojbama ili pristojbama u skladu sa zajedničkom politikom EU	kad se ispune uvjeti za obračun i naplatu tih davanja
4	uvezena dobra ne podliježu davanjima iz točke 3.	u trenutku kad bi prema carinskim propisima nastala obveza obračuna carine, da je propisana

8. Utvrđivanje i obračunavanje PDV-a

2 Tko je dužan utvrditi i obračunati obvezu PDV-a?

Porezni obveznik, odnosno porezni zastupnik inozemnog porezni obveznika, mora za obračunsko razdoblje sam utvrditi i obračunati obvezu PDV-a i iskazati je u poreznoj prijavi. On ima obvezu predati poreznu prijavu na propisanom obrascu mjerodavnoj ispostavi Porezne uprave prema svome sjedištu (pravna osoba), ili prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu (fizička osoba), i to do 20. dana u tekućem mjesecu po proteku obračunskog razdoblja, bez obzira jesu li u tom razdoblju obavljene oporezive isporuke.

Poreznu prijavu obvezno podnose i:

- osoba koja je obvezna platiti PDV umjesto poreznog obveznika koji nema sjedište u RH,
- pravna osoba koja nije porezni obveznik i obvezna je platiti PDV na stjecanje dobara unutar EU,
- osoba koja je registrirana za potrebe PDV-a i stječe novo prijevozno sredstvo
- porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik, a čija ostala stjecanja nisu predmet oporezivanja PDV-om, a koji unutar EU stječe dobra koja podliježu trošarinama.

I Razdoblje oporezivanja je kalendarska godina. Ako je porezni obveznik poslovao samo dijelom kalendarske godine tada je razdoblje oporezivanja razdoblje poslovanja.

I Obračunsko razdoblje je vremensko razdoblje za koje porezni obveznik obračunava PDV i podnosi poreznu prijavu.

NAPOMENA: Pri uvozu dobara PDV obračunava nadležna carinarnica u skladu s carinskim propisima.

2 Koja su propisana razdoblja za obračunavanje PDV-a?

Obračunska razdoblja su od prvog do posljednjeg dana u mjesecu. Iznimno, za porezne

obveznike kojima je vrijednost isporučenih dobara i usluga, uključujući i PDV, u prethodnoj kalendarskoj godini manja od 800.000,00 kuna obračunska razdoblja su od prvog do posljednjeg dana u tromjesečju. Ovaj porezni obveznik se može prijaviti Poreznoj upravi za porezne obveznike koji obavljaju transakcije unutar EU obračunska razdoblja su od prvog do posljednjeg dana u mjesecu.

📌 Za porezne obveznike koji obavljaju transakcije unutar EU obračunska razdoblja su od prvog do posljednjeg dana u mjesecu.

📌 Od 1. srpnja 2013. godine obveza mjesečnog podnošenja PDV obrazaca propisana je za: porezne obveznike kojima je dodijeljen PDV identifikacijski broj, porezne obveznike koji u tuzemstvu nemaju sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište, a registrirani su za potrebe PDV-a., isporuke i stjecanje dobara unutar EU, dobra što se otpremaju ili prevoze u državu članicu u kojoj nije započela otprema ili prijevoz tih dobara ili kad porezni obveznik ta dobra premješta u drugu državu članicu radi obavljanja gospodarske djelatnosti, usluge i isporuke dobara što je poreznom obvezniku i stalnoj poslovnoj jedinici poreznog obveznika obavio porezni obveznik koji u tuzemstvu nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište

❓ Kako se u obračunskom razdoblju utvrđuje obvezu PDV-a poreznog obveznika poreza na dobit, a kako poreznog obveznika poreza na dohodak?

Poreznu obvezu ili pravo na povrat PDV-a obveznika poreza na dobit u obračunskom razdoblju (mjesečno, tromjesečno ili po konačnom obračunu) utvrđuje se tako da se obračunani PDV u izdanim računima (zaračunatim naknadama) za isporučena dobra i obavljene usluge i obračunani PDV na primljene isporuke dobara i usluga u obračunskom razdoblju umanju za obračunani PDV po primljenim isporukama i za iskazani PDV u ulaznim računima, za u tom obračunskom razdoblju, primljene isporuke dobara i usluga. **Poreznu obvezu ili pravo na povrat PDV-a za obveznika poreza na dohodak** utvrđuje se u obračunskom razdoblju (mjesečno, tromjesečno ili po konačnom obračunu) tako da se obračunani PDV u primljenim (naplaćenim) naknadama za izdane račune po isporučenim dobrima i obavljenim uslugama i obračunani PDV na primljene isporuke dobara i usluga u obračunskom razdoblju umanju za obračunan PDV po primljenim isporukama i za iskazani PDV u plaćenim ulaznim računima za u tom obračunskom razdoblju primljene isporuke dobara i usluga.

📌 Porezni obveznik mora u računu navesti: obračun prema naplaćenoj naknadi.

📌 Važna napomena: od 01. siječnja 2015. godine svi obveznici PDV-a moraju plaćati PDV za isporučena dobra i obavljene usluge prema izdanim računima.

❓ Kako komisionar obračunava i plaća PDV?

Komisionar koji isporučuje dobra ili obavlja usluge u vlastito ime a za tuđi račun PDV obračunava kao u svoje ime i za svoj račun.

📌 Kad komisionar isporuči dobro nastaju dvije isporuke: isporuka komitenta komisionaru, i isporuka komisionara kupcu.

? Kako PDV obračunava i plaća porezni obveznik koji nastupa u tuđe ime i za tuđi račun (posrednik i zastupnik)?

Na pripadajuću proviziju. Posrednik kod usluge posredovanja mora navesti naziv tvrtke za koju posreduje, a zastupnik kod usluge zastupanja mora navesti naziv tvrtke koju zastupa.

? Kako inozemni porezni obveznik obračunava PDV?

Inozemni porezni obveznik, odnosno njegov porezni zastupnik, za isporučena dobra i obavljene usluge u obračunskom razdoblju obračunava PDV prema izdanim računima.

? Kad nastaje porezna obveza?

Vidi poglavlje 7. Nastanak oporezivog događaja i obveze obračuna PDV-a

? Što se smatra isporukom dobra, a što obavljanjem usluge kad se porezna osnovica obračunava prema izdanim računima?

Isporuka dobra je obavljena kada je primatelju omogućeno raspolaganje dobrom. Usluge su obavljene u trenutku završetka njihovog korištenja. Ako se usluge obavljaju stalno (kontinuirano) kroz više obračunskih razdoblja porezna obveza nastaje po proteku svakog obračunskog razdoblja, bez obzira je li usluga zaračunata.

? U kojem se roku podnosi poreznu prijavu?

1. Obveznik podnošenja prijave za mjesečna obračunska razdoblja – do 20. dana u tekućem mjesecu po proteku obračunskoga razdoblja (npr. do kraja veljače za obračunsko razdoblje za mjesec siječanj),
2. Obveznik podnošenja prijave za tromjesečna obračunska razdoblja - do 20. dana u tekućem mjesecu po proteku obračunskoga razdoblja (npr. do kraja srpnja za drugo tromjesečno obračunsko razdoblje),
3. Godišnje obračunsko razdoblje (konačni godišnji obračun PDV-a za proteklu godinu) - do kraja veljače tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu,

I Porezni obveznik koji prestaje s poslovanjem obvezan je u roku 2 mjeseca od dana prestanka poslovanja predati konačni obračun poreza na dodanu vrijednost nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome sjedištu, odnosno prebivalištu.

9. Porezna osnovica

9.1 Porezna osnovica kod isporuka dobara i obavljanja usluga u tuzemstvu

? Što je osnovica PDV-a kod isporuka dobara i obavljanja usluga u tuzemstvu i kako se utvrđuje?

Ovisno o predmetu oporezivanja poreznu osnovicu se utvrđuje kako je prikazano u ovoj tablici:

R. br.	Predmet oporezivanja	Osnovica PDV-a
1	isporuke dobara i obavljanje usluga u tuzemstvu što ih uz naknadu obavi porezni obveznik	naknada koju čini sve ono što je isporučitelj primio ili treba primiti od kupca ili neke druge osobe za te isporuke uključujući iznose subvencija koji su izravno povezani s cijenom isporučenih dobara ili usluga ¹⁷
2	uzimanje dobara što čine dio poslovne imovine poreznog obveznika za njegove privatne potrebe ili za privatne potrebe njegovih zaposlenika, ili ih koriste u druge svrhe osim za potrebe obavljanja djelatnosti poreznog obveznika, a za ta je dobra ili njihove dijelove u cijelosti ili djelomično odbijen pretporez	nabavna cijena tih ili sličnih dobara, a ako je cijena nepoznata, visina troškova utvrđenih u trenutku isporuke
3	zadržavanje dobara nakon prestanka obavljanja gospodarske djelatnosti ako je prilikom njihove nabave PDV u cijelosti ili djelomično odbijen - u trenutku zadržavanja dobra nakon prestanka obavljanja gospodarske djelatnosti	nabavna cijena tih ili sličnih dobara, a ako je cijena nepoznata, visina troškova utvrđenih u trenutku isporuke
4	korištenje dobara koja čine poslovnu imovinu poreznog obveznika za njegove privatne potrebe ili privatne potrebe njegovih zaposlenika ili u druge svrhe osim za potrebe obavljanja njegove djelatnosti, za koja je u cijelosti ili djelomično odbijen pretporez	cijena nabave takvih usluga uvećana za troškove održavanja i druge zavisne troškove
5	obavljanje usluga bez naknade od strane poreznog obveznika za privatne potrebe ili privatne potrebe njegovih zaposlenika ili u druge svrhe, osim za potrebe obavljanja njegove djelatnosti	ukupni trošak obavljanja usluga
6	premještanja dobara u drugu državu članicu	nabavna cijena tih ili sličnih dobara, a ako je ta cijena nepoznata, visina troškova utvrđenih u trenutku premještanja dobara
7	isporuka dobara i obavljanja usluga osobama s kojima je porezni obveznik u obiteljskim i drugim bliskim vezama, uključujući i njegove zaposlenike i članove njihovih obitelji	tržišna vrijednost dobara i obavljenih usluga ako je: a) naknada niža od tržišne vrijednosti, a primatelj isporuke nema pravo na odbitak pretporeza u cijelosti b) naknada niža od tržišne vrijednosti, a isporučitelj nema pravo na odbitak pretporeza u cijelost, a radi se o isporukama koje su oslobođene PDV-a c) naknada viša od tržišne vrijednosti, a isporučitelj nema pravo na odbitak pretporeza u cijelosti

¹⁷ U poreznu osnovicu se računavaju iznosi poreza, carina, pristojbi i sličnih davanja, osim PDV-a, te sporedni troškovi kao što su provizije, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja koje isporučitelj dobara ili usluga zaračunava kupcu ili primatelju. U poreznu osnovicu ne ulaze sniženja cijena ili popusti zbog prijevremenog plaćanja i popusti što se kupcu odobre u trenutku isporuke, kao ni iznosi što ih porezni obveznik zaračuna ili primi od kupca kao povrat za izdatke koje je platio u njegovo ime i za njegov račun i koje u evidencije unosi kao prolazne stavke. Porezni obveznik mora imati dokaze o iznosu izdataka u vezi s prolaznim stavkama i ne može odbiti PDV ako je na njih obračunan.

? Što je tržišna vrijednost?

Ukupni iznos što bi kupac ili naručitelj morao platiti isporučitelju dobara ili pružatelju usluge u tuzemstvu u trenutku isporuke dobra ili obavljene usluge, a prema načelu nenarušavanja tržišnog natjecanja. Ako se ne može utvrditi usporediva isporuka dobara ili usluga, tada se tržišnom vrijednosti smatra:

- a) kada je riječ o dobrima - iznos koji nije niži od nabavne cijene tih ili sličnih dobara, ili ako je ta cijena nepoznata ukupna visina utvrđenih troškova u trenutku isporuke
- b) kada je riječ o uslugama - iznos koji nije niži od ukupnih utvrđenih troškova obavljanja usluga koje snosi porezni obveznik.

? Kako se postupa kad se porezna osnovica naknadno promijeni?

Ako se porezna osnovica promijeni naknadno zbog opoziva, različitih vrsta popusta ili nemogućnosti naplate, tada porezni obveznik koji je isporučio dobra ili obavio uslugu može ispraviti iznos PDV-a ako porezni obveznik kome su isporučena dobra ili obavljene usluge ispravi odbitak pretporeza i o tome pisano izvijesti isporučitelja.

? Ulazi li u poreznu osnovicu trošak povratne ambalaže?

Ne ulazi samo ako se o povratnoj ambalaži vodi posebna evidencija.

9.2 Porezna osnovica kod stjecanja dobara unutar Europske unije

? Što je osnovica PDV-a kod stjecanja dobara unutar EU?

1. Naknada što se utvrđuje za isporuke istih dobara u tuzemstvu (vidi poglavlje 9.1 Porezna osnovica kod isporuke dobara i obavljanja usluga u tuzemstvu).
2. nabavna cijena dobara (ili njima sličnih), a ako je nabavna cijena nepoznata visina troškova utvrđenih u trenutku isporuke kad se stječu sljedeća dobra:
  - dobra što ih oružane snage države članice Sjevernoatlantskog saveza koriste za svoje potrebe ili potrebe pratećeg civilnog osoblja, a ta dobra nisu nabavljena u skladu s općim pravilima oporezivanja u tuzemstvu i pri uvozu ne ispunjavaju uvjete za oslobođenje
  - dobra što ih je porezni obveznik za potrebe svog poslovanja, ili druga osoba za njegov račun, otpremio ili prevezao u tuzemstvo iz druge države članice u kojoj su ta dobra proizvedena, izvađena, obrađena, kupljena ili stečena, ili u koju ih je porezni obveznik uvezao za potrebe svog poslovanja.

- I** U poreznu osnovicu uključuju se i trošarine što ih je stjecatelj dobara koja podliježu trošarinama unutar EU obvezan platiti, ili ih je platio.
- I** Porezna osnovica se kod stjecanja dobara odgovarajuće umanjuje kad nakon stjecanja dobara unutar EU stjecatelj dobara ostvari povrat trošarine plaćene u državi članici u kojoj je započela otprema ili prijevoz tih dobara.
- I** Ako su kod stjecanja dobara unutar EU elementi za utvrđivanje porezne osnovice za preračun u kune koristi se srednji tečaj HNB na dan nastanka obveze obračuna PDV-a. Iznimno, porezni obveznik može primijeniti tečaj koji na dan nastanka obveze obračuna PDV-a objavi Europska središnja banka. Konverzija drugih valuta koje nisu euro obavlja se primjenom tečaja svake valute za euro.

9.3 Porezna osnovica kod uvoza dobara u Europsku uniju

2 Što je porezna osnovica kad se dobra uvoze u EU?

1. carinska vrijednost utvrđena prema carinskim propisima prilikom uvoza dobara, u što su uključeni:

- a) porezi, carine, pristojbe i slična davanja što se plaćaju izvan države članice uvoznice, te davanja što se plaćaju pri uvozu, osim PDV-a,
- b) sporedni troškovi, kao što su provizije, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja nastali do prvog mjesta odredišta¹⁸ unutar područja države članice uvoznice, kao i oni što nastanu pri prijevozu do drugog mjesta odredišta unutar Europske unije, ako je to drugo mjesto poznato u vrijeme nastanka oporezivog događaja, ili

2. vrijednost naknade za usluge popravka, obrade ili prilagodbe, dorade ili prerade što su obavljene na dobrima dok su bila privremeno izvezena iz Europske unije, a nakon obavljanja tih usluga ponovno su uvezena.

- I** Ako takva naknada nije zaračunana porezna osnovica se utvrđuje prema vrijednosti naknade zaračunane za popravak, obradu, prilagodbu, doradu ili preradu u skladu s carinskim propisima.
- I** Kad su pri uvozu dobara elementi za utvrđivanje porezne osnovice izraženi u stranoj valuti tečaj se utvrđuje u skladu s propisima EU kojima se uređuje izračunavanje carinske vrijednosti.

U poreznu osnovicu se ne uključuju:

- a) sniženja cijena zbog popusta za prijevremeno plaćanje, i
- b) popusti na cijenu i rabati odobreni i obračunani kupcu u trenutku uvoza.

¹⁸ Prvo mjesto odredišta je mjesto navedeno na tovarnom listu ili bilo kojoj drugoj prijevoznoj ispravi na temelju koje se dobra uvoze. Ako takvo mjesto u ispravi nije navedeno prvim mjestom odredišta smatra se mjesto prvog pretovara dobara u državi članici uvoznici.

10. Porezna stopa

2 Po kojoj se stopi PDV obračunava?

PDV se obračunava po stopi koja je na snazi u trenutku nastanka oporezivog događaja. Iznimno, PDV se obračunava po stopi koja je na snazi u trenutku nastanka obveze obračuna PDV-a:

- a) prilikom stjecanja dobara unutar EU,
- b) prilikom ispunjenja propisanih uvjeta za obračun i naplatu carine, poljoprivrednih pristojbi ili pristojbi u skladu sa zajedničkom politikom EU kod uvoza dobara koja nisu u slobodnom prometu jer su stavljena u postupak što je oslobođen plaćanje PDV-a, carine, poljoprivrednih pristojbi ili pristojbi u skladu sa zajedničkom politikom EU, ili su stavljena u postupak privremenog uvoza s potpunim oslobođenjem od plaćanja carine, ili postupak provoza stranih roba.

Na stjecanje dobara unutar EU što je obavljeno u tuzemstvu primjenjuje se stopa PDV-a koja se za takva dobra primjenjuje u tuzemstvu.

2 Po kojoj se stopi PDV obračunava i plaća?

Po stopi od 5%, ili 10%, ili 25%.

VAŽNA NAPOMENA: prema Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost od 1. siječnja 2014. godine stopa PDV-a od 10% povećava se na 13%.

2 Kad se PDV plaća po stopi od 5%?

PDV se obračunava i plaća po stopi od 5% na:

- a) sve vrste kruha,

I Pod kruhom se u smatraju sve vrste ispečenog kruha (pšenični, raženi, ječmeni, kukuruzni, kruh od heljde, kruh od soje, kruh od posija i kruh od krumpira) što se stavlja u promet pod nazivom kruh bijeli, polubijeli, crni, peciva i drugi pekarski proizvodi kao što su kifle, pereci, žemlje, pogače, lepinje, kajzerice, osim svih vrsta kolača, bureka i ostalih pekarskih i slastičarskih proizvoda.

- b) sve vrste mlijeka (kravlje, ovčje, kozje), koje se stavlja u promet pod istim nazivom u tekućem stanju, svježe, pasterizirano, homogenizirano, kondenzirano (osim kiselog mlijeka, jogurta, kefira, čokoladnog mlijeka i drugih mliječnih proizvoda), nadomjestke za majčino mlijeko,

- c) knjige stručnog, znanstvenog, umjetničkog, kulturnog i obrazovnog sadržaja, udžbenike za pedagoški odgoj i obrazovanje, za osnovnoškolsko, srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje, u svim fizičkim oblicima,

I Knjigama se smatraju neperiodične tiskovine koje imaju istodobno sva tri sljedeća obilježja: 1. imaju stručni, znanstveni, umjetnički, kulturni i obrazovni sadržaj a ne smiju imati promidžbeni sadržaj. Promidžbenim sadržajem smatra se onaj sadržaj u kojem se kao pretežiti dio (više od 50%) pojavljuju promidžbene poruke, 2. izrađene su u tehničkom smislu u obliku knjige, otisnute na arcima papira ili nositeljima teksta kao što su CD, DVD ili u obliku slobodnih listova, 3. imaju najmanje 49 stranica (definicija UNESCO-a) ne računajući korice i naslovnu stranicu, osim dječjih knjiga - bojanke, slikovnica bez teksta te tiskanih nota i umetaka za knjige u obliku slobodnih listova koji mogu imati i manje od 49 stranica. Dječjim knjigama razumijevaju se i bojanke kao i slikovnice bez teksta,

I Knjigama se ne smatraju: telefonski imenici, vozni redovi, cjenici, kalendari, rokovnici, različiti prospekti, katalozi, turistički vodiči turističke karte, mape, izvješća o poslovanju trgovačkih i ostalih društava, prigodni prezentacijski materijali u obliku knjige te drugi informativni materijal.

I Udžbenicima se u smislu ove točke smatraju nastavna sredstva izrađena u svezi s odgovarajućim nastavnim planom i programom, neovisno o broju stranica (temeljna knjiga, skripta, priručnik, radna bilježnica, vježbenica, lektira i dr.) otisnuta na papiru ili na već navedenim nositeljima teksta, koje je odobrilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta.

I Knjige i udžbenici su dobro tek u trenutku kad ih kao u cijelosti dovršenu knjigu nakladnik isporučuje u tuzemstvu, odnosno u svim drugim isporukama nakon toga.

d) lijekove određene Odlukom o utvrđivanju Liste lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje,

e) medicinsku opremu, pomagala i druge sprave koje se koriste za ublažavanje liječenja invalidnosti isključivo za osobnu uporabu invalida propisane Pravilnikom o ortopedskim i drugim pomagalima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje te Pravilnikom o dentalnoj zdravstvenoj zaštiti iz obveznog zdravstvenog osiguranja,

I Medicinskom opremom, pomagalima i drugim spravama koje se koriste za ublažavanje liječenja invalidnosti isključivo za osobnu uporabu invalida smatraju se i proizvodi koji se kirurškim putem ugrađuju u ljudsko tijelo - implantati, prema Listi proizvoda koji se kirurškim putem ugrađuju u ljudsko tijelo,

I Medicinskom opremom, pomagalima i drugim spravama koje se koriste za ublažavanje liječenja invalidnosti isključivo za osobnu uporabu invalida smatraju se ostali medicinski proizvodi za nadomještanje tjelesnog oštećenja ili nedostatka koji se stavljaju u promet pod nazivom iz stupca 3 Popisa ortopedskih i drugih pomagala iz Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, te stupca 3 Popisa dentalnih pomagala i ortodontskih naprava iz Pravilnika o dentalnoj zdravstvenoj zaštiti iz obveznog zdravstvenog osiguranja, osim zubnih nadomjestaka kad ih isporučuju dentalni tehničari i doktori dentalne medicine iz članka 38. stavka 2. točke e) Zakona i pomagala s Popisa ortopedskih i drugih pomagala iz Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje pod sljedećim nazivima: akumulator, vanjska zadnja guma, vanjska prednja guma, zračnica zadnja, zračnica prednja, puna guma prednja, puna guma

zadnja, akumulator za elektromotorna invalidska kolica, tamna stakla, obično prozirno staklo, baterija 675A, baterija 675SP, baterija 312A, baterija 230A, baterija 13A, baterija LR-6, mikrofon, slušalica, kućište pomagala, preklopnik, potencijometar, ovjes vibratora, ovjes mikrofona, ovjes slušalice, kabel unutar slušnog pomagala, zvukovod, ušna kukica, pločica pojačala, mekana membrana, membrana vibratora, gornji dio uređaja, magnet, taster, zavojnica, poklopac akumulatora, pojačalo, regulator glasnoće, akumulatorska baterija, punjač baterije, zaštitni podmetač za krevet razolikih veličina za jednokratnu uporabu, vlasulja za žene s kratkim vlaknom, vlasulja za žene s dugim vlaknom, vlasulja za muškarce i vlasulja za djecu.

f) kino ulaznice,

g) novine novinskog nakladnika koji ima statut medija, otisnute na papiru koje izlaze dnevno i kao opće-informativni tisak objavljuju novinarske autorske tekstove u opsegu od najmanje 25.000 riječi u primjerku dnevnog izdanja, osim onih koje u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju,

I Od 1. kolovoza 2013. godine ne primjenjuje se kriterij „25.000 riječi“ u skladu s rješenjem Ustavnog suda RH („Narodne novine“ broj 99/13) iz kojeg proizlazi da se sve novine oporezuju po stopi od 5%, neovisno o broju riječi u primjerku dnevnog izdanja (osim onih koje u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju).

I Novinama i časopisima koji uglavnom sadrže oglase ili služe oglašavanju smatraju se one novine i časopisi u čijem sadržaju je više od 50% oglasnog odnosno promidžbenog sadržaja. Novinski nakladnik koji ima statut medija obavezan je u impressumu novina iskazivati broj riječi u pojedinom primjerku dnevnog izdanja novina. Ministarstvo kulture 2 puta godišnje dostavlja će izvješće Poreznoj upravi o tome jesu li pojedine novine zadovoljile neprijed navedene uvjete

h) znanstvene časopise.

? Kad se PDV plaća po stopi od 10%?

VAŽNA NAPOMENA: prema Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost od 1. siječnja 2014. godine stopa PDV-a od 10% povećava se na 13%.

PDV se obračunava i plaća po stopi od 10% na :

a) usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u hotelima ili objektima slične namjene, uključujući smještaj za vrijeme odmora, iznajmljivanje prostora u kampovima za odmor ili u mjestima određenima za kampiranje te smještaj u plovnim objektima nautičkog turizma, događaja. Iznimno, PDV se obračunava po stopi koja je na snazi u trenutku nastanka obveze obračuna PDV-a :

I Smještajem se smatra noćenje u svim vrstama komercijalnih ugostiteljskih objekata

I Usluga pansiona obuhvaća smještaj (noćenje) i tri obroka (doručak, ručak i večeru), a polupansion smještaj (noćenje) s doručkom i jednim od ostalih obroka.

I Komercijalnim ugostiteljskim objektima smatraju se: hoteli, apart-hoteli, turistička naselja, turistički apartmani, pansioni, guest – house, kampovi, kamp naselja, kampirališta, kuće za odmor, sobe za iznajmljivanje, apartmani i studio – apartmani,

prenočišta, odmarališta, hosteli, planinarski domovi, lovački domovi, objekti za robinzonski smještaj i plovni objekti nautičkog turizma – brodovi ili brodice koji su prilagođeni i opremljeni za višednevni boravak posade i turista na krstarenjima i kružnim putovanjima.

b) usluge pripremanja hrane i obavljanje usluga prehrane u ugostiteljskim objektima te pripremanje i usluživanje bezalkoholnih pića i napitaka, vina i piva u tim objektima,

I Tim se uslugama ne smatra isporuka pripremljene ili nepripremljene hrane i/ili pića bez dodatnih usluga

c) novine i časopise novinskog nakladnika koji ima statut medija, osim onih kod kojih se PDV plaća po stopi od 5%, otisnute na papiru te osim onih koji u cijelosti ili u većem dijelu sadrže oglase ili služe oglašavanju,

d) Od 1. kolovoza 2013. godine ne primjenjuje se kriterij „25.000 riječi“ u skladu s rješenjem Ustavnog suda RH („Narodne novine“ broj 99/13) iz kojeg proizlazi da se sve novine oporezuju po stopi od 5%, neovisno o broju riječi u primjerku dnevnog izdanja (osim onih koje u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju).

e) jestiva ulja i masti, biljnog i životinjskog podrijetla,

f) dječju hranu i prerađenu hranu na bazi žitarica za dojenčad i malu djecu,

g) isporuku vode, osim vode koja se stavlja na tržište u bocama ili u drugoj ambalaži

I Pod isporukom vode smatraju se usluge neposredno vezane uz isporuku vode, odnosno obavljanje vodne usluge javne vodoopskrbe i javne odvodnje, odnosno isporuka do drugog isporučitelja ili krajnjeg korisnika.

h) bijeli šećer od trske i šećerne repe koji se na tržište stavlja u kristalnom obliku,

i) ulaznice za koncerte,

j) časopise za kulturu i umjetnost.

? Kad se na oporezive isporuke dobara i usluga PDV plaća po stopi od 25%?

U svim slučajevima kad se na te isporuke PDV ne obračunava i ne plaća po stopi od 5% ili 10%.

? Kako se izračuna iznos PDV-a iz naknade u kojoj je već sadržan PDV?

Primjenom preračunate porezne stope, na sljedeći način :

$$\text{preračunata porezna stopa} = \frac{\text{porezna stopa} \times 100}{100 + \text{porezna stopa}}$$

- I** Kad se iz naknade u kojoj je već obračunat PDV po stopi od 25% mora izračunati svota poreza primjenjuje se proračunana porezna stopa 20%.
- I** Kad se iz naknade u kojoj je već obračunat PDV po stopi od 10% mora izračunati svota poreza primjenjuje se proračunana porezna stopa 9,0909%.
- I** Kad se iz naknade u kojoj je već obračunat PDV po stopi od 5% mora izračunati svota poreza primjenjuje se proračunana porezna stopa 4,7619%.

11. Odbitak pretporeza

11.1 Pravo na odbitak i uvjeti za odbitak pretporeza

? Što je to pretporez?

Iznos PDV-a što ga porezni obveznik prilikom obračuna obveze PDV-a ima pravo odbiti od iznosa PDV-a što ga je u Republici Hrvatskoj obavezan platiti (iznos PDV-a što ga je platio u Republici Hrvatskoj ili mu obveza plaćanja PDV-a dopijeva u tekućem obračunskom razdoblju) a odnosi se na :

- oporezive isporuke dobara ili usluge za koje su mu u tuzemstvu obavili drugi porezni obveznici za potrebe njegovih oporezivih transakcija i za one transakcije za koje nije isključeno pravo na odbitak pretporeza,
- stjecanje dobara i usluga unutar EU za potrebe njegovih oporezivih transakcija,
- uvoz dobara ako su dobra uvezena za obavljanja njegove gospodarske djelatnosti.

? Što je osnova za odbitak pretporeza?

Pretporez se može odbiti od porezne osnovice po osnovi:

- računa koji sadrže sve zakonom propisane podatke i posebno iskazani obračunani PDV,
- iznosa PDV-a što ga je u prijavi PDV-a obračunao tuzemni porezni obveznik kojemu je porezni obveznik sa sjedištem ili prebivalištem u drugoj državi članici EU ili trećem području ili trećoj zemlji obavio uslugu oporezivu u tuzemstvu i za što mu je ispostavio račun,
- iznosa PDV-a što ga je u prijavi PDV-a obračunao tuzemni porezni obveznik kojemu je isporuke dobara i usluga za koje je propisan prijenos porezne obveze obavio tuzemni porezni obveznik upisan u registar obveznika PDV-a,
- uvozne carinske dokumentacije u kojoj je iskazan PDV koji treba platiti ili je omogućeno njegovo izračunavanje,

- oporezive isporuke dobara ili usluge što su mu u tuzemstvu obavili drugi porezni obveznici za potrebe njegovih oporezivih transakcija,
- stjecanje dobara i usluga unutar EU za potrebe njegovih oporezivih transakcija,
- uvoz dobara ako su dobra uvezena za obavljanja njegove gospodarske djelatnosti.

? Pod kojim uvjetima porezni obveznik može odbiti pretporez?

Porezni obveznik koji je u sustavu PDV-a može u obračunskom razdoblju odbiti pretporez samo pod ovim uvjetima:

- a) odbitak pretporeza nije isključen,
- b) račun za primljena dobra ili obavljene usluge sadrži sve propisane podatke,
- c) za uvezena dobra ima jedinstvenu carinsku deklaraciju u kojoj je naveden kao primatelj ili uvoznik dobara i u kojoj je iskazan iznos PDV-a što ga treba platiti, ili je omogućeno njegovo izračunavanje, te da je dobro uvezeno zbog obavljanja uvoznikove gospodarske djelatnosti,

I Gospodarska ili druga djelatnost poreznog obveznika započinje s pripremnim radnjama koje se poduzimaju radi početka obavljanja te djelatnosti. Pretporez sadržan u primljenim isporukama za početak poslovanja može se odbiti ako su ispunjeni uvjeti za odbitak pretporeza. Ne može se ostvariti pravo na odbitak pretporeza koji je zaračunan na primljene isporuke kao što su privatno motivirana ulaganja, priprema ulaganja i slično koje nisu primljene u svrhu obavljanja gospodarske djelatnosti poreznog obveznika.

d) PDV je platio ako ga je bio obavezan platiti po osnovi stjecanja dobara unutar Europske unije, ili primanja oporezive isporuke dobara po osnovi trostranog posla, ili za usluge koje mu je obavio porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu,

e) račun što mu je ispostavljen i na što je platio predujam u skladu je s odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost.

f) u prijavi PDV-a iskazani su iznos obveze PDV-a i svi podaci potrebni za obračun obveze PDV-a na stjecanje dobara unutar Europske unije, te mu je ispostavljen račun sa svim propisanim podacima u skladu s odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost.

I U graditeljskoj djelatnosti pretporez se može odbiti u obračunskom razdoblju u kojemu je od strane nadzornog tijela ovjerena situacija o stvarno izvedenim građevinskim radovima. Pretporez se ne može odbiti ako nadzorno tijelo ne ovjeri obračunsku situaciju.

? Tko ima pravo na odbitak pretporeza prilikom isporuka novih prijevoznih sredstava?

Svaka osoba koja povremeno isporučuje nova prijevozna sredstva na područje druge države članice EU ima pravo na odbitak PDV-a (pretporez) što je uključen u nabavnu cijenu ili plaćen pri uvozu ili stjecanju tog novog prijevoznog sredstva unutar EU, a najviše do iznosa PDV-a koji bi se morao platiti da isporuka nije bila oslobođena plaćanja PDV-a.

 Pravo na odbitak pretporeza nastaje u trenutku isporuke novih prijevoznih sredstava u drugu državu članicu.

U kojim slučajevima se pretporez ne može odbiti?

Porezni obveznik ne može odbiti pretporez :

1. za nabavu i najam plovila namijenjenih za razonodu, zrakoplova, osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz, uključujući nabavu dodatne opreme za ta dobra, kao i za obavljene usluge u vezi s tim dobrima,

 Porezni obveznik ima pravo na korištenje pretporeza ako se radi o: a) plovilima i zrakoplovima kojima obavlja djelatnost prijevoza putnika i dobara, ili djelatnost iznajmljivanja, ili ako plovila i zrakoplove nabavlja za daljnju prodaju / b) osobnim automobilima i drugim prijevoznim sredstvima što se koriste za obuku vozača, testiranje vozila, servisnu službu, djelatnost prijevoza putnika i dobara, prijevoza umrlih, iznajmljivanja, ili se nabavljaju za daljnju prodaju.

2. za nabavu dobara i usluga za potrebe reprezentacije

 Reprezentacijom se smatra ugošćivanje poslovnih partnera, darivanje poslovnih partnera prigodnim poklonima, plaćanje poslovnim partnerima izdataka odmora, športa, rekreacije i razonode, izdataka za zakup automobila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor i razonodu i slično. Reprezentacijom se ne smatra davanje poklona u vrijednosti do 160,00 kuna, bez PDV-a, u okviru obavljanja gospodarske djelatnosti, uz uvjet da se daju povremeno i ne istim osobama. Poslovnim partnerima smatraju se osobe s kojima postoji poslovni odnos ili se očekuje da će se takav odnos uspostaviti.

3. što je sadržan u računima za primljena dobra i obavljene usluge koje koristi za isporuke dobara i obavljanje usluga oslobođenih plaćanja PDV-a u tuzemstvu, i

4. što je sadržan u računima za primljena dobra i obavljene usluge koje koristi za isporuke dobara i obavljanje usluga u inozemstvu, a koje bi bile oslobođene PDV-a da su obavljene u tuzemstvu.

11.2 Podjela pretporeza

Porezni obveznici koji dijelom obavljaju isporuke dobara i usluga za koje je dopušten odbitak pretporeza, a dijelom isporuke za koje je isključeno pravo na odbitak pretporeza, imaju pravo na odbitak pretporeza samo u dijelu što se odnosi na isporuke za koje je dopušten odbitak pretporeza. U takvim slučajevima porezni obveznik u knjigovodstvu ili izvanknjigovodstvenim evidencijama treba osigurati podatke o pretporezu koji se odnosi na isporuke za koje je dopušten odbitak pretporeza i za isporuke za koje nije dopušten odbitak pretpo-

reza. Iznos pretporeza koji se odnosi na isporuke dobara i obavljene usluge za koje je dopušten odbitak, a koji se ne može izravno pripisati tim isporukama na temelju knjigovodstvene i druge dokumentacije, određuje se na godišnjoj razini kao razmjerni dio koji se može odbiti, odnosno kao postotak i zaokružuje se naviše do sljedećeg cijelog broja.

i Iznimno, porezni obveznik može dio pretporeza koji može odbiti utvrđivati odvojeno za svaki dio svog poslovanja, uz uvjet da vodi odvojeno knjigovodstvo i da o tome prethodno obavijesti nadležnu ispostavu Porezne uprave.

Svotu pretporeza što se odnosi na isporuke dobara i usluga za koje je dopušten odbitak pretporeza izračunava se kao razmjerni dio na sljedeći način:

- u brojniku: ukupna vrijednost godišnjih isporuka (prometa), bez PDV-a, za koje je dopušten odbitak pretporeza,
- u nazivniku: ukupna vrijednost godišnjih isporuka (prometa), bez PDV-a, od transakcija uključenih u brojnik i transakcija za koje nije dopušten odbitak pretporeza, te iznos subvencija, osim onih koje su izravno povezane s cijenom isporučenih dobara ili usluga.

↑ Kod izračuna se ne uzima u obzir:

- a) iznos prometa što se odnosi na isporuke gospodarskih dobara koja porezni obveznik koristi za obavljanje svoje gospodarske djelatnosti,
- b) iznos prometa što se odnosi na povremene isporuke nekretnina,
- c) iznos prometa što se odnosi na povremene financijske transakcije nabrojane u u poglavlju 4.2 točkama b) do g).

Dio pretporeza što se može privremeno odbiti tijekom tekuće godine, izračunava se na temelju transakcija iz prethodne godine. Ako u prethodnoj godini takvih transakcija nije bilo ili su njihovi iznosi bili zanemarivi, porezni obveznik privremeno utvrđuje dio pretporeza koji može odbiti o čemu mora obavijestiti nadležna ispostava Porezne uprave. Porezni obveznik je obvezan tijekom tekuće godine uskladiti odbitak pretporeza na temelju privremenog izračuna u konačnom obračunu PDV-a koji podnosi za razdoblje oporezivanja (kalendarska godina, ili dio kalendarske godine ako je poslovao samo tijekom dijela kalendarske godine), pri čemu utvrđuje konačni dio pretporeza.

11.3 Ispravak odbitka pretporeza

? Kad se može obaviti ispravak odbitka pretporeza?

Ako se porezna osnovica naknadno promijeni zbog opoziva, različitih vrsta popusta ili nemogućnosti naplate, tada porezni obveznik koji je isporučio dobra ili obavio uslugu može ispraviti iznos PDV-a, i to tek kada porezni obveznik kome su isporučena dobra ili obavljene usluge ispravi odbitak pretporeza i o tome pisano izvijesti isporučitelja. Porezni obveznik mora ispraviti odbitak pretporeza ako je odbitak viši ili niži od onoga na koji je imao pravo. Nadalje,

porezni obveznik mora ispraviti odbitak pretporeza ako se nakon podnošenja prijave PDV-a promjene čimbenici na temelju kojih je utvrđen iznos odbitka pretporeza. Iznimno, porezni obveznik nije obvezan ispraviti odbitak pretporeza u slučaju uništenja, gubitka ili krađe dobara za koje postoje valjani dokazi (policijski zapisnik, očevidnik nadležnog tijela za utvrđivanje štete ili odgovarajuća dokumentacija o količini i vrsti dobara koja su dana na zbrinjavanje ili uništenje), kao i kod davanja poklona male vrijednosti i uzoraka. Ako se u vezi nekog gospodarskog dobra u roku od 5 godina, uključujući kalendarsku godinu u kojoj je gospodarsko dobro nabavljeno ili proizvedeno, promjene uvjeti koji su u toj godini bili mjerodavni za odbitak pretporeza tada se za razdoblje nakon promjene obavlja ispravak pretporeza.

- I** Promjenom uvjeta mjerodavnih za odbitak pretporeza smatra se naknadna promjena tih uvjeta što je dovela do većeg ili manjeg prava na odbitak pretporeza u odnosu na godinu u kojoj je dobro nabavljeno ili proizvedeno. Kada se radi o nekretninama tada se umjesto razdoblja od 5 godina primjenjuje razdoblje od 10 godina.

Godišnji iznos ispravka pretporeza je 1/5, odnosno 1/10 iznosa PDV-a koji je bio zaračunan za gospodarska dobra.

- I** Gospodarskim dobrima smatraju se dobra koja prema računovodstvenim propisima spadaju u dugotrajnu imovinu poreznog obveznika. Ispravak pretporeza nije potrebno obavljati ako je pret porez koji bi se trebao ispraviti manji od 1.000,00 kuna po jednom gospodarskom dobru. Ispravak pretporeza također se ne provodi ako je razlika pretporeza koji se utvrđuje na osnovi postotka razmjernog odbitka pretporeza manja od 500,00 kuna.

Ako porezni obveznik unutar razdoblja za ispravak pretporeza isporučuje gospodarsko dobro smatra se da je gospodarsko dobro korišteno za gospodarsku djelatnost poreznog obveznika do isteka razdoblja za ispravak pretporeza. Gospodarska djelatnost je u cijelosti oporeziva ako je isporuka gospodarskog dobra oporezivana. Gospodarska djelatnost je u cijelosti oslobođena PDV-a ako je oslobođena isporuka gospodarskog dobra. Ispravak odbitka pretporeza provodi se odjednom za cijelo preostalo razdoblje ispravka.

12. Posebni postupci oporezivanja

12.1 Posebni postupak oporezivanja malih poreznih obveznika

Mali porezni obveznik je pravna osoba sa sjedištem ili stalnom poslovnom jedinicom i fizička osoba s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u tuzemstvu, čija vrijednost isporuka dobara ili obavljenih usluga u prethodnoj kalendarskoj godini nije bila veća od 230.000,00 kuna.

↑ Vrijednost isporuka dobara i usluga, bez PDV-a, obuhvaća:

- a) oporezivu vrijednost isporuka dobara ili usluga,
- b) vrijednost isporuka oslobođenih PDV-a (oslobođenja kod obavljanja usluga na pokretnoj imovini – vidi Poglavlje 4.6, oslobođenja u vezi s međunarodnim prijevozom – vidi Poglavlje 4.7, oslobođenja za određene isporuke koje su izjednačene s izvozom – vidi Poglavlje 4.8 i oslobođenja za usluge posredovanja – vidi Poglavlje 4.9)
- c) vrijednost određenih oslobođenih isporuka nekretnina i transakcija (vidi Poglavlje 4.2 - oslobođenje za ostale djelatnosti, točke a) do g), osim ako su te transakcije pomoćne. Pri obračunavanju vrijednosti isporuka ne uzima se u obzir isporuka materijalnih i nematerijalnih gospodarskih dobara poreznog obveznika.

Mali porezni obveznik je oslobođen plaćanja PDV-a na isporuke dobara ili usluga, nema pravo iskazivati PDV na izdanim računima i nema pravo na odbitak pretporeza.

I Oslobođenje od plaćanja PDV-a ne primjenjuje se na isporuke novih prijevoznih sredstava i u slučaju kad se porezna obveza na njih prenosi (npr. kad im usluge obavlja porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu).

Mali porezni obveznik može od Porezne uprave zatražiti upis u registar obveznika PDV-a. Porezna uprava to utvrđuje rješenjem koje ga obvezuje sljedećih 5 kalendarskih godina na redovni postupak oporezivanja (obvezan je u računima obračunavati i plaćati PDV-a na isporuke dobara ili usluga i ima pravo na odbitak pretporeza).

12.2 Posebni postupak oporezivanja putničkih agencija

Posebni postupak oporezivanja odnosi se na poslovanje putničkih agencija kad s putnicima posluju u svoje ime, a koriste isporuke dobara i usluge drugih poreznih obveznika za obavljanje usluga putovanja.

I U smislu Zakona o porezu na dodanu vrijednost putničkim agencijama smatraju se organizatori putovanja. Organizator putovanja je osoba koja pribavlja putniku najmanje 2 usluge, a sastoje se od prijevoza, smještaja ili drugih turističkih usluga što čine cjelinu i pružaju se u vremenu duljem od 24 sata, ili uključuju barem jedno noćenje (paket-aranžman), a putnik se obvezuje platiti mu za to jednu ukupnu (paušalnu) cijenu.

I Organizatorom putovanja smatra se i osoba koja u svoje ime prodaje paket-aranžman koji je pripremila neka druga osoba.

Transakcije što ih putnička agencija obavi u vezi s putovanjem smatraju se jedinstvenom uslugom što je putnička agencija obavlja putniku. Obavljena usluga je oporeziva prema mjestu sjedišta ili stalne poslovne jedinice putničke agencije iz koje se usluge obavljaju. Porezna osnovica, je razlika u cijeni putničke agencije, odnosno razlika između ukupne naknade, bez PDV-a, koju plaća putnik i stvarnih troškova putničke agencije za isporuke dobara ili usluga koje su joj obavili drugi porezni obveznici, ako su te transakcije obavljene izravno putniku. Ako se transakcije što ih putnička agencija povjeri drugom poreznom obvezniku obavljaju izvan Europske unije tada se usluge putničke agencije

smatraju posredničkom uslugom, što je oslobođeno od plaćanja PDV-a. Ako se te transakcije obavljaju i unutar i izvan Europske unije oslobođen je samo onaj dio usluge putničke agencije što se odnosi na transakcije izvan Europske unije. PDV što ga putničkoj agenciji obračunaju drugi porezni obveznici na transakcije što ih putnička agencija obavi u vezi s putovanjem, a izravno se obavljaju putnicima, ne može biti odbijen ili vraćen.

12.3 Posebni postupak oporezivanja marže za rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske ili antikne predmete

? Kad se primjenjuje posebni postupak oporezivanja razlike u cijeni (marže) kao porezne osnovice?

Prilikom isporuka rabljenih dobara, umjetničkih djela, kolekcionarskih ili antiknih predmeta koje obavi preprodavatelj primjenjuje se posebni postupak oporezivanja razlike u cijeni (marže) ako mu je navedena dobra na području Europske unije isporučila jedna od slijedećih osoba:

- a) osoba koja nije porezni obveznik,
- b) porezni obveznik koji obavlja isporuke oslobođene od plaćanja PDV-a bez prava na odbitak pretporeza ili ako odbitak pretporeza nije bio moguć pri nabavi prijevoznih sredstava i reprezentacije,
- c) mali porezni obveznik,
- d) drugi preprodavatelji koji primjenjuju posebni postupak oporezivanja marže.

I Preprodavatelj je porezni obveznik koji radi preprodaje za potrebe svoje djelatnosti kupuje ili uvozi rabljena dobra i/ili umjetnička djela, kolekcionarske ili antikne predmete, bilo da djeluje za svoj račun ili za račun druge osobe prema ugovoru kojim je utvrđeno plaćanje provizije pri prodaji ili kupnji.

I Posebni postupak oporezivanja marže ne primjenjuje se na isporuke novih prijevoznih sredstava (oslobođene isporuke dobara unutar Europske unije).

 Rabljena dobra označavaju materijalnu pokretnu imovinu što je prikladna za daljnju uporabu u stanju u kojem je ili nakon popravka, uz iznimku umjetničkih djela, kolekcionarskih ili antiknih predmeta i plemenitih kovina iz KN oznake 7106, 7108, 7110 i 7112 i dragoga kamenja iz KN oznake 7102 i 7103.

 Umjetnička djela su predmeti nabrojani u poglavlju 18.3 Dodatku III., Dijelu A

 Kolekcionarski predmeti su predmeti nabrojani u poglavlju 18.3 Dodatku III., Dijelu B

 Antikni predmeti su predmeti nabrojani u poglavlju 18.3 Dodatku III., Dijelu C

? Što je porezna osnovica i kako se izračunava?

Porezna osnovica je marža koja je jednaka razlici između prodajne i nabavne cijene isporučenih dobara, umanjeno za svotu PDV-a koja je sadržana u toj marži (obračunava se preračunatom stopom).

I Prodajna cijena je sve što čini naknadu koju preprodavatelj primi ili će primiti od kupca ili treće osobe, uključujući subvencije izravno povezane s tom transakcijom, poreze, carine, pristojbe, slična davanja i sporedne izdatke, kao što su provizije, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja što ih preprodavatelj obračuna kupcu, osim prolaznih stavki te sniženja cijena i popusti što se kupcu odobre u trenutku ispostavljanja računa.

I Nabavna cijena je sve što čini naknadu koju je od preprodavatelja primio ili će primiti njegov dobavljač.

Ako se dobro što podliježe posebnom postupku oporezivanja marže popravlja, vrijednost dobra što se ugrađuje ili usluge popravka ne uključuje se u nabavnu vrijednost nego u razliku u cijeni, to jest maržu. U tom slučaju za nabavljena dobra ili usluge korištene za popravak preprodavatelj ima pravo na odbitak pretporeza.

? Ima li preprodavatelj koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže pravo na odbitak pretporeza?

Preprodavatelj koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže ne može od PDV-a što ga je obvezan platiti odbiti PDV koji je platio pri uvozu i PDV što mu je obračunan za:

1. umjetnička djela, kolekcionarske ili antikne predmete koje je sam uvezao,
2. umjetnička djela koja su mu isporučili ili će mu ih isporučiti autori ili njihovi pravni slijednici,
3. umjetnička djela koja su mu isporučili ili će mu ih isporučiti porezni obveznici koji nisu preprodavatelji.

I Preprodavatelj ne smije izdvojeno iskazati svotu PDV-a u računima za isporučena dobra što podliježu posebnom postupku oporezivanja marže.

I Preprodavatelj koji primjenjuje postupak oporezivanja marže ne može od PDV-a što ga je obvezan platiti odbiti porez što mu je obračunao drugi preprodavatelj za isporučena dobra.

? Jesu li propisana oslobođenja od plaćanja PDV-a kod oporezivanja marže?

Razlika u cijeni (marža) ostvarena prilikom isporuke rabljenih dobara, umjetničkih djela, kolekcionarskih ili antiknih predmeta na koje se primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže oslobođena je PDV-a ako se obavlja prema određenim uvjetima (vidi poglavlja: 4.5 Oslobođenja pri izvozu, 4.6 Oslobođenja kod

obavljanja usluga na pokretnoj imovini, 4.7 Oslobođenja u vezi s međunarodnim prijevozom i 4.8 Oslobođenja za određene isporuke koje su izjednačene s izvozom točke a), b), c), d) i e).

? Jesu li propisane evidencije što ih preprodavatelj mora voditi?

Preprodavatelj koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže za rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske i antikne predmete obavezan je voditi Evidenciju o prodanim dobrima na koja se primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže (obrazac PDV-MI) i Evidenciju o nabavljenim dobrima u posebnom postupku oporezivanja marže (obrazac PDV-MU).

I Posebni postupak oporezivanja marže može se primijeniti i u slučaju kad maržu ostvari organizator prodaje putem javne dražbe za isporuke rabljenih dobara, umjetničkih djela, kolekcionarskih ili antiknih predmeta, a na osnovi ugovora prema kojemu se provizija plaća za prodaju tih dobara putem javne dražbe, i to u svoje ime a za račun jedne od sljedećih osoba:

- a) osobe koja nije porezni obveznik,
- b) drugog poreznog obveznika čija je isporuka dobara koju je obavio na osnovi ugovora prema kojemu se plaća provizija za prodaju oslobođena PDV-a (isporuke dobara što se isključivo koriste za djelatnosti oslobođene PDV-a i isporuke dobara za čije stjecanje, ili nabavu ili uporabu nije bio moguć odbitak pretporeza),
- c) malog poreznog obveznika čija je isporuka dobara koju je obavio na osnovi ugovora prema kojemu se plaća provizija za prodaju oslobođena,
- d) preprodavatelja čija je isporuka dobara koju je obavio na osnovi ugovora prema kojemu se plaća provizija za prodaju oporeziva po posebnom postupku oporezivanja marže.

↗ Ovaj se postupak ne primjenjuje na isporuke novih prijevoznih sredstava. Porezna osnovica za isporuku dobara prema posebnom postupku prodaje putem javne dražbe je ukupni iznos računa što je organizator prodaje putem javne dražbe ispostavio kupcu, umanjen za:

- a) neto iznos koji je organizator prodaje putem javne dražbe platio, ili koji treba platiti, svom nalogodavcu (razlika između cijene dobara postignute na javnoj dražbi i iznosa provizije koji je organizator prodaje putem javne dražbe dobio ili kojega treba dobiti od svog nalogodavca, a na osnovi ugovora prema kojemu se plaća provizija za prodaju), i
- b) svota PDV-a koji organizator prodaje putem javne dražbe treba platiti za svoju isporuku.

I Organizatori prodaje putem javne dražbe moraju kupcu izdati račun na kojemu ne smije biti izdvojeno iskazan PDV. U računu je potrebno iskazati:

- a) cijena dobara što je postignuta na javnoj dražbi,
- b) porezi, carine, pristojbe i slična davanja,
- c) sporedni troškovi, kao što su provizije, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja koje organizator obračunava kupcu dobara.

↗ Organizatori prodaje putem javne dražbe moraju u svojim knjigovodstvenim evidencijama iskazati:

- a) svote što su ih od kupaca dobara primili ili ih trebaju primiti,
- b) svote što su doznačili ili ih trebaju doznačiti prodavatelju dobara.

I Organizator prodaje putem javne dražbe kojemu su dobra predana na osnovi ugovora prema kojemu se za prodaju dobara putem javne dražbe plaća provizija, mora svome nalogodavcu izdati obračun u kojemu mora biti posebno navedena cijena dobara postignuta na javnoj draži umanjena za iznos provizije (koja je nalogodavcu isplaćena ili će biti isplaćena).

? Kad preprodavatelj može po vlastitom izboru primijeniti redovni postupak oporezivanja?

Preprodavatelj može nakon proteka 2 kalendarske godine odustati od primjene postupka oporezivanja marže. O tome u pisanom obliku podnosi izjavu nadležnoj ispostavi Porezne uprave u roku za predaju prijave PDV-a za prvo obračunsko razdoblje kalendarske godine u kojoj prestaje primjenjivati posebni postupak oporezivanja marže.

 Ako u navedenom roku ne podnese pisanu obavijest nadležnoj ispostavi Porezne uprave preprodavatelj nastavlja primjenjivati posebni postupak oporezivanja marže tijekom sljedeće 2 kalendarske godine.

 Preprodavatelj koji se odluči za primjenu redovnog postupka oporezivanja obavezan je taj postupak primjenjivati najmanje 2 kalendarske godine.

Preprodavatelj može primijeniti oporezivanje marže pri isporukama:

- a) umjetničkih djela, kolekcionarskih ili antiknih predmeta koje sam uvozi,
- b) umjetničkih djela koja mu isporuče autori i njihovi pravni slijednici.

Preprodavatelj može primijeniti redovni postupak oporezivanja za bilo koju isporuku dobara za koju je propisan posebni postupak oporezivanja marže. Ako preprodavatelj primjenjuje redovni postupak oporezivanja isporuke umjetničkih djela, kolekcionarskih ili antiknih predmeta što ih sam uvozi ima pravo od iznosa PDV-a što je obavezan platiti odbiti iznos PDV-a što ga je platio pri uvozu (pretporez).

Ako preprodavatelj primjenjuje redovni postupak za oporezivanje isporuke umjetničkih djela što ih je nabavio od autora, ili njegovih pravnih slijednika, ili od poreznih obveznika koji nisu preprodavatelji, ima pravo od iznosa PDV-a što ga je obavezan platiti odbiti iznos PDV-a što mu je obračunan za isporučena umjetnička djela. Pravo na odbitak PDV-a nastaje u trenutku kad nastaje obveza obračuna PDV-a za isporuku za koju je preprodavatelj primijenio redovni postupak oporezivanja.

I Preprodavatelj koji u isto vrijeme primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže i redovni postupak oporezivanja PDV-om obavezan je voditi odvojene evidencije za svaki postupak iz kojih će se moći nedvojbeno utvrditi što se na pojedinu djelatnost odnosi.

12.4 Posebni postupak oporezivanja investicijskog zlata

Porezni obveznik koji u okviru svoje djelatnosti proizvodi investicijsko zlato ili pretvara zlato u investicijsko zlato može izabrati hoće li oporezivati PDV-om isporuke investicijskog zlata drugom poreznom obvezniku.

I Plaćanje PDV-a je oslobođeno:

- a) isporuka i stjecanje unutar EU i uvoz investicijskog zlata, uključujući investicijsko zlato u obliku potvrda o pojedinačnoj ili skupnoj pohrani zlata, ili zlato kojim se trguje preko računa za trgovanje zlatom, uključujući zajmove u zlatu i zamjene sa zlatom (swap poslove) koji uključuju pravo vlasništva ili potraživanja u vezi s investicijskim zlatom, kao i transakcije u vezi s investicijskim zlatom koje uključuju ročne i termenske ugovore čiji je rezultat prijenos prava vlasništva ili prava potraživanja u vezi s investicijskim zlatom,
- b) usluge posrednika koji djeluju u ime i za račun druge osobe ako posreduju u isporuci zlata za svoga nalagodavca.

I Investicijskim zlatom se smatra:

1. zlato u obliku poluga ili pločica, težina koje su prihvaćene na tržištu plemenitih metala, čistoće jednake ili veće od 995 tisućinki, bez obzira je li predstavljeno vrijednosnim papirima ili nije,
2. zlatne kovanice (ne prodaju se u numizmatičke svrhe):
  - a) čistoće jednake ili veće od 900 tisućinki,
  - b) iskovane poslije 1800. godine,
  - c) koje trenutno jesu ili su bile zakonsko sredstvo plaćanja u državi podrijetla, i
  - d) koje se uobičajeno prodaju po cijeni koja ne prelazi više od 80% vrijednosti zlata na otvorenom tržištu, sadržanog u kovanicama.

I Investicijskim zlatom ne smatra se monetarno zlato. Europska komisija svake godine u Službenom listu Europske unije objavljuje popis zlatnih kovanica koje se u svim državama članicama smatraju investicijskim zlatom.

Ako se isporučitelj investicijskog zlata odluči za oporezivanje isporuka investicijskog zlata tada pravo na izbor za oporezivanje ima i posrednik koji djeluju u ime i za račun druge osobe kad posreduju u isporuci zlata za svoga nalagodavca. Te osobe maju pravo na oporezivanje isporuka investicijskog zlata od prvog dana mjeseca nakon mjeseca u kojem su o tome obavijestile nadležnu ispostavu Porezne uprave.

Kod isporuka zlatnog materijala ili zlatnih poluproizvoda čistoće 325 tisućinki ili veće, ili investicijskog zlata kod kojeg se primjenjuje pravo izbora za oporezivanje porezni obveznik je primatelj tih isporuka. Porezni obveznik ima pravo odbiti PDV koji je platio ili mu je obračunan za:

- a) investicijsko zlato što mu je isporučila osoba koja je izabrala oporezivanje isporuka investicijskog zlata,
- b) nabavu ili stjecanje unutar Europske unije ili za uvoz zlata, osim investicijskog zlata, koje je sam obavio, a koje je porezni obveznik ili netko u njihovo ime naknadno pretvorio u investicijsko zlato,

c) usluge koje su mu obavljene, a koje se sastoje od promjene oblika, težine ili čistoće zlata, uključujući i investicijsko zlato.

Porezni obveznik koji proizvodi investicijsko zlato, ili zlato pretvara u investicijsko zlato, ima pravo odbiti PDV (koji je platio ili mu je obračunan za isporučena ili stečena dobra unutar Europske unije i za uvezena dobra ili obavljene usluge u vezi s proizvodnjom ili pretvaranjem tog zlata) kao da je sljedeća isporuka oporeziva iako je oslobođena plaćanja PDV-a.

- I** • Porezni obveznici moraju izdavati račune i voditi evidenciju o transakcijama s investicijskim zlatom i čuvati podatke o tome, uključujući i podatke o identitetu kupaca, u rokovima propisanim Općim poreznim zakonom.
- Osim propisanih podataka ispostavljeni računi moraju sadržavati i:
  1. opis isporučenog zlata,
  2. za zlato u obliku štapića ili pločica: oblik, težinu i čistoću, i druga svojstva (uključujući oznaku vlasništva, žig i serijski broj, ako postoji),
  3. za zlatne kovanice, vrste kovanica, država podrijetla i izjava da zlatne kovanice jesu li na popisu zlatnih kovanica koje se u svim državama članicama smatraju investicijskim zlatom, a koji Europska komisija svake godine objavljuje u Službenom listu Europske unije.

12.5 Posebni postupak oporezivanja elektronički obavljenih usluga poreznih obveznika koji nemaju sjedište na području Europske unije osobama koje nisu porezni obveznici

? Na koga se taj poseban postupak primjenjuje?

Posebni postupak oporezivanja elektronički obavljenih usluga primjenjuje se na sve elektronički obavljene usluge što ih porezni obveznik koji nema sjedište na području EU obavi osobama koje nisu obveznici PDV-a, a koje imaju sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u nekoj od država članica EU.

- I** Porezni obveznik koji nema sjedište na području EU je porezni obveznik koji nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište na području Europske unije i koji ne mora biti registriran za potrebe PDV-a

- ↑** Elektronički obavljenim uslugama osobito se smatra:
  - a) isporuka web sjedišta, udomljavanje web sjedišta, daljinsko održavanje programa i opreme,
  - b) isporuka računalnih programa i njihovo ažuriranje,
  - c) isporuka slika, tekstova i informacija, te osiguravanje pristupa bazama podataka,
  - d) isporuka glazbe, filmova i igara, uključujući igre na sreću i kockarske igre, te emitiranje političkih, kulturnih, umjetničkih, sportskih, znanstvenih i zabavnih programa i priredbi,
  - e) učenje na daljinu,

Ako porezni obveznik koji nema sjedište na području EU izabere Republiku Hrvatsku za državu članicu prijave tada je obavezan Poreznoj upravi elektroničkim putem prijaviti početak i prestanak djelatnosti kao poreznog obveznika, ili promjenu djelatnosti ako više ne ispunjava uvjete za primjenu posebnog postupka oporezivanja.

➤ Porezni obveznik koji nema sjedište na području EU mora u prijavi navesti ove podatke: ime i prezime (naziv), poštansku adresu, adresu elektroničke pošte i web adresu svog portala, nacionalni porezni broj (ako ga ima) i izjavu da nije registriran za potrebe PDV-a unutar EU.

➤ Porezna uprava poreznom obvezniku dodjeljuje identifikacijski broj i o tome ga izvješćuje elektroničkim putem.

i Porezna uprava će poreznog obveznika izbrisati iz evidencije poreznih obveznika u bilo kojem od sljedećih slučajeva ako:

- a) porezni obveznik podnese obavijest da više ne obavlja elektroničke usluge,
- b) se na drugi način može pretpostaviti da je njegova oporeziva djelatnost prestala,
- c) više ne ispunjava uvjete za primjenu posebnog postupka oporezivanja,
- d) ne postupa u skladu s odredbama posebnog postupka oporezivanja.

? Kakve su obveze poreznog obveznika?

Porezni obveznik koji nema sjedište na području EU obavezan je :

1. za svako kalendarsko tromjesečje do 20. dana u tekućem mjesecu za proteklo mjesečno obračunsko razdoblje na koje se prijava odnosi Poreznoj upravi elektroničkim putem podnijeti prijavu PDV-a, bez obzira je li u tom razdoblju obavljao elektroničke usluge.

i Porezni obveznik mora u prijavi PDV-a navesti svoj identifikacijski broj i za svaku državu članicu potrošnje u kojoj treba platiti PDV, ukupnu vrijednost elektronički obavljenih usluga u obračunskom razdoblju bez PDV-a, ukupan iznos pripadajućeg PDV-a, stope PDV-a koje se primjenjuju i ukupan iznos PDV-a koji treba platiti (u eurima).

2. platiti PDV u istom roku u kojemu je obavezan predati prijavu PDV-a. Uplata se obavlja u eurima

3. voditi evidenciju o svim elektronički obavljenim uslugama kako bi poreznom tijelu države članice u kojoj je te usluge obavio omogućio provjeru točnosti prijave PDV-a. Te je podatke dužan čuvati 10 godina od završetka godine u kojoj su takve transakcije obavljene.

? Ima li taj porezni obveznik pravo na odbitak pretporeza?

Porezni obveznik koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja nema pravo na odbitak pretporeza, ali ima pravo na povrat PDV-a i u tom se slučaju ne primjenjuje uvjet uzajamnosti (vidi u Poglavlju 14 “povrat PDV-a poreznim obveznicima koji nemaju sjedište na području EU”).

13. Plaćanje PDV-a

? Tko je obavezan platiti PDV?

• svaki porezni obveznik koji obavlja oporezive isporuke dobara i usluga, osim kad je

PDV obvezna plaćati druga osoba,

- svaka osoba koja se smatra uvoznikom, odnosno carinskim dužnikom ili primateljem dobara prema carinskim propisima,
- svaka osoba koja obavi oporezivo stjecanje dobara unutar Europske unije i primatelj oporezive isporuke dobara kod trostranog posla,
- stjecatelj novih prijevoznih sredstava,
- izdavatelj računa koji iskaže PDV viši od onoga koji duguje, ili ako na računu za isporučena dobra ili obavljene usluge iskaže PDV iako za to nije ovlašten, ili izda račun iako dobra nisu isporučena ili usluge nisu obavljene,
- svaki porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik a registrirana je za potrebe PDV-a, kojoj u tuzemstvu obavlja usluge porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu,
- svaka osoba registrirana za potrebe PDV-a u tuzemstvu kojoj je obavljena isporuka plina, električne energije, hlađenja ili grijanja putem sustava za prirodni plin koji je na području EU, ili bilo koje mreže priključene na takav sustav, ako isporuke obavlja porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu.

I PDV plaća porezni obveznik, odnosno pravna osoba koja nije porezni obveznik ali je registrirana za potrebe PDV-a, kojemu je porezni obveznik koji u tuzemstvu nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu obavio oporezive isporuke dobara.

Porezni obveznik koji je u RH upisan u registar obveznika PDV-a obavezan je platiti PDV kad mu se obave slijedeće isporuke (prijenos porezne obveze s isporučitelja na kupca):

a) građevinske usluge, pod kojima se smatraju usluge u vezi s izgradnjom, održavanjem, rekonstrukcijom ili uklanjanjem građevina, uključujući usluge popravka i čišćenja.

I Isto se odnosi i na ustupanje osoblja ako ustupano osoblje obavlja građevinske usluge.

b) isporuke rabljenog materijala i materijala što se u istom stanju ne može ponovno upotrijebiti, otpada, industrijskog i neindustrijskog otpada, reciklažnog otpada, djelomično obrađenog otpada, te djelomično obrađenog otpada, i to: isporuka željeznog i neželjeznog otpada, metalnih otpadaka i rabljenih materijala, uključujući poluproizvode nastale kod prerade, proizvodnje ili taljenja željeza ili neželjeznih metala i njihovih slitina, isporuka željeznih i neželjeznih poluobrađenih proizvoda, te određene s time povezane usluge obrade, isporuka ostataka i drugog reciklažnog materijala koji se sastoji od željeza i neželjeznih metala, njihovih slitina, troske, pepela, kamenca i industrijskih ostataka koji sadrže metale i njihove slitine, te pružanje usluga sortiranja, rezanja, usitnjavanja i prešanja tih proizvoda, usluge obrade željeznog i neželjeznog otpada, strugotina, lomljenog željeza, te rabljenog i reciklažnog materijala koji sadrži krhotine, staklo, papir, karton i ljepenku, krpe, kosti, kožu,

umjetnu kožu, pergament, sirove kože i krzna, tetive i ligamente, špagu, užad, kopolce, kablove, gumu i plastiku, isporuka nabrojanoga materijala nakon obrade (čišćenje, poliranje, sortiranje, rezanje, usitnjavanje, prešanje ili lijevanje u poluge), isporuke metalnih otpadaka koji nastaju kod obrade sirovina,

c) isporuke građevina ili njihovih dijelova i zemljišta na kojemu se nalaze (osim isporuka građevina ili njihovih dijelova kod kojih od datuma prvog nastanjenja odnosno korištenja do datuma sljedeće isporuke nije proteklo više od 2 godine i isporuka zemljišta, osim građevinskog zemljišta), pod uvjetom da je kupac porezni obveznik koji ima pravo na odbitak pretporeza u cijelosti¹⁹

I Pravo izbora za oporezivanje i pravo na odbitak pretporeza može se primijeniti u trenutku isporuke, o čemu isporučitelj i kupac moraju izvijestiti nadležnu ispostavu Porezne uprave

d) isporuka nekretnina koje je prodao ovršenik u postupku ovrhe,

e) prijenos emisijskih jedinica stakleničkih plinova sukladno propisima kojima se uređuje sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova.

I Porezni obveznik koji u tuzemstvu ima stalnu poslovnu jedinicu smatra se poreznim obveznikom koji nema sjedište u tuzemstvu ako porezni obveznik obavlja oporezivu isporuku dobara i usluga u tuzemstvu, a poslovna jedinica koju ima porezni obveznik u tuzemstvu ne sudjeluje u toj isporuci dobara i obavljenih usluga.

? U kojim rokovima porezni obveznik mora platiti PDV?

Obveznik podnošenja prijave za mjesečna obračunska razdoblja obračunani i prijavljeni PDV za proteklo mjesečno obračunsko razdoblje mora platiti do zadnjeg dana u tekućem mjesecu (npr. do kraja veljače za obračunsko razdoblje za mjesec siječanj),

Obveznik podnošenja prijave za tromjesečna obračunska razdoblja obračunani i prijavljeni PDV za proteklo tromjesečno obračunsko razdoblje mora platiti do zadnjeg dana u tekućem mjesecu (npr. do kraja travnja za prvo tromjesečno obračunsko razdoblje),

Godišnje obračunsko razdoblje - do kraja veljače tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu,

Osoba koja nije registrirana za potrebe PDV-a, a koja stječe novo prijevozno sredstvo PDV plaća na temelju rješenja Porezne uprave,

PDV pri uvozu plaća se u roku za plaćanje uvoznih davanja u skladu s carinskim propisima

I Iznimno, PDV je pri uvozu plaćen ako ga porezni obveznik koji ima pravo na odbitak pretporeza u cijelosti iskaže kao obvezu u prijavi PDV-a, a za takav način obračunavanja i plaćanja PDV-a Porezna uprava poreznom obvezniku izda rješenje. Takav način oporezivanja moći će se primjenjivati tek po stupanju na snagu Pravilnika kojim će se propisati uvjeti i postupak.

¹⁹ Ova odredba stupa na snagu 1. siječnja 2015. godine.

? Što ako porezni obveznik prestane obavljati djelatnost?

Porezni obveznik koji je prestao obavljati djelatnost dužan je u roku 2 mjeseca od prestanka poslovanja uplatiti obračunan i prijavljen PDV i podnijeti prijavu PDV-K.

? U korist kojeg računa se PDV uplaćuje?

U korist računa državnog proračuna RH, i to na sljedeći način:

DRŽAVNI NALOG ZA PLAĆANJE

HRK

HR1210010051863000160

Državni proračun
Republike Hrvatske

HR68 XXXX-XXXX-XXXXXX

Porez na dodanu vrijednost

Prijava iznosa PDV

Upisuje se brojčanu oznaku vrste PDV-a

1201	Porez na dodanu vrijednost
1228 ²⁰	Porez na dodanu vrijednost na usluge inozemnih poreznih obveznika
1236	Povrat PDV-a stranim poduzetnicima iz EU – VAT Refund

Upisuje se OIB – osobni identifikacijski broj obveznika plaćanja poreza (11 znamenaka)

14. Povrat PDV-a

? U kojem je roku Porezna uprava dužna obaviti povrat PDV-a kad porezni obveznik ima pravo na povrat poreza?

Porezni obveznik koji u obračunskom razdoblju ima pretporez veći od porezne obveze ima pravo na povrat razlike između pretporeza i porezne obveze. On može:

1. tu razliku koristiti kao predujam za buduće obveze, ili

²⁰ Od 1.7.2013. godine porez na dodanu vrijednost na usluge inozemnih poreznih obveznika je obračunska kategorija, pa se na taj račun plaćaju samo zaostaci.

2. tu razliku tražiti za povrat. Porezna uprava dužna je izvršiti povrat u roku 30 dana od dana predaje prijave PDV-a, a najkasnije u roku 90 dana od dana pokretanja poreznog nadzora.

? Kad tuzemni porezni obveznik ima pravo tražiti povrat PDV-a u drugim državama članicama EU?

Ako porezni obveznik sa sjedištem, prebivalištem ili uobičajenim boravištem u RH podnosi zahtjev za povrat PDV-a iz druge države članice mora ga podnijeti putem elektroničkog portala Porezne uprave RH najkasnije do 30. rujna kalendarske godine nakon razdoblja povrata.

I Razdoblje povrata ne smije biti dulje od jedne kalendarske godine niti kraće od 3 kalendarska mjeseca zaredom. Zahtjevi za povrat mogu se odnositi i na razdoblje kraće od 3 mjeseca ako to razdoblje obuhvaća kraj kalendarske godine.

Porezni obveznik ne može podnijeti zahtjev za povrat PDV-a za razdoblje u kojem nije bio upisan u registar obveznika PDV-a. Porezna uprava proslijeđuje poreznom obvezniku rješenje koje je dostavila država članica povrata PDV-a elektroničkim putem.

? Pod kojim uvjetom porezni obveznik sa sjedištem u drugoj državi članici EU ima pravo na povrat PDV-a?

Porezni obveznik koji ima sjedište u drugoj državi članici ima pravo na povrat zaračunatog PDV-a za dobra i usluge što su mu isporučili ili obavili drugi porezni obveznici u tuzemstvu, ili za dobra uvezena u tuzemstvo, pod ovim uvjetima:

1. tijekom razdoblja povrata u tuzemstvu nije imao sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu iz koje su se obavljale poslovne transakcije, niti je imao prebivalište ili uobičajeno boravište ako takvo sjedište ili stalna poslovna jedinica nisu postojali,
2. tijekom razdoblja povrata nije isporučio dobra ili obavljao usluge što se smatraju isporučenima, ili obavljenima u tuzemstvu, osim:
  - a) prijevoznih i s prijevozom povezanih usluga oslobođenih plaćanja PDV-a
  - b) usluga i isporuka dobara primatelju koji je obavezan platiti PDV

I Ovaj se postupak ne primjenjuje na iznose PDV-a što su netočno zaračunani i iznose PDV-a što su zaračunani za isporuke dobara što su oslobođene ili mogu biti oslobođene plaćanja PDV-a kao isporuke dobara u drugu državu članicu ili isporuke dobara koja iz EU otpremi kupac koji nema sjedište u Republici Hrvatskoj.

Podnositelj zahtjeva podatke u zahtjevu za povrat, kao i bilo koje dodatne podatke, obavezan je dostaviti na hrvatskom ili engleskom jeziku. Ako se nakon podnošenja zahtjeva za povrat dio PDV-a koji se odbija usklađuje prema odredbama o razmjernom odbitku pretporeza što se primjenjuju u državi članici sjedišta poreznog obveznika podnositelj zahtjeva obavezan je ispraviti iznos za koji je

podnesen zahtjev ili koji je već vraćen. Ispravak će biti proveden u zahtjevu za povrat tijekom kalendarske godine koja slijedi nakon navedenog razdoblja povrata, a ako podnositelj zahtjeva ne podnese zahtjev za povrat tijekom te kalendarske godine davanjem posebne izjave putem elektroničkog portala države članice u kojoj porezni obveznik ima sjedište.

I Pri povećanju ili smanjenju iznosa povrata u obzir se uzimaju svi ispravci u vezi s prethodnim zahtjevom za povrat ili, ako je dana posebna izjava, u obliku posebnog plaćanja ili nadoknade.

Zahtjev za povrat odnosi se na:

a) nabavljena dobra ili usluge za koje je izdan račun tijekom razdoblja za povrat, pod uvjetom da je obveza plaćanja PDV-a nastala prije ili u vrijeme izdavanja računa, ili tijekom razdoblja povrata, pod uvjetom da je račun za tu isporuku izdan prije nastanka obveze plaćanja PDV-a,

b) uvoz dobara tijekom razdoblja povrata,

 Osim transakcija navedenih u točkama a) i b) zahtjev za povrat može se odnositi na račune ili uvozne isprave što nisu obuhvaćeni prethodnim zahtjevima za povrat, a odnose se na transakcije obavljene tijekom kalendarske godine na koju se zahtjev odnosi.

Razdoblje povrata ne smije biti dulje od jedne kalendarske godine niti kraće od 3 kalendarska mjeseca zaredom. Zahtjevi za povrat mogu se odnositi i na razdoblje kraće od 3 mjeseca ako to razdoblje obuhvaća kraj kalendarske godine. Ako se zahtjev za povrat odnosi na razdoblje povrata kraće od jedne kalendarske godine, ali ne kraće od 3 mjeseca, iznos PDV-a za koji se traži povrat ne smije biti manji od 3.100,00 kuna. Ako se zahtjev za povrat odnosi na razdoblje povrata od jedne kalendarske godine, ili na ostatak kalendarske godine, iznos PDV-a ne smije biti manji od 400,00 kuna. Porezna uprava obavještava podnositelja zahtjeva elektroničkim putem o datumu primitka zahtjeva za povrat. Porezna uprava u roku 4 mjeseca od primitka zahtjeva za povrat donosi rješenje o tome je li zahtjev podnositelja odobren ili odbijen. Ako se rješenje šalje elektroničkim putem smatra se da je rješenje uručeno u trenutku kad ga Porezna uprava pošalje podnositelju zahtjeva elektroničkim putem i kada je njegovo slanje zabilježeno na poslužitelju za slanje takvih poruka. Ako je zahtjev za povrat odobren Porezna uprava obavlja povrat odobrenog iznosa najkasnije u roku 10 radnih dana po isteku 4 mjeseca od primitka zahtjeva za povrat, a ako su zatraženi dodatni podaci Porezna uprava donosi rješenje o tome je li zahtjev podnositelja odobren ili odbijen u roku 2 mjeseca od primitka traženih podataka ili, ako nije dobila odgovor na svoj zahtjev, u roku 2 mjeseca po isteku mjeseca od datuma kada je osoba primila zahtjev za dostavu podataka. Porezna uprava u roku od 6 mjeseci od dana zaprimanja zahtjeva za povrat donosi rješenje o povratu PDV-a. Ako su zatraženi daljnji dodatni podaci Porezna uprava donosi rješenje o tome je li zahtjev odobren u cijelosti ili djelomično ili nije odobren u roku od najviše 8 mjeseci

od primitka zahtjeva za povrat. Povrat se isplaćuje u tuzemstvu, ili na zahtjev podnositelja u bilo kojoj drugoj državi članici.

 Podnositelju zahtjeva isplaćuju se kamate na iznos povrata koji treba platiti ako se povrat ne isplati u propisanome roku. To se ne primjenjuje ako podnositelj zahtjeva ne dostavi dodatne podatke u propisanom roku.

Ako je povrat PDV-a obavljen, a naknadno se ispostavi da su podaci iz zahtjeva netočni ili je povrat ostvaren na prijevaran, ili bilo koji drugi nepravilan način, porezni obveznik koji nema sjedište u tuzemstvu obvezan je vratiti pogrešno isplaćeni iznos te platiti kazne i kamate u skladu s posebnim propisima. Ako je određena prekršajna kazna, ili kamata koja nije plaćena, Porezna uprava može obustaviti sve daljnje povrate poreznom obvezniku koji nema sjedište u tuzemstvu do visine neplaćenog iznosa.

Kad porezni obveznik koji nema sjedište ili prebivalište na području EU ima pravo tražiti povrat PDV-a?

Porezni obveznik koji na području EU nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu iz koje su obavljene isporuke, prebivalište ili uobičajeno boravište ima pravo na povrat PDV-a zaračunatog za pokretna dobra i usluge što su mu obavili drugi porezni obveznici u RH ili koji mu je obračunan prilikom uvoza dobara u RH. Pravo na povrat PDV-a ostvaruje pod uvjetom da u državi podrijetla podnositelja zahtjeva tuzemni porezni obveznik također ima pravo na povrat PDV-a.

Pravo na povrat PDV-a ima porezni obveznik koji u razdoblju za koje traži povrat PDV-a nije obavljao isporuke dobara i usluge za koje je mjesto oporezivanja u RH, osim:

- a) prijevoznih i s prijevozom povezanih usluga što su oslobođene plaćanja PDV-a,
- b) usluga za koje je PDV obvezan platiti porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik a registrirana je za potrebe PDV-a, kojoj je usluge porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu.

 Porezni obveznik koji nema sjedište ili prebivalište na području EU nema pravo na povrat PDV-a za iznose PDV-a koji su netočno zaračunani i iznose PDV-a koji su zaračunani za isporuke dobara što su oslobođene ili mogu biti oslobođene plaćanja PDV-a kao isporuke dobara u drugu državu članicu ili isporuke dobara koja iz EU otpremi kupac koji nema sjedište u Republici Hrvatskoj.

Kome porezni obveznik upućuje zahtjev za povrat PDV-a?

Porezni obveznik mora Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb predati zahtjev za povrat PDV-a najkasnije do 30. lipnja tekuće kalendarske godine za prošlu kalendarsku godinu na koju se zahtjev odnosi.

Razdoblje povrata ne smije biti dulje od jedne kalendarske godine niti kraće od 3 kalendarska mjeseca zaredom.

- I** Zahtjevi za povrat mogu se odnositi i na razdoblje kraće od 3 mjeseca ako to razdoblje obuhvaća kraj kalendarske godine.

Zahtjev za povrat PDV-a što se odnosi na razdoblje povrata od jedne kalendarske godine može se podnijeti ako iznos PDV-a za što se traži povrat nije manji od 400,00 kuna, a ako je to razdoblje kraće od jedne kalendarske godine, ali ne kraće od 3 mjeseca, ako iznos PDV-a za što se traži povrat nije manji od 3.100,00 kuna, Porezna uprava, Područni ured Zagreb u roku od najviše 8 mjeseci od primitka zahtjeva za povrat PDV-a donosi rješenje o tome je li zahtjev odobren u cijelosti ili djelomično ili nije odobren. Ako je zahtjev za povrat odobren, Porezna uprava, Područni ured Zagreb obavlja povrat odobrenog iznosa na račun podnositelja zahtjeva (o njegovom trošku) najkasnije u roku 10 radnih dana po isteku 8 mjeseci od primitka zahtjeva za povrat PDV-a.

15. Računi, poslovne knjige, evidencije, porezni obrasci i potvrde

2 Mora li se ispostavljati račune za isporučena dobra i obavljene usluge?

Porezni obveznik mora ispostaviti račun za:

1. isporuke dobara i usluga što je obavio drugom poreznom obvezniku ili pravnoj osobi koja nije porezni obveznik,
2. isporuke dobara što ih isporučitelj, ili druga osoba za račun isporučitelja, otpremi ili preveze iz države članice koja nije država članica u kojoj završava otprema ili prijevoz,
3. isporuke dobara i obavljanje usluga unutar EU koje su oslobođene PDV-a pod određenim uvjetima,

I Iznimno, porezni obveznik nije obavezan izdati račun za sljedeće obavljene usluge što su oslobođene plaćanja PDV-a:

- a) transakcije osiguranja i reosiguranja, uključujući s njima povezane usluge što ih obavljaju posrednici u osiguranju i reosiguranju i zastupnici u osiguranju,
- b) odobravanje kredita i zajmova, uključujući i posredovanje u tim poslovima te upravljanje kreditima ili zajmovima kada to čini osoba koja ih odobrava,
- c) ugovaranje kreditnih garancija i svi drugi poslovi po kreditnim garancijama ili kojemu drugom osiguranju novca te upravljanje kreditnim garancijama kada to čini osoba koja odobrava kredit,
- d) transakcije, uključujući posredovanje, u vezi sa štednim, tekućim i žiro računima, plaćanjima, transferima, dugovima, čekovima i drugim prenosivim instrumentima, osim naplate duga,
- e) transakcije, uključujući posredovanje, u vezi s valutama, novčanicama i kovanicama koje se koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja, osim kolekcionarskih predmeta, odnosno kovanica od zlata, srebra ili drugog metala te novčanica koje se u pravilu ne koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja ili kovanica od numizmatičkog interesa,
- f) transakcije, uključujući posredovanje, osim upravljanja i pohrane, u vezi s dionicama,

udjelima u trgovačkim društvima ili udruženjima, obveznicama i drugim vrijednosnim papirima, uz iznimku dokumenata kojima se utvrđuje neko pravo nad dobrima te prava ili vrijednosnih papira kojima se utvrđuju određena prava na nekretninama,

g) usluge upravljanja investicijskim fondovima.

4. isporuke dobara što su oslobođena plaćanja PDV-a unutar EU,

5. primljene predujmove prije obavljene isporuke dobara i usluga,

6. isporuke što ih obavi isporučitelj iz druge države članice ako je ukupna vrijednost isporuka u prethodnoj kalendarskoj godini ili u tekućoj kalendarskoj godini veća od 270.000,00 kuna (prag isporuke u Republici Hrvatskoj),

i Isporučitelj može odlučiti da je mjesto takvih isporuka u tuzemstvu, bez obzira što ukupna vrijednost njegovih isporuka u prethodnoj kalendarskoj godini ili u tekućoj kalendarskoj godini nije prešla propisani prag isporuke.

7. mjenjačke poslove u tuzemstvu.

Račun što ga isporučitelj izdaje i račun što ga izdaje primatelj isporuke je svaka isprava prema kojoj porezni obveznik, ili osoba kojoj on naloži, zaračunava isporučena dobra i obavljene usluge, bez obzira na to kako se ta isprava naziva u poslovnom prometu.

 Računom se smatra svaka isprava ili obavijest koja mijenja prvobitni račun i koja se izričito i nedvojbeno na njega odnosi.

Račun može biti ispostavljen na papiru ili u elektroničkom obliku. Porezni obveznik kupcu dostavlja račun, a sebi osigurava primjerak koji služi kao isprava za knjiženje.

i Ako porezni obveznik izdaje interne račune za isporuke između poslovnih cjelina ili poslovnih jedinica istog poreznog obveznika, takvi računi se ne smatraju računima i ne utječu na oporezivanje, što znači da ne utječu na utvrđivanje obveze obračuna PDV-a i odbitak pretporeza.

i Porezni obveznik je obavezan ispostaviti račun pri obračunu poreza na vlastitu potrošnju za 30% iznosa troška amortizacije za iznos do 400.000,00 kuna nabavne vrijednosti odnosno za 100% iznosa troška amortizacije za iznos koji prelazi 400.000,00 kuna nabavne vrijednosti za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz nabavljena do 31.12. 2009. godine za koja je korišten odbitak pretporeza (do isteka amortizacijskog vijeka, odnosno trenutka prodaje, darovanja, otuđenja na drugi način ili uništenja tih sredstava).

Račun se mora izdati najkasnije 15. dana u mjesecu nakon mjeseca u kojem je nastao oporezivi događaj za isporuke dobara u drugu državu članicu EU što su oslobođene PDV-a pod određenim uvjetima i za obavljene usluge za koje je primatelj usluga u drugoj državi članici obavezan platiti PDV.

↑ Porezni obveznik može izdati zbirni račun za više zasebnih isporuka dobara ili usluga, pod uvjetom da PDV na isporuke navedene u zbirnom računu obračunava tijekom istog kalendarskog mjeseca.

Račun može izdati i primatelj za dobra i usluge što mu je porezni obveznik isporučio ili obavio, pod uvjetom da o tome postoji sporazum između tih dviju strana i pod uvjetom da je utvrđen postupak za prihvaćanje svakog računa kod poreznog obveznika koji obavlja isporuku dobara i usluga.

Ako isporučitelj dobara ili usluga koji u tuzemstvu nema sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu obavi isporuku dobara ili usluga u RH osobi koja je kao primatelj obvezna platiti PDV za izdavanje računa primjenjuju se pravila države članice iz koje se obavlja isporuka u kojoj isporučitelj ima sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu, ili prebivalište ili uobičajeno boravište. U slučaju da račun izdaje primatelj isporuke (samoizdavanje računa) smatra se da su isporuke obavljene u RH.

? Što se smatra računom ispostavljenom u elektroničkom obliku?

Račun ispostavljen kao elektronička isprava, sukladno Zakonu o elektroničkoj ispravi, pod uvjetom da postoji suglasnost primatelja za prihvrat takvog računa, i račun potpisan elektroničkim potpisom sukladno Zakonu o elektroničkom potpisu. Računom se smatra i račun ispostavljen primjenom jedne od sljedećih metoda:

1. putem elektroničke razmjene podataka (EDI), ako ugovor o razmjeni omogućuje korištenje postupaka kojima je zajamčena vjerodostojnost podrijetla računa, čitljivost računa i cjelovitost podataka odnosno sadržaja računa,
2. pomoću bilo koje metode poslovne kontrole koja omogućuje povezivanje računa s isporukama dobara i usluga i drugim poslovnim dokumentima, te provjeru vjerodostojnosti podrijetla i cjelovitosti sadržaja računa prema utvrđenim procesima izdavanja odnosno primanja računa.

Vrsta računa	Obveznik izdavanja računa
R-2	Obveznik poreza na dohodak koji PDV plaća prema primljenim (naplaćenim) naknadama za obavljenu isporuku dobara ili usluga
Važna napomena: od 1. siječnja 2015. godine svi obveznici PDV-a moraju za isporučena dobra i obavljene usluge plaćati PDV prema izdanim računima.	

? Što moraju sadržavati računi obveznika PDV-a?

Računi moraju sadržavati sljedeće podatke:

1. broj računa i datum izdavanja,
2. ime i prezime (naziv), adresu, OIB ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika koji

je isporučio dobra ili obavio usluge (prodavatelja),

3. ime i prezime (naziv), adresu, OIB ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika kome su isporučena dobra ili obavljene usluge (kupca),
4. količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara, te vrstu i količinu obavljenih usluga,
5. datum isporuke dobara, ili obavljenih usluga, ili datum primitka predujma u računu za predujam ako se taj datum može odrediti i ako se razlikuje od datuma izdavanja računa,
6. jediničnu cijenu bez PDV-a, odnosno iznos naknade za isporučena dobra ili obavljene usluge, razvrstane po stopi PDV-a,
7. popuste ili rabate ako nisu uključeni u jediničnu cijenu,
8. stopu PDV-a,
9. iznos PDV-a razvrstan po stopi PDV-a, osim ako se primjenjuje posebni postupak za koji je u smislu Zakona o PDV-u taj podatak isključen,
10. zbrojni iznos naknade i PDV-a.

👉 Porezni obveznik može izdati pojednostavljeni račun za obavljene isporuke dobara i usluga čiji iznos nije viši od 700,00 kuna. Takav račun mora sadržavati slijedeće podatke:

1. broj računa i datum izdavanja,
2. ime i prezime (naziv), adresu, OIB ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika koji je isporučio dobra ili obavio usluge (prodavatelja), te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice i slično),
3. ime i prezime (naziv), OIB ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika kome su isporučena dobra ili obavljene usluge (kupca),
4. količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu i količinu obavljenih usluga,
5. iznos naknade s uključenim PDV-om razvrstane po stopi PDV-a,
6. iznos obračunanog PDV-a razvrstanog po stopi PDV-a,
7. kada je izdana isprava ili obavijest koja se smatra računom ²¹ uputu na prvobitni račun, uz pojedinosti što su izmijenjene.

❗ Porezni obveznik ne smije izdati pojednostavljeni račun za isporuke dobara ili usluga u drugu državu članicu u kojoj se treba platiti PDV, ili ako njegova stalna poslovna jedinica u toj državi članici ne sudjeluje u isporuci u smislu članka 192.a Direktive Vijeća 2006/112/EZ, a osoba koja je obvezna platiti PDV je osoba kojoj je dobro isporučeno ili je obavljena usluga.

👉 Porezni obveznik koji u drugoj državi članici (u kojoj se treba platiti PDV nema sjedište ili njegova stalna poslovna jedinica u toj državi članici ne sudjeluje u isporuci u smislu članka 192.a Direktive Vijeća 2006/112/EZ) ²² obavi isporuku dobara ili usluga primatelju koji je obavezan platiti PDV na računu mora navesti poreznu osnovicu tih dobara i usluga, te količinu isporučenih dobara ili usluga, te njihov naziv.

? Kako postupaju obveznici PDV-a koji isporučuju dobra ili obavljaju usluge što su oslobođene od plaćanja PDV-a?

Oni moraju na računu navesti na osnovi koje odredbe Zakona o porezu na dodanu vrijednost PDV nije zaračunan, ili odgovarajuću odredbu Direktive Vijeća 2006/112/EZ-a, ili navesti napomenu koja upućuje na oslobođenje. U tim slučajevima u računu smije biti iskazan samo zbrojni iznos naknade.

? Što moraju navesti na računu obveznici PDV-a koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja putničkih agencija ili marže?

Porezni obveznik koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja putničkih agencija koje posluju s putnicima u svoje ime, a za obavljanje usluga putovanja koriste isporuke dobara i usluge drugih poreznih obveznika, mora u računu navesti „posebni postupak oporezivanja - putničke agencije“. Porezni obveznik koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže za rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske ili antikne predmete u računu mora navesti „posebni postupak oporezivanja marže – rabljena dobra“, „posebni postupak oporezivanja marže – umjetnička djela“, ili „posebni postupak oporezivanja marže – kolekcionarski ili antikni predmeti“.

? Kako postupaju kupci koji izdaju račune umjesto isporučitelja?

Kada kupac koji prima isporuku izdaje račun umjesto isporučitelja u računu mora navesti „samoizdavanje računa“.

I U slučaju kad je primatelj dobara ili usluga obavezan platiti PDV isporučitelj u računu mora navesti „prijenos porezne obveze“, ili engleski izraz „reverse charge“.

? Kako postupaju i strani porezni obveznici koji imaju poreznog zastupnika i isporučuju dobra ili obavljaju usluge u tuzemstvu?

Ako porezni obveznik imenuje poreznog zastupnika u računu mora biti iskazano ime i prezime (naziv), adresa, OIB ili PDV identifikacijski broj poreznog zastupnika.

? Što moraju sadržavati računi za isporuke novih prijevoznih sredstava unutar EU?

Računi za isporuke novih prijevoznih sredstava unutar država članica EU osim propisanih podataka moraju sadržavati i podatke za:

- plovila - da su isporučena unutar 3 mjeseca od datuma prve uporabe plovila ili da nisu plovila više od 100 sati

²¹ Svaka isprava ili obavijest koja mijenja prvobitni račun i koja se izričito i nedvojbeno odnosi na njega smatra se računom.

²² Člankom 192.a Direktive Vijeća 2006/112/EZ propisuje se kad se porezni obveznik smatra poreznim obveznikom koji nije osnovan u nekoj državi članici.

- zrakoplove - da su isporučeni unutar 3 mjeseca od datuma prve uporabe ili da nisu letjela više od 40 sati

- kopnena motorna vozila - da su isporučena unutar 6 mjeseca od datuma prve uporabe ili da nisu prešla više od 6.000 km.

? Kako mora postupiti porezni obveznik kad na računu iskaže viši iznos PDV-a nego što ga je trebao obračunati?

Ako porezni obveznik u računu za isporučena dobra i obavljene usluge iskaže viši iznos PDV-a od onoga što duguje tada duguje taj viši iznos poreza.

✎ Ova odredba ne odnosi se na poreznog obveznika koji ispravi račun kad se porezna osnovica naknadno promijeni zbog različitih vrsta popusta ili nemogućnosti naplate. U takvim slučajevima porezni obveznik koji je isporučio dobro ili obavio uslugu može ispraviti (smanjiti) iznos PDV-a nakon što porezni obveznik kome su isporučena dobra ili obavljene usluge ispravi (smanji) odbitak pretporeza i o tome pisano izvijesti isporučitelja. Ispravci se moraju obaviti u obračunskom razdoblju u kojemu je promijenjena porezna osnovica.

✎ Izdavatelj računa može ispraviti pogrešno iskazani porez u računu o isporučenim dobrima i obavljenim uslugama ako primatelj po tom računu još nije iskoristio pravo na odbitak pretporeza. U tom slučaju izdavatelj računa obavezan je o ispravku računa obavijestiti primatelja računa, u elektroničkom obliku ili na papiru. Izdavatelju računa u elektroničkom obliku mora biti dostavljena obavijest o storniranju toga računa u elektroničkom obliku na temelju koje će izdavatelj ispravak poreza proknjižiti u svom knjigovodstvu. Izdavatelju računa na papiru mora biti vraćen izvornik računa u kojemu je porez bio pogrešno iskazan, a on ga mora pohraniti u svoju dokumentaciju i ispravak poreza proknjižiti u svome knjigovodstvu.

? Što ako neka osoba u računu izdvojeno iskaže PDV iako za to nije ovlaštena?

U takvim je slučajevima izdavatelj računa dužan platiti obračunani PDV. Ako izdavatelj računa želi ispraviti pogrešku mora stornirati pogrešno izdani račun i ispostaviti novi, bez PDV-a. Povrat uplaćenog iznosa PDV-a može ostvariti tek nakon što ga primatelj dobara ili usluga pisano izvijesti da po tom računu nije odbio pretporez, a ako je ga je odbio da je naknadno obavio ispravak.

? Što se mora navesti u računu za isporuku novoizgrađene nekretnine kad pri likom nabave pretporez nije mogao biti u cijelosti odbijen?

U slučaju isporuka novoizgrađenih nekretnina kod kojih pri nabavi pretporez nije mogao biti odbijen u cijelosti, a kao porezna osnovica iskazan je iznos manji od naknade za tu nekretninu, u računu je obvezno posebno navesti poreznu osnovicu, te posebno dio naknade koji ne ulazi u poreznu osnovicu.

? Kakve su obveze osoba koje su obveznici fiskalizacije?

Svi obveznici fiskalizacije dužni su:

1. internim aktom propisati način numeriranja brojeva računa i popisati poslovne prostore s njihovim opisom ²³,
2. računi što ih obveznici fiskalizacije ispostavljaju za isporučena dobra i obavljene usluge moraju sadržavati sve propisane elemente,

- I** Osim podataka propisanih Općim poreznim zakonom, Zakonom o porezu na dodanu vrijednost, ili drugim posebnim propisom, račun mora sadržavati i ove podatke:
- A) Datum i vrijeme izdavanja računa - datum, sat, minuta
- B) Broj računa – sastoji se od 3 skupine, i to:
- a) broj računa - svake kalendarske godine kreće se od broja 1, bez praznina, po svakom poslovnom prostoru ili po naplatnom uređaju u poslovnom prostoru. Pravila slijednosti brojeva računa obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom na početku fiskalizacije. Nisu dozvoljene razne kombinacije, kao na primjer 7001, 100001, ili slično. Iznimno u 2013. godini obveznici koji s fiskalizacijom počinju od 01.04.2013. godine, ili od 01.07.2013. godine mogu ispostavljati račune počevši od broja 1, što znači da računi što su ispostavljeni u 2013. godini iznimno mogu dva puta počinjati s brojem 1. Obveznik fiskalizacije može kao dodatni element na računu iskazati i svoje brojčane oznake koje mu trebaju radi lakšeg knjigovodstvenog praćenja poslovanja. Ako obveznik fiskalizacije utvrđuje istu slijednost računa što ih se naplaćuju za promet u gotovini i bezgotovinski promet brojevi računa u postupku fiskalizacije izdavanja računa za promet u gotovini neće uvijek ići istim slijedom. Bitno je da postoji slijednost računa u knjigovodstvu poreznog obveznika, i to kako je propisano internim aktom obveznika fiskalizacije.
  - b) oznaka poslovnog prostora - pravila označavanja poslovnih prostora obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom na početku fiskalizacije
  - c) oznaka naplatnog uređaja – broj naplatnog uređaja u računima za promet u gotovini, a u bezgotovinskim računima oznaka naplatnog mjesta
- C) Oznaku načina plaćanja računa - gotovinski (novčanice i kovanice, čekovi, kartice, itd) ili bezgotovinski (virmanski nalozi, akreditivi, mjenice, zadužnice, i dr).

3. u zatvorenom poslovnom prostoru na svakom naplatnom uređaju, ili drugom vidnom mjestu, istaknuti obavijest o obvezi izdavanja računa, te obvezi kupca da preuzme i zadrži izdani račun.

? Kakve su obveze obveznika fiskalizacije koji obavljaju promet u gotovini?

Osim već nabrojanih obveza što su propisane za sve obveznike fiskalizacije oni su dužni i sljedeće:

²³ OIB obveznika fiskalizacije, oznaka i adresa poslovnog prostora, ili tip poslovnog prostora ovisno o načinu poslovanja i vrsti djelatnosti u svim slučajevima kad nije moguće naznačiti adresu poslovnog prostora, radni dani i radno vrijeme, datum početka primjene važenja podataka.

1. Ako to već ranije nisu učinili, od Financijske agencije nabaviti aplikativni certifikat za elektroničko potpisivanje elemenata računa i za identifikaciju prilikom elektroničke razmjene podataka s Poreznom upravom. Obveznik fiskalizacije, ovisno o modelu povezivanja, samostalno odlučuje o potrebi broja aplikativnih digitalnih certifikata za provedbu postupka fiskalizacije izdavanja računa.

2. Prije početka provedbe postupka fiskalizacije izdavanja računa prilagoditi postojeće ili nabaviti elektroničke naplatne uređaje s programom koji omogućuje elektroničko potpisivanje elemenata računa i elektroničku razmjenu podataka s Poreznom upravom.

Iznimno, obveznik fiskalizacije koji obavlja djelatnost na području na kojemu nije moguće uspostaviti internet vezu za razmjenu podataka s Poreznom upravom provodi pojednostavljeni postupak fiskalizacije, kao i mali obveznici fiskalizacije. Taj obveznik potvrdom HAKOM-a dokazuje nemogućnost uspostave internetske veze.

3. Prije početka provedbe postupka fiskalizacije izdavanja računa Poreznoj upravi elektroničkim putem dostaviti podatke o poslovnom prostoru u kojemu obavljaju djelatnost, a ti su podaci prethodno propisani internim aktom. Ako obveznik fiskalizacije ima više poslovnih prostora obavezan je dostaviti podatke za svaki poslovni prostor. Poslovni prostori se označavaju istim oznakama što se navode u dijelu broja računa.

Ako se promjeni neki od podataka, a osobito ako se u poslovnom prostoru djelatnost prestane obavljati, ili obveznik fiskalizacije počinje obavljati djelatnost u novom poslovnom prostoru, obveznik fiskalizacije dužan je prije početka primjene promijenjenih podataka Poreznoj upravi putem elektroničke veze dostaviti podatke o promjenama.

4. Za obavljani promet u gotovini ispostavljati račune s propisanim sadržajem putem naplatnih uređaja koji omogućuju elektroničko potpisivanje elemenata računa i internet vezu za elektroničku razmjenu podataka s Poreznom upravom.

Prilikom izdavanja svakog računa obveznik elektronički potpisuje elemente računa, te ih putem internetske veze dostavlja Poreznoj upravi. Porezna uprava provjerava jesu li dostavljeni svi propisani dijelovi računa, te je li račun potpisan ispravnim aplikativnim certifikatom. Ako su ispunjeni svi uvjeti Porezna uprava određuje jedinstveni identifikator računa (JIR), te ga putem internetske veze dostavlja obvezniku fiskalizacije. Nakon toga obveznik fiskalizacije može ispisati račun. JIR mora biti jedinstven za svaki račun.

U slučajevima kad nisu ispunjeni svi propisani uvjeti i Porezna uprava ne može odrediti JIR, Porezna uprava elektroničkim putem upućuje obvezniku fiskalizacije poruku o odbijanju određivanja JIR-a, s opisom greške. U takvim slučajevima operater na naplatnom uređaju (blagajnik) dužan je kupcu ispostaviti račun bez JIR-a. Obveznik fiskalizacije dužan je ispraviti nepravilnosti i poruku naknadno dostaviti i to najkasnije u roku 48 sati.

5. Za slučaj kvara naplatnog uređaja imati u pripremi uvezenu knjigu računa što je ovjere-na u nadležnoj ispostavi Porezne uprave.

? Koje su poslovne knjige i evidencije propisane Zakonom o porezu na dodanu vrijednost?

Propisane knjige i evidencije nabrojane su u nastavku:

Naziv obrasca poslovne knjige

Knjiga izdanih (izlaznih) računa (I-RA) za isporuke dobara i usluga

Knjiga primljenih (ulaznih) računa (U-RA) za primljena dobra i usluge

Posebne evidencije za uvezena dobra

Posebne evidencije o stjecanjima dobara iz drugih država članica, primljenim i obavljenim uslugama iz i u druge države članice, kao i treće zemlje

Porezni obveznik mora voditi evidenciju dobara što ih je otpremio ili prevezao, ili što su za njegov račun bila otpremljena ili prevezena izvan područja Republike Hrvatske unutar Europske unije radi obavljanja usluga procjene vrijednosti dobara ili rada na tim dobrima ili njihovog privremenog korištenja.

Porezni obveznik mora voditi detaljnu evidenciju koja omogućava identifikaciju dobara koja mu je iz druge države članice dopremio porezni obveznik registriran za potrebe PDV-a u toj drugoj državi članici, ili druga osoba za njegov račun, a koja su upotrijebljena za usluge u procjeni tih dobara ili radovima na tim dobrima.

I Ako porezni obveznik u svome knjigovodstvu osigurava sve podatke potrebne za utvrđivanje porezne osnovice, odnosno poreza i pretporeza, nije obavezan posebno voditi propisane knjige i evidencije.

I Ako porezni obveznik u računu ima prolazne stavke onda u knjigama I-RA i U-RA može dodati nove stupce u kojima će te stavke evidentirati (npr. za evidenciju povratne ambalaže).

? Koje evidencije mora voditi preprodavatelj koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže?

Preprodavatelj koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže za rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske i antikne predmete obavezan je u svom knjigovodstvu osigurati sve potrebne podatke o nabavi i prodaji navedenih dobara. Podaci se upisuju u ove evidencije:

Naziv evidencije

Evidencija o prodanim dobrima na koja se primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže (obrazac PDV-MI)

Evidencija o nabavljenim dobrima u posebnom postupku oporezivanja marže (obrazac PDV-MU)

? Koji su propisani porezni obrasci?

Naziv obrasca	Podnositelj obrasca	Krajnji rok za podnošenje obrasca
P-PDV - zahtjev za registriranje za potrebe poreza na dodanu vrijednost	Porezni obveznik (podnosi nadležnoj ispostavi Porezne uprave)	- Prije početka obavljanja gospodarske djelatnosti koja podliježe oporezivanju PDV-om - 15 dana prije početka obavljanja transakcije unutar EU podnosi zahtjev za izdavanje PDV identifikacijskog broja - Do 15. siječnja tekuće godine porezni obveznici koji su u prethodnoj godini obavili isporuke u vrijednosti iznad 230.000,00 kn)
P-PDV - zahtjev za registriranje za potrebe poreza na dodanu vrijednost	Strani porezni obveznik (podnosi Poreznoj upravi Područnom uredu Zagreb)	Prije prve isporuke u tuzemstvu
P-PDV - zahtjev za registriranje za potrebe poreza na dodanu vrijednost	Porezni obveznik iz druge države članice koji traži dodjelu PDV identifikacijskog broja (podnosi Poreznoj upravi Područnom uredu Zagreb)	- 15 dana prije početka stjecanja dobara u RH - prije početka prijevoza putnika na teritoriju RH - prije podnošenja uvozne carinske deklaracije - prije isporuke dobara čijom će ukupnom vrijednosti premašiti propisani iznos od 270.000,00 kn
PDV – prijava poreza na dodanu vrijednost	Porezni obveznik (elektronički podnosi u sustav ePorezna)	Do 20. u tekućem mjesecu za proteklo obračunsko razdoblje
PDV-S – prijava za stjecanje dobara i primljene usluge iz drugih država članica Europske unije Za mjesec ____ godina ____	Porezni obveznik (elektronički podnosi u sustav VIES)	Do 20. dana u mjesecu za prethodni mjesec
Stjecanje NPS – prijava za stjecanje novog prijevoznog sredstva iz druge države članice EU	Porezni obveznik koji stječe nova prijevozna sredstva unutar EU (podnosi nadležnoj ispostavi Porezne uprave)	10 dana od dana stjecanja novog prijevoznog sredstva (prijavu ne podnosi porezni obveznik koji nova prijevozna sredstva koristi za daljnju prodaju)
Isporuka NPS – prijava za isporuke novog prijevoznog sredstva iz RH u drugu državu članicu	Porezni obveznik koji isporučuje novo prijevozno sredstvo osobi koja nije registrirana za potrebe PDV-a i porezni obveznik koji povremeno isporučuje nova prijevozna sredstva (podnose nadležnoj ispostavi Porezne uprave)	10 dana od dana isporuke novog prijevoznog sredstva u kojoj iskazuje vrijednost tih isporuka
ZP – Zbirna prijava za isporuke dobara i usluga u druge države članice Europske unije za mjesec ____ godina ____	Porezni obveznik koji je obavio isporuke dobara unutar EU (elektronički podnosi u sustav VIES)	Do 20. dana u mjesecu za prethodni mjesec
PDV-K – prijava konačnog obračuna poreza	Porezni obveznik (elektronički podnosi u sustav ePorezna)	- Do kraja veljače tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu - 2 mjeseca od dana prestanka poslovanja
PDV-P – Zahtjev za povrat PDV-a	Kupac koji nema prebivalište ni uobičajeno boravište na području RH	prije isteka roka od 3 mjeseca nakon mjeseca u kojem je isporuka obavljena

PDV-F – evidencija računa o prodanim dobrima radi povrata PDV-a u okviru putničkog prometa	Prodavatelj dobara u putničkom prometu	Uz PDV-K do kraja veljače za prethodnu kalendarsku godinu
ZP-PDV – zahtjev za povrat PDV-a	Porezni obveznik koji nema sjedište na području EU a traži povrat PDV-a zaračunanog za isporučena pokretna dobra ili obavljene usluge u tuzemstvu, ili prilikom uvoza dobara u tuzemstvu za obavljanje gospodarske djelatnosti (podnosi Poreznoj upravi Područnom uredu Zagreb)	Najkasnije u roku 6 mjeseci nakon završetka kalendarske godine na koju se zahtjev odnosi
PDV-H – zahtjev za povrat PDV-a ovlaštenim tijelima za izvezena dobra	Pravne osobe registrirane za obavljanje humanitarne, dobrotvorne ili obrazovne djelatnosti	6 mjeseci nakon proteka kalendarske godine u kojoj su ostvareni uvjeti za povrat PDV-a

i Svi porezni obveznici dužni su prijave na obrascima PDV, ZP, PDV-S i PDV-K podnositi isključivo elektronički putem sustava ePorezna.

16. Prekršajne odredbe

? Jesu li propisane kazne za neprijavlivanje i neplaćanje poreznih obveza?

Jesu, i to Zakonom o porezu na dodanu vrijednost i Općim poreznim zakonom.

? Što se smatra prekršajem i kolike su novčane kazne prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost?

Vrsta prekršaja	Prekršitelj	Visina kazne (kn)
neobračunavanje PDV-a na nova prijevozna sredstva (osoba koja stječe nova prijevozna sredstva), neobračunavanje PDV u slučaju prijenosa porezne obveze, neprijavlivanje ili neprijavlivanje u propisanom roku promjene ili prestanak obavljanja djelatnosti kao poreznog obveznika, nepodnošenje zahtjeva za izdavanje PDV identifikacijskog broja, neiskazivanje u računu svih propisanih podataka, neiskazivanje u računu u kunama svote PDV-a što treba platiti, neizvrješivanje nadležnu ispostavu Porezne uprave da će se izdane i primljene račune čuvati izvan područja Republike Hrvatske, ako se počne primjenjivati postupak oporezivanja marže u posebnim slučajevima a o tome se ne izvijesti ili se ne izvijesti u propisanom roku inadležnu ispostavu Porezne uprave, nepopisivanje zaliha dobara za koje se mijenja stopa PDV-a	Porezni obveznik	1.000,00 - 200.000,00
	Odgovorna osoba poreznog obveznika pravne osobe	500,00 – 40.000,00

<p>Pneobračunavanje PDV-a na propisani način, netočno utvrđivanje porezne osnovice, neobračunavanje PDV-a po propisanoj stopi, korištenje oslobođenja od plaćanja PDV-a suprotno zakonskim odredbama, odbijanje pretporeza što se ne može odbiti, neplaćanje ili neplaćanje u propisanom roku obračunani i prijavljeni iznos PDV-a na propisani uplatni račun, neizdavanje računa ili neizdavanje u propisanom roku, ako račun izda primatelj koji ne ispunjava uvjete za izdavanje računa, nečuvanje račune i ostale dokumentaciju u propisanom roku, neosiguravanje u knjigovodstvu svih podataka u vezi s obračunom i plaćanjem PDV-a, nepodnošenje ili nepodnošenje u propisanom roku prijavu PDV-a, nepodnošenje ili nepodnošenje u propisanom roku konačnog obračuna PDV-a, neiskazivanje svih propisanih podataka u prijavi PDV-a i konačnom obračunu PDV-a, nepodnošenje ili nepodnošenje u propisanom roku prijave za stjecanje dobara i primljenih usluga iz drugih država članica Europske unije ili neiskazivanje svih propisanih podataka, nepodnošenje ili nepodnošenje u propisanom roku prijavu za isporuke ili stjecanje novih prijevoznih sredstava, ili neiskazivanje vrijednosti isporuka, odnosno stjecanja novih prijevoznih sredstava, nepodnošenje ili nepodnošenje u propisanom roku zbirne prijave i neupisivanje u nju svih propisanih podataka, ako posrednik obračuna PDV po posebnom postupku oporezivanja, ako preprodavatelj istovremeno primjenjuje redovni postupak oporezivanja PDV-om i posebni postupak oporezivanja marže, a ne vodi ili netočno vodi posebne evidencije za svaki od ovih postupaka, iskazivanje iznosa PDV-a na računu za isporučena dobra što podliježu posebnom postupku oporezivanja marže, ako organizator prodaje putem javne dražbe u evidencijama ne iskaže propisane podatke, ako organizator prodaje putem javne dražbe u računu ne iskaže propisane podatke ili izdvojeno iskaže iznos PDV-a, neizdavanje računa i/ili nevođenje evidencije o transakcijama s investicijskim zlatom, nečuvanje potrebnih podataka u propisanom roku, nepodnošenje prijave za i nepodnošenje prijave u propisanom roku za elektronički obavljene usluge, neplaćanje obračunanog i prijavljenog PDV-a za elektronički obavljene usluge, nevođenje evidencija o transakcijama u okviru posebnog postupka oporezivanja za elektronički obavljene usluge, nestavljanje na raspolaganje tih evidencija na zahtjev Porezne uprave RH i poreznog tijela države članice potrošnje, nečuvanje tih evidencija u propisanom roku, ako porezni zastupnik ne ispunjava porezne obveze.</p>	<p>Porezni obveznik</p>	<p>2.000,00 - 500.000,00</p>
<p>I Za nabrojane prekršaje učinjene u povratu u roku od 2 godine nadležno tijelo koje provodi prekršajni postupak može izreći poreznom obvezniku uz novčanu kaznu i zaštitnu mjeru zabrane obavljanja djelatnosti, i to poreznom obvezniku fizičkoj osobi u trajanju od 1 mjeseca do 1 godine, a pravnoj osobi u trajanju od 3 mjeseca do 1 godine..</p>	<p>Odgovorna osoba poreznog obveznika pravne osobe</p>	<p>1.000,00 - 50.000,00</p>

Napomena:

1. Porezna uprava može rješenjem zabraniti daljnji rad poreznom obvezniku ako ne obračunava ili ne uplaćuje PDV u zakonom propisanom roku. Zabrana rada može trajati dok porezni obveznik ne plati obračunate obveze. Zabrana daljnjeg rada izvršava se pečaćenjem poslovnih prostorija u kojima porezni obveznik obavlja djelatnost, kao i pečaćenjem opreme i sredstava što mu služe za rad. Žalba izjavljena protiv takvog rješenja ne zadržava izvršenje rješenja.

2. Porezni obveznik kojemu je obavljena isporuka dobara ili usluga u tuzemstvu odgovara kao jamac platac za plaćanje PDV-a, ako iz objektivnih okolnosti proizlazi da je znao ili morao znati da s takvom transakcijom sudjeluje u prijevarnim aktivnostima kojima je namjera izbjegavanje plaćanja PDV-a.

Što se smatra prekršajem i kolike su novčane kazne prema Općem poreznom zakonu?

Vrsta prekršaja	Prekršitelj	Visina kazne (kn)
Lakši porezni prekršaji		
1. nečuvanje na mjestu propisanom zakonom poslovnih knjiga i druge evidencije s pripadajućom dokumentacijom 2. nepopisivanje sve imovine i obveza na početku poslovanja i krajem svake poslovne godine 3. nepopisivanje imovine i obveza pri promjenama cijena dobara ili kod statusnih promjena ili prestanka obavljanja djelatnosti ili kod otvaranja postupka stečaja ili likvidacije 4. nastavljnje na raspolaganje dokumentaciju o elektroničkom sustavu za vođenje poslovnih knjiga, evidencija i izvješća na propisani način. a na zahtjev poreznog tijela 5. neprijavlivanje u propisanom roku činjenica o stjecanja većinskog udjela ili činjenice da je u sustavu povezanih društava 6. neprijavlivanje u propisanom roku činjenica promjene većinskog vlasnika 7. nedostavljanje poreznom tijelu podataka o osobi i ovlašteniku za koje vodi račun, čuva ili kao zalog uzima vrijednosti ili ustupa pretinac 8. iskazivanje netočnih ili neistinitih podataka u poreznoj prijavi 9. neizdavanje poreznom obvezniku dokumentacij potrebnu za poreznu prijavu 10. neodazivanje na poziv poreznog tijela radi davanja usmene obavijesti na službenom mjestu poreznog tijela 11. nedostavljanje ili nepravodobno dostavljanje obavijesti u pisanom obliku na traženje poreznog tijela 12. ometanje očevida 13. ako kao ovršenik koji na zahtjev poreznog tijela ne da podatke ili da netočne i nepotpune podatke o svojoj imovini i dohotku 14. banka i Financijska agencija, svaka u okviru svojih obveza, ako ne postupe u skladu s člankom 140. Općeg poreznog zakona 15. nedostavljanje poreznom tijelu podataka o isplaćenju kamati fizičkim osobama-nerezidentima	pravna osoba	2.000,00 - 200.000,00
	odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 - 20.000,00
	fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost	1.000,00 -100.000,00
	fizička osoba za prekršaj iz točke 8.	200,00 - 20.000,00
Teži porezni prekršaji		
1. nevođenje evidencija o dnevnom gotovinskom prometu na mjestu na kojemu se ti primici ostvaruju ili neosiguravanje dostupnosti evidencija poreznom tijelu 2. nevođenje poslovnih knjiga i drugih evidencija sukladno načinu opreživanja ili neosiguravanje raspoloživih, čitljivih i sustavnih podatke pri vođenju poslovnih knjiga ili drugih evidencija na nosačima podataka 3. nevođenje poslovnih knjiga i drugih evidencija prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva 4. neprijavlivanje u zakonskom roku činjenica bitnih za utvrđivanje porezne obveze 5. nepodnošenje porezne prijave na poziv poreznog tijela 6. nepodnošenje porezne prijave poreznom tijelu u propisanom roku 7. nedostavljanje dokumentaciju uz poreznu prijavu sukladno poreznim propisima 8. nedostavljanje podataka potrebnih za utvrđivanje porezne obveze, provedbu ovrhe i mjera osiguranja na zahtjev poreznog tijela 9. onemogućavanje obavljanja poreznog nadzora ovlaštenoj osobi za provođenje nadzora na njezin zahtjev 10. nesudjelovanje u utvrđivanju činjeničnog stanja bitnog za opreživanje na način da ne da obavijesti i ne predoči poslovnu dokumentaciju na zahtjev poreznog tijela, ne imenuje osobu koja će to raditi u njegovo ime ili ne omogući preuzimanje i cjelovitu reprodukciju podataka u elektroničkom obliku te njihovu dostupnost za cijelo vrijeme trajanja poreznog nadzora	pravna osoba	5.000,00 - 300.000,00
	odgovorna osoba u pravnoj osobi	3.000,00 - 30.000,00
	fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost	2.000,00 -200.000,00
	fizička osoba za prekršaj iz točke 5., 6. i 7.	500,00 - 30.000,00

Najteži porezni prekršaji

1. neizdavanje računa, neiskazivanje isporuka dobara i usluga preko napplatnog uređaja ili na drugi odgovarajući način, a naplaćuje se gotovinom, ili nevođenje poslovnih knjiga i evidencije radi oporezivanja u skladu sa zakonskim propisima	pravna osoba	20.000,00 - 500.000,00
2. ako ee knjiženja i druga evidentiranja u poslovnim knjigama ne obavljaju potpuno ili točno ili pravodobno ili uredno	odgovorna osoba u pravnoj osobi	5.000,00 - 40.000,00
3. ako se poslovne knjige, druge evidencije i knjigovodstvene isprave ne čuvaju u rokovima što su propisani zakonom	fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost	5.000,00 -300.000,00
4. ako se ne uruči ispis elektronički vođenih poslovnih knjiga, evidencija i izvješća, ili se ne omogući pristup i nadzor podataka elektronički vođenih poslovnih knjiga, evidencija i izvješća, ili se ne omogući pristup i nadzor računalnog ili drugog elektroničkog sustava i baza podataka, odnosno ako se ne osigura podatke na propisani način, ili se ne osigura odgovarajuću zaštitu, tajnost i cjelovitost podataka, ili se ne osigura čuvanje podataka u elektroničkom obliku, pristup podacima, čitljivost originalnih podataka, njihovo pravilno spremanje i čuvanje na propisani način		
5. odbijanje sudjelovanja u poreznom postupku		
6. neodazivanje na poziv poreznog tijela		
7. nepredočavanje poslovnih knjiga, evidencija, poslovnE dokumentacije i drugih isprava na zahtjev poreznog tijela		
8. nedostavljanje Poreznoj upravi u zakonom propisanom roku ili na njezin zahtjev podataka o prometu kunkskih i deviznih računa pravnih osoba, fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost obrta, slobodnih zanimanja i građana	fizička osoba za prekršaj iz točke 6.	1.000,00 - 40.000,00
9. nedopuštanje obavljanja poreznog nadzora		

I Porezno tijelo može rješenjem zabraniti daljnji rad poreznom obvezniku za učinjeni prekršaj iz točaka 5., 6. i 9. Zabrana rada može trajati od 15 dana do 6 mjeseci. Žalba izjavljena protiv rješenja ne zadržava izvršenje rješenja. Zabrana se obavlja pečačenjem poslovnih prostorija u kojima porezni obveznik obavlja djelatnost, kao i pečačenjem opreme i sredstava što mu služe za rad.

17. Propisi

- 📖 Zakon o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ broj 73/13, 99/13-Rješenje USRH),
- 📖 Opći porezni zakon („Narodne novine“ broj 147/08, 18/11, 78/12, 136/12),
- 📖 Direktiva Vijeća 2006/112/EZ (SL L 347/EZ),
- 📖 Direktiva Vijeća 2008/9/EZ (SL L 44/EZ),
- 📖 Direktiva Vijeća 86/560/EEZ (SL L 326).
- 📖 Zakon o elektroničkoj ispravi („Narodne novine“ broj 150/05),
- 📖 Zakon o elektroničkom potpisu („Narodne novine“ broj 10/02, 80/08),
- 📖 Okvirni sporazum između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske u svezi sudjelovanja Republike Hrvatske u programima pomoći Europske zajednice za projekte koji se financiraju iz potpore Europske zajednice („Narodne novine - Međunarodni ugovori“ broj 8/02 i 11/02),
- 📖 Okvirni sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Komisije europskih zajednica o pravilima za suradnju u svezi financijske pomoći Europske zajednice Republici Hrvatskoj u provedbi pomoći u okviru Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA) („Narodne novine – Međunarodni ugovori“ broj 10/07),
- 📖 Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ broj 79/13, 85/13),
- 📖 Pravilnik o podnošenju poreznih prijava i drugih podataka elektroničkim putem („Narodne novine“ broj 51/11, 62/11),
- 📖 Pravilnik o izradi elektroničkog potpisa, uporabi sredstva za izradu elektroničkog potpisa, općim i posebnim uvjetima poslovanja za davatelje usluga izdavanja vremenskog žiga i certifikata („Narodne novine“ broj 107/10),
- 📖 Naredba o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2013. godini („Narodne novine“ broj 2/13, 68/13, 103/13, 120/13).

18. Privitci

18.1 Dodatak I - Popis djelatnosti iz članka 6. stavka 5. Zakona o porezu na dodanu vrijednost

1. telekomunikacijske usluge,
2. isporuka vode, plina, električne energije i grijanja,
3. prijevoz dobara,
4. lučke usluge i usluge zračnih luka,
5. prijevoz putnika,
6. isporuka novih dobara proizvedenih za prodaju,

7. transakcije u vezi s poljoprivrednim proizvodima koje obavljaju poljoprivredne interventne službe u skladu s propisima o zajedničkoj organizaciji tržišta tih proizvoda,
8. organizacija trgovačkih sajmova i izložbi,
9. skladištenje,
10. djelatnosti pravnih osoba koje se bave komercijalnim oglašavanjem,
11. djelatnosti putničkih agencija,
12. vođenje trgovina za potrebe osoblja, zadruga, industrijskih kantina i slično.

18.2 Dodatak II - Popis dobara što se smještaju u skladišta iz članka 52. Zakona o porezu na dodanu vrijednost

Oznaka KN	Opis dobara
1. 0701	Krumpir
2. 0711 20	Masline
3. 0801	Kokosov orah, brazilski i indijski orah
4. 0802	Ostali orašasti plodovi
5. 0901 11 00	Kava, nepržena
0901 12 00	
6. 0902	Čaj
7. 1001 do 1005	Žitarice
1007 do 1008	
8. 1006	Ljuštena riža
9. 1201 do 1207	Zrnje i uljno sjemenje (uklj. soju) i uljno voće
10. 1507 do 1515	Biljna ulja i masti i njihovi nusprodukti, sirovi ili rafinirani, ali ne kemijski izmijenjeni
11. 1701 11	Sirovi šećer
1701 12	
12. 1801	Sjeme kaka, cijelo ili razlomljeno, sirovo ili prženo
13. 2709	Mineralna ulja (uključujući propan i butan; te uključujući sirova naftna ulja)
2710	
2711 12	
2711 13	
2711 14	
2711 19	
14. Poglavlja 28. i 29.	Kemijski proizvodi u rasutom obliku
15. 4001	Kaučuk, u izvornom obliku ili u obliku ploča, listova ili traka
4002	

16. 5101	Vuna
17. 7106	Srebro
18. 7110 11 00	Platina (paladij, rodij)
7110 21 00	
7110 31 00	
19. 7402	Bakar
7403	
7405	
7408	
20. 7502	Nikl
21. 7601	Aluminij
22. 7801	Olovo
23. 7901	Cink
24. 8001	Kositar
25. prijašnji 8112 92	Indij
prijašnji 8112 99	

18.3 Dodatak III - popis dobara na koja se primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže iz članka 95. Zakona o porezu na dodanu vrijednost

DIO A.

Umjetnička djela

1. slike, crteži i pasteli, kolaži i slične ukrasne ploče, koje je umjetnik u cijelosti izradio ručno, osim planova i nacрта za arhitektonske, inženjerske, industrijske, komercijalne, topografske ili slične namjene, ručno slikani ili ukrašeni obrtnički proizvodi, kazališne dekoracije, pozadinska platna za studije i slično od obojene tkanine (tarifna oznaka KN 9701),
2. originalne gravure, grafike i litografije, ako se radi o ograničenom broju pretisaka jedne ili više ploča koje je umjetnik u potpunosti ručno izradio u crno-bijeloj tehnici ili u boji, bez obzira na primijenjeni postupak ili materijal, osim mehaničkih ili fotomehaničkih postupaka (tarifna oznaka KN 9702 00 00),
3. originalne skulpture i kipovi, od bilo kojeg materijala, ako ih je u cijelosti izradio umjetnik; odljevke skulptura čija je izrada ograničena na osam primjeraka i koju nadzire umjetnik ili njegovi nasljednici (tarifna oznaka KN 9703 00 00);
4. tapiserije (tarifna oznaka KN 5805 00 00) i zidne obloge od tkanine (tarifna oznaka KN 6304 00 00) ručno izrađene prema originalnim nacrtima umjetnika, pod uvjetom da nema više osam primjeraka svake od njih,
5. originalni keramički predmeti koje je u cijelosti izradio umjetnik i s njegovim potpisom,

6. bakreni emajlirani predmeti, izrađeni u cijelosti ručno, čiji je broj ograničen na osam brojevima označenih primjeraka s potpisom umjetnika ili nazivom studija, osim proizvođa draguljarnica (dragulji, nakit), zlatarnica i srebrnarnica,
7. umjetničke fotografije koje je snimio umjetnik i koje izradio on ili netko pod njegovim nadzorom, potpisane i označene brojevima, u najviše 30 primjeraka svih veličina i okvira.

DIO B.

Kolekcije

1. Poštanske marke ili biljezi, poštambiljane poštanske marke, prigodne omotnice „prvog dana“, frankirane pismovne pošiljke i slično, iskorištene, ili, ako nisu iskorištene, koje nisu trenutno u opticaju niti namijenjene za optjecaj (tarifna oznaka KN 9704 00 00),
2. kolekcije i kolekcionarski predmeti od zoološkog, botaničkog, mineraloškog, anatomskeg, povijesnog, arheološkog, paleontološkog, etnografskog ili numizmatičkog značaja (tarifna oznaka KN 9705 00 00).

DIO C.

Antikviteti

Predmeti, s izuzetkom umjetničkih djela ili kolekcionarskih predmeta, stariji od 100 godina (tarifna oznaka KN 9706 00 00).

Uredništvo: Institut za javne financije, Porezni vjesnik • Biblioteka Porezni priručnici i brošure Zagreb, Smičiklasova 21, p. p. 320 • Tel.: (01) 488 6443 redakcija, 488 6444 centrala, 481 9363 Fax: (01) 481 9365 • E-mail: porvje@ijf.hr • www.ijf.hr
Računalni slog i tisak: KERSCHOFFSET ZAGREB d.o.o., Zagreb, Ježdovečka 112 •
Naklada: 10.000 primjeraka

IPA 2010 Twinning projekt “Jačanje administrativne i institucionalne sposobnosti Porezne uprave Republike Hrvatske na području primjene PDV-a na EU zajedničkom tržištu”. Projekt provode Porezna i carinska uprava Kraljevine Nizozemske i Porezna uprava Republike Hrvatske (Ministarstvo financija).

Ova publikacija je izrađena uz pomoć Europske unije. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Porezne uprave Republike Hrvatske i ni na koji način ne može se smatrati da odražava gledišta Europske unije.

Projekt financira Europska unija

